

Sárospataki Református Lapok

LXV. évf. 3. szám
2012. október

A tiszáninneri reformátusok lapja

*»...más alapot senki sem
vetthet a meglesőn kívül,
amely a Jézus Krisztus.»*

(1Kor 3,11)

Kedves Olvasó!

Aminap egy töltőállomás pénztárához mentem fizetni, ahol meglepődve tapasztaltam, hogy áldás-békességgel köszöntek. Mielőtt azt hittem volna, hogy kedves szerkesztőtársam álma vált valóra egy református benzinkút formájában, máris panaszra fordultak az általam köszönésnek vélt szavak. „Így kellett elköszönni ma a gyerekeknek az óvodában, mert átvették a reformátusok” – jajgatott kollégájának a kedves fiatal hölgy, aki udvariasan elvette tőlem a pénzt, amit nehéz szívvel fizettem ki a drága üzemanyagra. „De én tuti ateista maradok” – fojtotta belém jóslatával a már éppen érlelődő válaszat a kasszás, így udvariasan elköszönve távoztam, azt remélve, egyszer talán magára cáfol, és más hangsúllyal hallhatom tőle a református köszönést.

Ezres számban mérhető azoknak a gyermekeknek a száma, akik szep-tembertől közelebb kerültek hozzánk, ha nem is sokkal, legalább egy lépéssel, azáltal, hogy református intézményben találták magukat. A megszólítható emberek köre azonban még ettől is tágabb lett, hiszen a gyermekeken keresztül testvérek, szülők, rokonok, barátok kerülnek egy arasznyival közelebb hozzánk, s szívemből remélem, hogy talán a kegyelem trónusához is, mert a cél nem lehet más. Hiszem, hogy kerületünk életében a missziói lehetőségek egy újabb állomásához érkezünk ezzel, ami hitelességünket és hűségünket is újra próba elé állítja. Hordozzuk imádságban ezt az „alkalmas időt”, bízva abban, hogy az esetleges panaszok szívből jövő áldásra fordulnak egyszer.

R.A.

Sárospataki Református Lapok

A Tiszáninneni Református Egyházkerület Lapja

Felelős kiadó:

A Tiszáninneni Református Egyházkerület Elnöksége

Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Dienes Dénes

Szerkesztőbizottság:

Barnóczki Anita, Füstli-Molnár Szilveszter,

Rácsok András, Rácsok Gabriella

Egyházmegyei sajtóreferensek:

Konc Gáll László, Kósa Enikő, Szabó Ágnes

Teljes nyomdai előkészítés: Rácsok András

A szerkesztőség címe:

3950 Sárospatak, Rákóczi u. 1., srlszerk@gmail.com

Nyomda: Kapitális Kft. Felelős vezető: Kapusi József

Ára: 300 Ft

ISSN 2062-6193

© Tiszáninneni Református Egyházkerület.

Bárminemű másolás és sokszorosítás a kiadó előzetes engedélyéhez kötött.

Felhívjuk Olvasóink figyelmét, hogy kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza.

Gyönyörködöm a Te beszédedben 3

Élő teológia 4

Hiszek ...mindenható Atyában

Abauji Egyházmegye 6

„Jól tette, hogy eljöttel...”

Összetartozás Napja Tornonyémelében

Értéket mértékkel

„Bátori találkozó” a gagybátori gyülekezetben

Borsod-Gömöri Egyházmegye 11

Vannak még csodák

Elmúlt a nyár és vele együtt minden?

Gyülekezeti piknik a Tetemvári Református Egyházközségben

Egy kitüntetés margójára - Birtalan Juditól

A Kazinczy Ferenc Református Általános Iskola Tiszaújvárosban

Imaház renoválás Ozdon

Egy gyülekezet húszéves jubileuma

Híradás a sajobábonyi gyülekezetből

Beszélgetés Jakab-Szászi Andreával

Egervölgyi Egyházmegye 17

Hagyomány, amely újból színesíti az Egervölgyi Egyházmegye életét

Egység napja Cserépfalun

Ökumenikus hétvége Poroszlón

A Füzesabonyi Református Egyházközség 80 éves története

Énekeskönyvben elrejtett kincseink

Zempléni Egyházmegye 24

Hálaadás templomunk építésének 100. évfordulóján

Hittantáborok Zemplénben

Életképek a Zempléni Református Átmeneti Anyaotthonból

Kovácsvágási nyáresti koncert a református templomban

Szűcs István (1910-1974)

Angol tábor a Zempléni Református Egyházmegyében

Intézményeink 30

Fontos a keresztyén értékrend és a személyes példamutatás

Erdélybe a fejedelmek útján

Tízéves a Görgey

A Kazinczy Ferenc Református Általános Iskola születése

Ténykép

Hírek a Sárospataki Gimnáziumból és Általános Iskolából

„...hogy elmenjétek és gyümölcsöt teremjétek...”

Búcsúzás és találkozások

Misszió 38

„Krisztussal egy életen át”

„...Köiház, köszönöm neked...”

Az igazat mondd, ne csak a valódit 40

Otthon 42

Szeretet-izű vajostekercs

Az ősz az iskolások életében

Élj egy kevés borral...?!

450 éve ülésezett a tarcali zsinat 46

Kálvin utolsó évei

In memoriam Hegedűs István 47

Őszi megelevenedés

Ezékiel 37,1-6

Gyönyörködöm a te beszédedben

A fenti ige szerint „megszáradt csont-életek” Isten kegyelméből megelevenedő életté válhatnak, ha Isten Lelke munkálja azt. Ezzel együtt van azokra szükség, akik hirdetik a „csontoknak” az evangéliumot, amiképpen Ezékiel, aki igencsak elcsodálkozott mindazon, amit Isten kijelentett neki.

Szerte a Kárpát-medencében református egyházunk csont-életű tagjai szétszórtságban élnek, mint annakidején Izráel népe. Vannak, ahol az omladozó falú, beázó te tejű templomba el-elmennék 10-15-en, fontosnak tartván a kapcsolatot a régi hagyomány szerint Istennel. Míg másutt, a szórványban, még ennél is kevesebben. De hányan vannak, akiknek már csontjaik nemcsak hogy megszáradtak, de porrá váltak, akiknek áldozatos szolgálatából és hűségese kitartásából még mindig van hely, ahol az ige hirdethetetik azoknak, akik késői utódai hitünk hőseinek.

A kérdés az, hogy emberileg, „racionálisan” nézve a dolgokat, meddig lehet ezt így „csinálni”? De a hit mint a legreálisabb valóság kifejeződése (keresztényként) nem engedi, hogy ez a kérdés fokozza azt az elkeseredettséget, ami mindazokban van, akiknek azzal kell szembesülniük, hogy valóban csak a „csontoknak” prédikálnak. Mert mennyivel könnyebb egy zsúfolásig megtöltött templomban felszabadultan végezni a szolgálatot igehirdetőként, és mennyivel könnyebb egy ilyen gyülekezetben megélni a hitemet igehallgatóként, mint ott, ahol a több száz férőhelyes istenházában szétszórva néhány idősebb ember ül, akik inkább már a mögöttük álló időért tudnak hálát adni, mintsem az előttük álló feladatok elvégzéséhez kérnék az erőt és az áldást.

Ha mégis fiatalabbak is „keverednek” a templom közelébe, mint egy vállalkozás kihívásaira tekintenek az egyház problémáira. S amit nem sikerült megvalósítani a magánéletben, a munkában, a családban, azt talán a gyülekezetben sikerülhet. De ha a hétköznapi életben nem tudta az ember megszervezni az életét, hogyan volna képes egy olyan közösségben, ahol egészen más szempontok, követelmények és feladatok vannak, mint a „világban”?

Mi a jövője a kisgyülekezeteknek, magának a református egyháznak itt a Kárpát-medencében? Mit lehet tenni egy olyan helyzetben, ahol a lelkipásztor látja a lehetőségeket, azonban érdektelenség okán hamvába holt minden megújulást szolgáló próbálkozás. Ki szereti hallgatni állandóan azt, hogy szükséges néktek újonnan születettek, mert bűnös emberek vagytok? Ki szereti azt hallani, hogy Isten ugyanolyan mérlegre teszi a többszörös rablógyilkos, alkoholista, istenkáromló gazembert, mint engem? Ki szereti, ha valahol is egy sorba állítják azokkal,

akiket a világi „civil” életben megvetnek, vagy legalábbis, akiknél magát különbnek tartja? Nyilván senki. Mennyivel nagyobb „piárt” tudna végezni Isten, ha egy-két fogást tanulna azoktól a „porszívóügynököktől”, akik mindenből pénzt tudnak csinálni, és a semmit is jó áron tudják eladni. Mindezt pedig úgy, hogy aki megvásárolta, az még hálás is legyen azért, hogy megvehette. Hány ilyen ötlet van, ami felmerül az emberben, aki megoldani gondolja az üdvösség kérdését?

Mennyivel kellemesebb rengedező búzamezőkről és viruló gyümölcsfákról hallani az igehirdetésekből, ahol az idillikus békesség, szeretet és más egyéb kellemességek veszik körül az amúgy alapvetően jónak teremtett embert? Mennyivel kellemesebb egy „vidám vasárnap”, mint az, amikor magamba nézve meg kell, hogy lássam megváltásra szorult voltomat?

Azonban, ha csak ezekkel a „kellemes” dolgokkal foglalkozunk, akkor maradunk a langyos állóvíznél, amelyről jól tudjuk, hogy kiköpi az Úr.

Vajon megmaradunk-e vagy elveszünk a süllyesztőben, ahogy annyi nép elveszett már a történelemben, mert nem voltak már csontok sem, akiknek szólhatták volna az igét a próféták. Istennek azonban van arra hatalma, hogy akár kövekből támasszon magának fiakat. Ha nem, akkor mások fognak Isten országának építőköveivé válni. Halljuk meg, hogy mit mond a Lélek!

Kis Gergely Márton
Tokaj

Hiszek ... mindenható Atyában

A hit kényes dolog önmagában véve is, és ennek sok oka van. Csak az egyik okként említem, hogy nehéz olyasmit találni, amiben még egyáltalán hinni lehet. Pláne olyan valakit, akiben bízhatunk. Kinek van még annyi hitele, hogy adhatunk szavára, és biztosak lehetünk abban, hogy nem csap be bennünket, számíthatunk rá, és betartja, amit ígér. Még nehezebb ma mindenhatóságról beszélni, azt elképzelni. Hol van olyan minta, ami alapján tájékozódhat az, aki meg akarja érteni a mindenható fogalmát? De az apa kérdéssel sem állunk jobban. Hiszen a jó apa is csak elméletben létezik. Mert nem érünk rá. Pénzt keresünk, amiben felőrölknek az idegek, nem marad türelmünk gyermekeinkre figyelni. Hatalmunkat még fitogtatjuk, tekintélyt is követelünk magunknak, de alig van hatalmunk valamire, a tekintélyt meg csak követelni tudjuk, mert nehéz olyan tulajdonságokat találni az apákban, melyek tekintélyt parancsolnak. Nem beszélve az atyai szeretetről, amely megbocsát, lehajol, kézen fog, vezet, tanít, önzetlen. Nehéz dolga van hát annak, aki a mindenható Atyában szeretne hinni, mert alig van mire építeni ezt a hitet. Aki azért mégis információt gyűjt ahhoz, hogy bízjon abban, aki mindenható és atyai szeretettel ölel, annak Isten segítséget kínál. Először is a világ létével, melyben felismerhető a Teremtő, és ezt meg is vallhatja az ember, mint Elihu: Engem Isten Lelke alkotott, a Mindenható lehelete éltet (Jób 33,4). Dávid királyi uralkodását arra az Istenre építhette, aki Mindenhatóként szórja szét a királyokat (Zsolt 68,15). Valódi biztonságérzete csak annak van - és van ilyen -, aki a Mindenható árnyékában pihen, mert az mondhatja az ÚRnak: Oltalmam és váram, Istenem, akiben bízom (Zsolt 91,1-2). Isten mindenható volta védelmet jelent, mert Ő azt nem az ember ellen használja. Ez a szándéka atyai szeretetében realizálódik Salamon iránt, akit férfihez illő bottal fenyt, anélkül, hogy megvonná tőle szeretetét (2Sám 7,14-15). Izráel ezt éli át a fogságban és a szabadulásban, melynek lényege Jákób megváltása, úgy, ahogy abban Isten népével való atyai bánásmódja mutatkozik meg (Jer 31,7-11). Ehhez viszonyítva nem érti Mózes a népet, hogy miért nem viszonzza Isten atyai szeretetét, melyben övét megerősítő teremtő hatalma is megnyilvánul (5Móz 32,6). Ezért érzi magát feljogosítva Pál a korintusiakkal szemben, amikor Isten atyai szeretetének etikai következményeit kéri számon tőlük. Isten atyai bánásmódját hirdeti fiai és leányai sorsa, melyben Ő mindenható Úrként jelenik meg, nem csupán elvárva, hanem lehetővé is téve a megszentelődés útján való többre jutást (2Kor 6,18-2Kor 7,1).

Tehát nem csupán a kételkedésben erősödhet, aki a mindenható Atyában való hitet lehetetlennek tartja, hanem a másik oldalon bizonyágtevők fellege veszi körül az em-

bert, hogy erősödhessen a hitben az, aki valóban akar. A Zsid 12,1-17 szerint hallhatjuk a bátorítást: Fiam, ne vesd meg az Úr fenyítését, és ne csüggedj el, ha megfedd téged, mert akit szeret az Úr, azt megfenyíti, és megostoroz mindenkit, akit fiává fogad. Szenvedjétek el a fenyítést, hiszen úgy bánik veletek az Isten, mint fiaival. Hát milyen fiú az, akit nem fenyt az apja? Aki fenyítés nélkül marad, az fatytyú. Testi apáink fenyítését tiszteletben tartva engedelmesskedhetünk a lelkek Atyjának, hogy éljünk, javunkra. Persze, hogy pillanatnyilag semmiféle fenyítés nem látszik örvedetesnek, de megtermi az igazság békességes gyümölcsét azoknak, akik megedzödtek általa. Ez a törvényszerűség érvényesül az idők végezetéig, ezért szól Istennek a dicséret: Halleluja, mert uralkodik az Úr, a mi Istenünk, a Mindenható (Jel 19,6).

Enghy Sándor

Az elsők között áll hitvallásunkban: Atya. Megkerülhetetlen és döntő kérdés, hogy vallhatjuk-e a mindenható Istenről, hogy Atya. Mondhatjuk-e így: mindenható Atya. Semmi esetre sem udvarias kifejezés használatáról van csupán szó, amikor Istent mennyei Atyának nevezzük. Az élő hit megvallásában mély tapasztalat ez. Manapság improvizálgató keresztyénségünk csak felszínesen tud beszélni Istenről, szeretetről, testvériségről vagy éppen az egyházzal. Amikor az Isten megszólít bennünket, akkor elkerülhetetlen a szembesülés és a szembesítés: Kik vagyunk? Kinek hittünk? Hogyan hiszünk? Amikor az apostoli hitvallást mondjuk, nem kerülhetjük el, hogy hitünk tartalmát végig ne gondoljuk, hiszen csak így épülhetünk, és adhatunk felelős választ az isteni megszólításra. Csak így épülhetünk egymás hite által: hitből hitbe.

Isten, mindenható Atya. Olyan bizonyosságról van szó, amely életünket, sorsunkat meghatározó igazság és titok is egyben. Egyszerre általános és a legbensőségesebben személyes hittétel is. Olyan meghagyás, amihez életünk legegységesebb tapasztalásai kötődnek. Istenhez valami különös köze van az embernek. Nem csak vagyunk a világban, a magunk világában. Nem csak tenyésző és enyésző, porból lettünk és porrá lettünk valamik vagyunk. Nem csak így, vagy úgy vagyunk részei a világnak. Nekünk sajátos közünk van az Istenhez. Nem csak úgy mondjuk, hogy hiszünk (credimus), hanem nagyon is hangsúlyos az a credo - hiszek.

Látnunk kell, hogy itt többről van szó mint egyes fogalmi meghatározásokról, hogy mindenható meg atya. Az egyik általános a másik pedig személyes, és hogy valami tiszta világos logikával az a legjobb nekünk, ha ezt így fogadjuk el, mert az nekünk a legjobb, ha az általánost személyesen is megéljük. Nagyon nagy csalódások érhetnek bennünket, ha ennyiben meríténénk ki a mindenható Atyába vett hitünk megvallását. Sőt még arról sincsen szó, hogy valami földi képet vetíténénk ki az istenire. Például csodálatos megtapasztalásainkat az édesapánkról, vagy a kevésbé felemelőket, amelyeknek hiányérzeteiből sóvárogunk a mennyei Atya után, aki pótolhatja csalódásainkat. Lehet és van is sokféle indíttatása a vallások világának, sőt a keresztyénségnél jóval szellemesebb megoldásokkal is találkozhatunk arra nézve, hogyan is akar az ember viszonyulni az Istenhez. Amikor a mindenható Istenről mint Atyáról teszünk vallást, akkor mindenképp a döntő dolog csak az, hogy nem mi vagyunk azok, akik Istennel ilyen viszonyban akarunk lenni.

Hiszek a mindenható Atyában. A Credo arról az Istenről beszél Atyaként, aki egyben a Szentháromság Egy Isten is. Az Istenről való keresztyén gondolkodás Isten kijelentése által Istent Atya Istennek, Fiú Istennek és Szentlélek Istennek ismerheti meg. Hiszek a Mindenható Atyában. Itt azt érthetjük és vallhatjuk meg, ahogyan az Isten akar hozzánk viszonyulni. A hatalmas és mindenható Isten akar a mi szerető Atyánkká lenni Jézus Krisztus által. Ez olyan védettség, amelyben ott-hon érezhetjük magunkat a lét végtelenségében is bizalommal. A mindenható Atyáról vallást tenni azt is jelenti, hogy felismertük irgalmát és kegyelmét. Mivel pedig az Atya Istent valljuk, ezért lehet nekünk bátorságunk ahhoz, hogy atyák és anyák legyünk, és új éle-

tet hívjunk elő. A Heidelbergi Káté gyönyörűen foglalja mindezt keretbe: amikor megvalljuk Istenről, hogy Ő mindenható Atya, akkor egyszerre valljuk, hogy Isten mindenható, minden a rendelkezésére áll, és mindent meg is akar tenni, mert irgalmas Atya is, hogy minden a javunkra szolgáljon.

Lehet bármilyen nehéz és nyomorúságos is a helyzetünk, van egy pillanat, amikor nem arról kell beszélnünk, amit gondolunk vagy látunk, hanem meg kell vallanunk a hitünket. Isten gyújt világosságot mindannyiunk szívében, ezért vallhatom: hiszek egy Istenben, mindenható Atyában.

Füsti-Molnár Szilveszter

„**H**iszek egy Istenben, mindenható Atyában...” – kezdjük a Hitvallást. Mindenható Atya. Mít jelent ez a sokat ismételt jelző szerkezet? Mít jelent ránk nézve Istennek ez az elnevezése? Ebben az írásban most elősorban ezt a gyakorlati szempontot, az elnevezés ránk gyakorolt hatását szeretném érzékelteni.

Isten mindenhatósága és Atya volta erőteljesen meghatározza életünket, kegyességünket, ezen belül istentiszteletünket. Belegondoltunk-e már abba, hogy hogyan énekelnénk és imádkoznánk, ha nem tudnánk: ő mindenható Atya. A hozzá fordulásnak, a tőle való kérésnek kettős alapja van. Az egyik az, hogy az imádkozó bizonyos abban, hogy Isten mindent megtehet, előtte semmi sem lehetetlen. Ő mindenható. A másik az, hogy az imádkozó tudja, bizalommal fordulhat Istenhez, mert Ő nem valami idegen, hideg szívű Úr, hanem Ő Atya.

Így imádkozott Istenhez – vagy talán helyesebben –, így beszélgetett, sőt alkudozott vele Ábrahám (1Móz 18). Sodoma és Gomora megmentését kérte, mert tudta, Isten mindenható: ha akarja, meg tudja menteni a két bűnös várost. Ilyet merészelt kérni, mert tudta, hogy Isten mennyei Atya, aki az elhatározott isteni döntést is képes megváltoztatni gyermeke kérésére. (Tudjuk a történetből, hogy Isten döntése végül is az ítélet volt.)

Így imádkoztak a zsolotárírók, így beszélgettek, olykor perlekedtek Istennel a próféták is, és Isten újszövetségi népe is így mert Istenhez könyörögni megrendítő módon (ApCsel 4,31), mert hittek Isten mindenhatóságában, és tudták, hogy nem az üres eget, vagy egy távoli, megismerhetetlen istent szólítanak meg, hanem a mennyei Atyát.

Ezzel a lelkülettel énekeltek eleink, s énekelhetünk mi is. Egyik bűnbánati énekünkéből (213.) hadd idézzek, amely Isten mindenhatóságára alapoz abban is, hogy komolyan veszi a bűnt, és komolyan veszi azt is, hogy a bűnös ember egyetlen reménye Isten irgalmassága:

Mindenható Úristen,
Mi bűnös emberek
Gyónást és vallást teszünk,
Mint töredelmesek.

...

Ne nézd mi bűneinket,
És gonoszságinkat,
De tekintsd kegyelmesen
Irgalmasságodat.

...

Hisszük, hogy meghallgattál
Mi könyörgésünkben,
Azért lelki örömmel
Mi ezt mondjuk: Ámen.

Imaéletünk és éneklésünk megújulásának ez az alapja: újuljunk meg a mindenható Atya hitében és a vele való bensőséges kapcsolatban!

Isten mindenható Atya volta igehirdetésünket és ezzel együtt igehallgatásunkat is meghatározza. Isten igéje nem emberi szó, nem egy vélemény a sok közül, hanem világot teremtő és fenntartó Kijelentés. Ámós próféta könyvét nemrégiben olvastuk a Bibliaolvasó kalauz szerint. Milyen fontos dolgokat mond a próféta Isten igéjéről: „felharsan az Úr hangja a Sionról” (1,2), „Ha az oroszlán ordít, ki ne félne, Ha az én Uram, az Úr szól, ki ne prófétálna?” (3,8). Isten mindenhatósága arra ösztönöz, hogy ilyen alázattal és tisztelettel tekintsünk igéjére.

Jeremiás könyvében pedig azt mondja Isten: „Atyja vagyok Izráelnek” (31,9), mert ő az, aki összegyűjti népét, megvigasztalja gyermekeit. S hány helyen olvasunk hasonlót az Ó- és Újszövetségben? Hány helyen figyelmeztet és erősít a mindenható Atya hangja?

Akár igehirdetők vagyunk, akár igehallgatók, tudnunk kell, hogy szent föld, amin állunk, csak levetett saruval állhatunk meg Isten előtt, hiszen Ő mindenható (2Móz 3,5). Ugyanakkor azt is tudnunk kell, hogy ahol Ő van és megszólít, az az atyai hajlék, a befogadtatás helye, amint ezt a tékozló is megtapasztalta (Lk 15,11kk).

A mindenható Atya tegye istentiszteletté életünket!

Kádár Ferenc

SRL | 5

„Jól tetted, hogy eljöttél..”

Nem sötét fellegek gyülekeztek 2012. augusztus 3-án az encsi református parókia előtt, hanem az egyházmegye lelkészei és családjaik. Persze csak azok a bátor jelentkezők, akik úgy gondolták, hogy vállalkoznak egy nem igazán pihentető napra, hiszen feszes volt az útiterv, sok programmal, és még több látnivalóval. Úti célunk elsősorban a Mátra volt.

Korán reggel 6 óra után néhány perccel elindult a busz Miskolc felé, de még nem teljes létszámmal. Miskolc egyik nagyáruházának parkolójában csatlakoztak azok, kik az egyházmegyében Miskolchoz közelebb szolgálnak. Innen már teljes létszámmal indultunk a siroki vár felé. Az utazás közben reggeli elcsendesedést tartottunk, énekel, igével és imádsággal, így kérve Isten áldását utunkra.

A siroki vár előtt megálltunk egy kis pihenőre, mert ha már útba esik, gondoltuk, megtekintjük a feldebrői altemplomot. Sajnos csak kívülről láthatuk, mert a templom kulcsai őrzőjének nem volt ránk ideje, de nem szomorkodtunk, mert nekünk sem volt időnk, indultunk a vár felé. A vár történetét figyelmesen hallgattuk a buszon, attól tartva, hogy esepres asszony betartja az ígéretét és kikérdezi tőlünk. Erre ugyan nem került sor, de megtudhattuk, hogyan kapcsolódik egybe a siroki vár és Gönc történelmi múltja.

A vár meghódítása koránt sem volt egyszerű feladat, még úgy sem, hogy aszfaltozott út vitt fel egészen a várfalakig. A forró időben való szenvedést azonban teljesen elfeledtette az elénk táruló kilátás. Miután mindenki kigyönyörködte magát, azon

nyomban elkészült az első, majd második, harmadik és sokadik csoportkép a vár legmagasabb pontján. Vitathatatlan, nem kis csapatunk teljesen bevette a várat. De mint a történelem során oly sok mindenki, mi is önként feladtuk a várat és indultunk következő úti célunk felé.

Következett Recsk. Előbb meghallgathattunk egy előadást a táborról, a községről, majd a bányamúzeumot nézhettük meg, úgy indultunk a munkatáborba. Felvetődött bennem a kérdés, hogy egy ilyen gyönyörű és nyugodt környezetben hogyan voltak képesek olyan sok szörnyűségre. Azt gondolom, hogy méltatlanul kevés figyelmet szentelünk ennek a helynek. A történelmünkhöz tartozik, és mindenkinek hallania kellene róla, hogy soha ne történjen meg újra. A szomorú hangulatunkat talán a beszámoló elején említett sötét felhők is fokozták, mert ugyan induláskor nem voltak a fejünk felett, de így az ebéd idejére megérkeztek. De jól tudja a mi mennyei Atyánk, hogy mire van szükségünk, mivel az eső csak az étterem felé vezető úton ért el bennünket, mi pedig a buszból figyelhettük, hogyan frissül fel a természet. Így a kicsit lehűlt, friss levegőben jobban is esett az ebéd. Ebéd után még megvártuk, amíg a felhők az utolsó cseppjeiket is kifacsarják magukból, és addig megtudtuk a parádi Cifra Istállóban és Kocsimúzeumban, hogy miért is kocsi a kocsi, és mire jó az ötödik kerék.

Most már a nem is olyan kis csapatunknak csak az volt a feladata, hogy az ország legmagasabb pontját hódítsa meg. A Kékes tetőn is az eső utáni hangulat fogadott bennünket, a fűszálakon, faleveleken még meg-megcsillantak az esőcseppek a ragyogó napsütésben. A legbátrabbak, és csak is a legbátrabbak (vagy azok, akiket a legbátrabbak rábeszéltek) merészkedtek fel a kilátóba, ahol körbenézhattunk. Miután a legbátrabbak eleget nézelődtek és újra a földön jártak, ismét csoportképek következtek annál a bizonyos kőnél, mely megmutatja, hogy hol van az ország legmagasabb pontja. Innen a buszhoz indulva csupán csak egy program maradt: Mátraháza – református üdülő, konferencia központ..

A felújított gyönyörű és modern épületet látva sokan kedvet kaptak, hogy következő nyaralásukat talán itt töltsék el. Csoportunk olyan megkülönböztetett helyzetben volt, amit nem sokan mondhattak el magukról. Beléphettünk ugyanis a püspöki lakosztályba (meglepetésünkre nem sokban különbözött a többi szobától, talán abban, hogy a kilátás sokkal rosszabb volt, mert eltarták a fák). Mindenesetre az üdülő bejáratát díszítő igevers mindenképpen nekünk, kirándulóknak szólt: „Jól tetted, hogy eljöttél...” Azt hiszem, mind, akik ott voltunk, jól tettük, hogy elmentünk. Még egy kis levelező séta a Sástó körül is ezt az érzést mélyítette bennünk. Mert nem csak a gyerekek találtak egymásra és egymásban bará-

tokra, de a felnőttek és szolgatársak is kicsit közelebb kerülhettek egymáshoz. A napot természetesen igével, hálaadással és énekel zártuk. És milyen kegyelmes a mi Istenünk, hogy épségben hazavitt minket, és a hazafelé úton szívárvány is kísérte utunkat, a buszunk felett.

Jól tettük, hogy elmentünk, legközelebb is jól fogjuk tenni, ha elmegyünk!

Akik szeretnének belekóstolni a vidám hangulatba, és, hogy mikben is gyönyörködünk, az alábbi linken találnak egy kis ízelítőt képekben:

www.tirek.hu/lap/abauj/hir/mutat/34672/
Ficzere Csilla

Összetartozás Napja Tornyosnémetiben

2012. június 3-án 14 óra után pár percet felhangzott a templomban a Szózat. Komoly, fegyelmezett gyülekezet énekelte Vörösmarty Mihály versét, és megkezdődött a megemlékezés. 1920. június 4-én írták alá az igazságtalan trianoni békeszerződést, mely szomorú emlék a magyarok szívében.

2010. június 3-án az Országgyűlés döntött arról, hogy június 4-e a Nemzeti Összetartozás Napja. Itt a határszélen, a végeken minden ember felkapta a fejét, és érdeklődve hallgatta a híradást a megemlékezésről. Egybeszólította a harangszó Hidasnémeti, Tornyosnémeti és Hernádszurdok gyülekezeteit, s az egykor egybetartozó Abaujszina, Perény, Migléc és Kenyhec gyülekezeteit a határon túlról. Jöttek az érdeklődők, előadók, neves művészek, versezők, fiatalok, idősek, mindenki, aki a nemzeti összetartozás gondolatát és ügyét fontosnak érzi. Nem fértünk el a templomban, az öreg faajtót nem lehetett becsukni, hiszen kint is álltak az érdeklődők.

Igehirdetéssel a helyi lelképásztor, Kovács Balázs, a határon túli testvéreink részéről Pándy Kovács Tímea tiszteletesek szolgáltak. Nehéz lenne felsorolni a megemlékezés elemeit, ki mit tett hozzá, mivel ékesítette ezt a gyönyörű alkalmat. Egy biztos,

gyakran elérzékenyültünk, szemeinket törölgöttük, mert ami egykor szép és jó volt, összetartozott, azt valami sötét erő szétszakította és tönkretette. Ami viszont újra és újra tiszta lángként fellobbant a templomban, az az a gondolat volt, hogy minden elmúlik, ma így, holnap másként, Isten kezében vagyunk s a lelkünk, a szívünk magyarként dobog. Láthatatlan, de valóságos, finom életfonállal össze vagyunk kötve, s ez a tudat erőt ad számunkra. Egyszer majd ez az erő fogja megmenteni nemzetünket ama napon, amikor sötétség borul a világra. Emlékezni kell a múltra, mert gyakran ott van a jelen magyarázata. Nem szabad elsiklanunk a felett a tény felett sem, melyre Poják Imre parókus úr emlékezte-

tett: mindennek oka van. Engedte a Jóisten, hogy megtörténjen a trianon.

Talán éppen azért, hogy még nagyobb erővel keressük egymást, és az összetartozásunkat komolyan vegyük végre. Egy széthúzó, tétova nemzettel nem lehet ki-mozdulni az évszázados önsajnálattól, fájdalomtól és pesszimizmusból. Jantyk Zsolt neves előadóművész hívta fel a figyelmünket arra, hogy bár a statisztika azt akarja elhitetni velünk, fogyunk, porladunk és pusztulunk, ezzel mintegy belénk ültetve a halál gondolatát és a mérhetetlen szomorúságot, lépjünk ezen túl. Legyen a magyar egy boldog, életerős, bizakodó nemzet, és merje azt mondani, hogy a statisztika nem igaz. Mert sokan vagyunk, egyre többen, csak még nem látjuk és érezzük, mert hi-

ányzik a kapcsolatot. Hiányoznak az ilyen jellegű megemlékezések, találkozások.

Thomka István, a rendezvény ötletgazdája és karmestere, a hidasnémeti gyülekezet gondnoka nem számított ilyen eredményre. Több hónapos előkészületi munka, szervezés, egyeztetés után ez a nap a segítők, szereplők, énekesek, versmondók, hozzászólók, köszöntők, technikusok, vendéglátók közreműködésével átjáró lett Ég és Föld között. Jelen volt Isten, ezt számtalan ponton éreztük. A második óra sem volt fárasztó, s amikor minden előzetes egyeztetés nélkül a megemlékezés végén a Telkibányai Dalárda elkezdte énekelni a Boldog Asszony Anyánk kezdetű gyönyörű himnuszt, hömpölygött a falak között a dallam, a több mint kétszáz ember együtt énekelt, mert ez egy ökumenikus istentisztelet is volt egyben. Katolikus, református, görög katolikus ugyanazért jött a templomba, és tudott együtt énekelni.

A parókián a gazdagon megterített asztalokról, a méltó vendéglátásról a tornyosnémeti gyülekezet szorgalmas tagjai gondoskodtak a másik két gyülekezet bevonásával. Barátságok szövődtek, beszélgetések alakultak ki, őszintén mosolygó testvérek üdvözölték egymást. Itt min-

denki adni akart, hozzátenni, ha csak egy szót is.

A parókián Kavalecz Lajos szobrászművész fafaragásaiból és Pállay-Kovács Szilvia grafikusművész képeiből készült közös kiállításban gyönyörködhettünk. Érzélemmel és hittel teli alkotásaik megállítottak bennünket.

Csak egy pillanatkép. Az egyik sátor alatt Jantyk Zsolt beszélget Tóth András bácsival, aki zongorán, a maga által szerkesztett kottából játszotta el a szerző: Megyek a hegyen című énekét. Nem tudta, hogy a szerző is itt lesz. Most éppen a kézzel írt kottát adja át Jantyk Zsoltnak, mosolyognak, megértik egymást, szeretik egymást. Zsolt még sohasem hallotta így feldolgozva az énekét, tetszett neki.

Eközben gyerekek szaladgálnak a templomkertben, mindenki mindenkivel beszélgetni szeretne, majd lassan, nehezen, de elindulnak kisebb csoportokban az emberek hazafelé.

Igen, ez lenne a megmaradás útja. Érezzük, így kellene magyarnak lenni. Nem csak itt, a végeken, hanem az ország minden pontján, sőt a világ bármely sarkában is a nap minden órájában.

Köszönet a versmondóknak: Hoszszú Dalmának, Fövényesi Zsuzsannának, Fügedi Beatrixnak, Széll Alexandrának.

Köszönet az éneklőknek: a Telkibányai Dalárdának, a HNT Sound-nak, Jantyk Zsoltnak, Tóth Andrásnak és kántorunknak, Orosz Feri bácsinak.

Köszönet a művészeknek: Pállay-Kovács Szilviának és Kavalecz Lajosnak.

Köszönet a vendéglátásért a szervező Hidasnémeti, Tornyosnémeti és Hernádszurdok gyülekezeteinek.

Köszönet a megemlékezést megtisztelő figyelmes és fegyelmezett gyülekezetnek.

Köszönet a felszólalóknak, köszöntőknek, gondnokainknak.

Köszönet Pállay-Kovács Szilviának a logó tervezéséért, Ferdinandy Béla bácsinak a színes könyvjelzők megalkotásáért.

Köszönet Thomka Istvánnak, a megemlékezés elgondolásáért, szervezéséért, fáradozásáért.

A perselybe elhelyezett pénzből a közös fenntartású lelkészlakás fával való fűtését fogjuk megoldani.

Köszönjük Istennek, hogy megáldotta ezt a napot.

Kovács Balázs
Hidasnémeti

Értéket mértékkel

Szeptember első hetében a Gönci Református Egyházközség presbitériuma ebben az évben is megtartotta a már hagyománnyá vált berekfürdői hétvégét. A családi hangulatban eltöltött hétvégén a keresztény ember számára szem előtt tartandó értékekről volt szó.

Péntek délután Bölcskei Gusztáv, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke beszélgetett a presbitériummal a református egyház mindennapi helyzetéről az értékek mentén. Szó volt hétköznapi életről, politikáról és arról, hogyan lehet ezeket összhangba hozni. A püspök úr arra hívta fel a hallgatóság figyelmét, hogy milyen fontosak az egyetemes érté-

kek, hiszen erre épül minden, amit az emberiség jelent vagy jelenteni fog: a család, a hit, a szeretet. Azonban nem elég ezekről csak beszélni, úgy is kell cselekedni és élni. A cselekvés nélkül mindezek csupán üres jelszavak. Vannak, akik ilyen jelszavakkal próbálják megnyugtatni saját lelkiismeretüket vagy akarnak befolyásolni másokat anélkül, hogy valóban hinnének a hirdetett értékekben.

Sajnos sok elfoglaltsága miatt Bölcskei Gusztáv nem sokkal a beszélgetés után távozott.

Szombaton ifj. Csomós József, folytatva a megkezdett gondolatmenetet, előadása első percében csavart egyet a témán. Ahogy azt már az ifjúsági referensztől megszokhattuk, a humor és komolyság között egyensúlyozva beszélt és mesélt. Bólgató fejek és hangos nevetések kísérték a közel háromórás előadást. Arról is szólt, hogy nem csak Károlyi Gáspár neve és a Vizsolyi Biblia fordítása az, amiért Göncöt mindenki ismeri, a gönci kajszibarack és az abból készülő pálinka is híres. Az üvegekre tervezett címkéken van egy kétszavas jelmondat, mely részben a nedűt, részben pedig a készítőit minősíti. Azt is kifejtette az előadó, hogy számára igazából az a nagy kérdés, hogy mit jelent valójában az érték fogalma, hiszen értékeink vannak, de ezek közül csak néhányról mondhatjuk el, hogy az mindannyiunk számára egyformán ugyanazt jelenti. Bizonyos értelemben az érték alapvetően relatív fogalom. Sokféle értéket képviselhetünk, mutathatunk vagy követhetünk, de ami ennél még fontosabb, ami igazából rendszert visz bele, az nem maga az érték, hanem annak mértéke. Mert bár az értékek megítélésében sok téren különbözhetünk, de a mértéket, az egyetemes mércét maga Isten adja. Az előadó azt mondta, hogy azzal, amit teszünk vagy jónak gondolunk, ha erőnket, tudásunkat odaszánjuk, Istent szolgáljuk. Mindez fontos, de néha meg kell állnunk,

és meg kell kérdeznünk magunktól, hogy tényleg szüksége van-e Istennek arra a szolgálatra, amit mi végzünk. Egy amerikai lelkészt és a gyülekezetét említette példának. A gyülekezet sok szolgálatot végzett, a lelkész azt kérte, hogy képletesen tegyék fel az asztalra az összes szolgálatot, és döntsék el, tényleg ezekkel tudnak-e a legtöbbet tenni Isten ügyéért. Ezt követően változás történt, volt olyan szolgálat, amely megszűnt, és volt olyan, amely átalakítva újra élni kezdett. Ifj. Csomós József azt is hangsúlyozta előadása végén, hogy a gyülekezet vezetősége a presbitérium, nem pedig a lelkész, ő a lelki dolgozóért kell, hogy feleljen. Ezért a döntéseket a presbitériumnak kell meghoznia. Egy alkalom vagy szolgálat nem attól lesz gyülekezeti, hogy a lelkész ott van, vagy ő maga végez szolgálatot.

Az előadás után következett az ebéd, a nap további része pihenéssel – a II. Kun Világtalálkozó programjaival –, fürdőzésel és beszélgetéssel telt a vacsoráig.

Vasárnap a presbitérium közös meggyezés alapján a tiszaszentimrei református gyülekezet templomában hallgatta Istennek ígését Csipes Anikó lelképásztor testvérünk tolmácsolásában. Az istentisztelet után a tiszaszentimrei templomtorony erkélyéről csodáltuk a tájat, majd a presbitérium teljes létszámmal visszatért Berekfürdőre. A közös ebédet követően lelkileg feltöltődve indultunk haza.

Csomós Balázs

„Bátori találkozó” a gagybátori gyülekezetben

2012. szeptember 1-jén népes vendégereg érkezett a gagybátori református parókiára. A gyülekezet lelkipásztorának, Bódi Noémi lelkésznőnek a kezdeményezésére a presbitérium és a gyülekezeti tagok lelkes szervezésében és meghívására baráti-testvéri találkozó megrendezésére került sor, amelyre a községből elszármazott testvéreket hívták meg nagy szeretettel. Jó szívvel és köszönettel fogadtuk a kedves meghívást és örömmel készültünk a találkozásra, a szívélyes alkalomra. Megérkezésünkön örömmel és jóleső érzéssel köszöntöttük egymást. A jelenlévők egy részével több évtizede nem találkoztunk.

Az élet az ország különböző részeire sodorta a szeretett szülőföld Gagybátor egykori lakóinak jelentős részét. A továbbtanulás, a munkalehetőség, a biztonságos megélhetés utáni vágy, különböző helyeken teremtet otthont sokunk számára. Az évek múlásával egyre inkább vágyakozik arra az ember, hogy találkozzon a régi ismerősökkel, barátokkal, meglátogassa a gyermekkor kedves emlékeit idéző gyönyörű tájait.

Többségünk felkereste a temetőkeretet, ahol áldott emlékü elődeink, őseink nyugosznak a hazai földben. Néhány virágcsalát elhelyeztünk volt szeretteink sírhalmán és csendben, lélekben együtt voltunk drága hozzátartozóinkkal.

A kedves vendéglátóink, a helyiek és a vendégek közül a hölgyek egy része nagy lelkesedéssel készült a vendégfogadásra és a vendéglátásra. Nagyon finom vadhúsból készített ételekkel, kiváló töltött káposztával, finom italokkal, süteményekkel kínálták a vendégeket. Kellemes beszélgetések zajlottak a parókia udvarán és épületében. Felidéztük a közös emlékeket, amelyek nagyon kellemes érzéssel töltöttek el mindannyiunkat.

A délután folyamán hálaadó istentiszteleten vettünk részt, ahol a lelkésznő nagy szeretettel köszöntött minket. Hálát adtunk a jó Istennek, hogy kegyelméből lehetőségünk volt részt venni egy ilyen kedves alkalmon. Jó érzéssel tölthettünk el egymás körében néhány meghitt, kedves órát gyermekkorunk színhelyén.

Istentisztelet után tovább folytatódott a beszélgetés, vendégeskedés. Részt vett az ünnepségen Béres János furulya művész családjával, aki szép énekekkel, dalokkal lelkesítette jó hangulatra a jelenlévőket. Sor került még egy bensőséges köszöntésre. Bosnyák Gyula barátunk azon a napon ünnepelte a születésnapját. Kedves családja és a résztvevők köszöntötték jó egészséget, hosszú, boldog életet kívánva neki.

Úgy gondolom, mindannyian nagyon jól éreztük magunkat és lelkiebben gazdagod-

va köszöntünk el egymástól. Nagy tisztelettel és szeretettel köszönjük meg Bódi Noémi lelkésznőnek a kezdeményezést, aki nagyon szívesen és lelkesen fáradozik a fokozatosan csökkenő lakosságú Cserehát lelki életének ápolásáért, és több ilyen alkalommal kezdeményezett hasonló jellegű együttléteket. Megköszönjük a presbitériumnak, a gyülekezet tagjainak az odaadó, áldozatkész fáradozásukat, a testvéri együttlét megrendezését, a szíves vendéglátást.

Kérjük Isten gazdag áldását a lelkipásztor szolgálatára szülőföldünkön. Az ott élőknek erőt, egészséget és minden jót kívánunk. Hálával és jó érzéssel emlékezünk az együtt töltött időre. Isten áldjon mindannyiunkat!

Vadas József
Hernádnémeti

Vannak még csodák

Vannak még csodák 2012-ben is. Ennek örömét, áldását tapasztalhattuk meg a nyár végéhez közeledve. Amint minden évben hírt adunk a gyermekek és ifjak között végzett missziós szolgálatunkról, úgy – Istennek legyen hála – idén is megtehetjük ezt. A nyár nagyon rövidnek tűnt. A napok gyorsan teltek, a hetek egymás után szaladtak el. Már úgy éreztük, sem az idő, sem a gazdasági helyzet adta lehetőségek nem engedik, hogy ez évben gyermekeink és ifjaink számára nyári tábort szervezzünk. Lelkiismeretünket nyugtatgatva hallottunk róla, hogy voltak más gyülekezetek is, ahol az anyagiak, a támogatások hiánya miatt nem tartottak táboron ezen a nyáron. Istennek Szentlelke mégis azt erősítette bennünk, hogy valamilyen formában, ha szerényen is, de alkalmat kell készí-

nap együtt élhették meg a lelki élmények és a nyár adta örömeik áldásait. A bibliai történeteket is úgy válogattuk össze, hogy minden napra jutott egy csodatétel, egy csodás esemény, hogy a gyermekek a gazdasági válság idején is, nélkülözések és próbák között is tudják meg, hogy vannak még csodák. Gyermeki ajkáról, tiszta szívből, lelkesen zengett az ének, betöltötte a több száz éves, hatalmas templomot. Istené legyen ezért a dicsőség. A nagy udvar mindennap helyet adott a szabadtéri játékoknak. Helye volt a baráti, testvéri beszélgetéseknek és a kézműves foglalkozásoknak is.

Reménységünkön felül adatott egy teljes nap is, amikor az Ózd-sajóvárkonyi gyülekezetből is csatlakozhattak hozzánk gyermekek és felnőttek. Egy áldozatkész segítőnk, támogatónk vállalta fel az utazás költségét, mely lehetőséget adott arra, hogy a nagy sárga amerikai iskolabusz megállt a templom előtt, és elindult velünk Miskolcra, ahol a játszóházban egy órát töltöttünk el a gyermekek örömeire. Majd meglátogattuk a Miskolc-felsővárosi gyülekezet templomát, ott tartottuk meg aznap áhítatunkat. Ezúton is köszönjük a szíves fogadtatást, áldást kívánunk az ottani testvérekre, szolgatársakra. A délután a miskolc-tapolcai játszótéren és

tenünk arra, hogy a jövő nemzedéke hallja az Isten szavát, és gazdagodjon lelki élményekkel. Arra jutottunk, hogy az Ige szava adott, az Istentől kapott talentumok, a közös éneklés, a gitárkíséret, a közös imádság mind olyan kincsek, melyek nem mérhető anyagi javakban. Ha az ebédet mindenki otthon fogyasztja el, akkor egy nagyobb tétellel csökken a sora. Így hamar összeállt az a költségvetés, ami újra csak megerősítette azt a tényt, hogy nem maradhat el a tábor.

Augusztus 13. és 17. között minden délután két-öt órától estig, napnyugtáig vártuk a gyermekeket a sajókazai parókia és templom udvarára, ahol az újonnan épült imaterem adott otthont az alkalmaknak. A sajókazai és sajóivánkai gyermekek minden-

bob-pályán folytatódott. Majd nagy hálával érkezünk haza és tettünk biznyságot róla, hogy vannak még csodák. Hazaérkezésünk után egy kedves presbiterasszony saját készítésű hamburgerral várta a gyermekeket. Ezúton is köszönjük neki és minden kedves szülőnek, támogatóknak, adományozóknak, akik segítettek a tábor létrejöttét. Az utolsó estét táborfüzettel zártuk, és azt kívántuk, hogy a magasba ívelő lángok olyan emlékké legyenek, melyek e hét tapasztalatai által mindnyájunk szívében éltessek és táplálják a hitnek és reménységnek tüzeit. Mert vannak még csodák!

Bundzik Attiláné és
Bundzik Attila lelkipásztorok

Elmúlt a nyár és vele együtt minden?

Június, július, augusztus és benne a napközis hét elmúlt, de Isten beszéde megmarad mindörökre, és az is, amit a gyermekek lelkében elvetettünk. Első hittanórám nagy élménye, amikor a Bibliáról mint Isten szaváról beszélgettünk: „Isten szól, és hallgass az Ő szavára” – Ábrahám történetét mondtam el. Ő hallgatott Isten szavára, és elköltözött arra az ismeretlen földre, amiről Isten ígérte, hogy jó föld. Ábrahám megérkezett és hálaát adott Istennek. Képet mutattam a gyerekeknek, ahol az oltáron ott volt a vérző bárány. A gyerekek sorra fejezték ki sajnálatukat, és sorra tették fel a kérdést, hogy miért kellett megölni a bárányt. Egy hétéves kisfiú, aki a napközis héten részt vett, felragyogó szemmel idézett egy nehéz bibliai Igét, amit ott tanult: „Vérkiontás nélkül nincsen bűnbocsánat.” Jóllehet Ábrahám nem a bűnért mutatta be az áldozatot, de ez a kisfiú a nyáron valamit megértett a „Bárány véréről”. Kérdezhetjük, kicsik-e a gyerekek Isten szeretetének mélyebb üzenetéhez, a válasz itt van.

Nem múlt el a nyár nyomtalanul! De hadd osszuk meg, hogyan is zajlott gyülekezetünkben:

A nyár kezdetével ellepték a gyerekek és a fiatalok a templomkertben épített játszóteret, és nagy várakozással voltak a nyár felé. Egy pillanatra időzzünk el a játszókertnél! A Szeretethíd nevet kaptá,

amely egyben az egyházunkban az önkéntesség jelszava. Gyülekezetünk önkénteseinek, a presbitereknek szívéből is elindult a szeretet, és három évvel ezelőtt faanyaggal és munkával együtt felajánlották és elkészítették szó szerint a szeretet hídját egyik végén létrával a másik végén csúszdával, kiegészítve játszókerti elemekkel. Azóta gyerekek és fiatal családok töltik be a templomkertet. Heti rendszerességgel volt nyáron Baba-mama Klub és óvodás-iskolás játszódélután a gyülekezet játszókertjében, de mégis a nyár meghatározó programja volt a minden évben megszervezett napközis hét, ahol a sajlódi és ónodi gyerekekkel együtt tölthettünk egy hetet.

A napközis hét minden reggelét bibliatanulmányozással kezdtük, majd a közös ebéd elfogyasztása után missziós történetet hallgathattak gyermekeink, melyet a kézműves foglalkozások és a közös játszás követett. A program nagy sikerrel zajlott, hiszen naponta 50 gyermeknek hirdethettük Isten ígését, és nem egy volt közöttük, aki először találkozott az evan-

géliummal. A korosztály egész széles skálán mozgott, mivel az újszülöttől a főiskolásig minden korosztály részt vett a programban. Hálásak vagyunk azoknak a segítőknek, akik bekapcsolódva a programba önkéntes munkájukkal járultak hozzá a hét sikeréhez. Külön köszönjük Kuruc Tímea hejcei teológusnak a gyermekek közötti szolgálatát. Napról napra láthattuk a boldog és önfeledt gyermeki arcokat, akik a hitben való növekedés mellett közös élményekkel, barátságokkal és örömmel gazdagodtak.

A nyár azzal folytatódott, hogy megszólítottuk az egész falu lakosságát. Meghívtuk a Magyar Continental Singerst egy koncertre, akik valami csodálatos módon énekeltek, mozgással a tiszta evangéliumot hirdették. A koncert nagy lelki felüdülést jelentett több mint kétszáz embernek, jó volt látni az arcukon a boldog békességet. Maga a koncert is áldás volt, de áldás volt a szervezés is. Jó volt megtapasztalni, hogy milyen sok segítő embert hozott össze a program: presbitereket, kismamákat, önkormányzatot, az óvoda és iskola dolgozóit, a falu ifjúságát.

Hála Istennek a nyár elmúltával az élet nem áll meg, a szolgálat folytatódik. Kívánjuk mindenkinek, hogy az Úr szolgálatában a vetés mellett élhesse át az aratás örömét is!

Victor Anna lelkipásztor

Gyülekezeti piknik a Miskolc-Tetemvári Református Egyházközségben

Idén egyháztagsaink száma meghaladta az ezer főt. Ez örömmel és hálaláddal tölt el minket, és nagy felelősséggel is, hogy gyülekezetünk tagjai, miközben vasárnaponként az istentiszteleti alkalmakon Isten és az Ő Igéje felé közelednek, egymás felé is közeledhessenek, megélve a testvéri szeretet közösséget teremtő és formáló erejét.

Ezt kívánta elősegíteni az a közösségi alkalmunk, amely a gyülekezet azon tagjainak kívánságából merített erőt, akik azt kívánták, hogy „töltsünk együtt egy napot”. 2012. szeptember 8-án, szombaton délelőtt 10 és délután 4 óra között került megrendezésre a gyülekezeti piknikünk, a gyülekezetünk fenntartásában lévő Jókai Mór Református Általános Iskola udvarán és osztálytermeiben. Már 9 órától gyülekeztek a lelkes önkéntesek, akik gulyásfőzéssel serénykedtek a közel száz fős éhes száj megelégtetésében.

10 órától vette kezdetét a lelki közösség, amelyen az áhítatot Fehér Norbert, a gyülekezet vezető lelkésze tartotta. Az első gyülekezetet példaként állítva közösségünk elé hangzott el az Apostolok Cselekedete 2,42-47-ből: „...kitartóan részt vettek az apostoli tanításban, a közösségben, a kenyér megtörésében és az imádko-

zásban... az Úr pedig napról napra növelte a gyülekezetet üdvözülőkkel.” Mai egyházi életünkben nagy áldás a növekedés, az élő testvéri szeretetközösség megélése, egymás pozitív megismerése, elfogadása. Ezt gyakorolhattuk öt csoportba szerveződve, miután közös énektanulással is dicsőítettük az Urat, dr. Varga László gyülekezetünk főkántorának és dr. Keszi Krisztina zambiai külmisszionáriusunk énektanításának köszönhetően.

A csoportokban az őszinte hangvételű bemutatkozások után együtt gondolkodtunk arról, miben tudnánk előmozdítani a gyülekezeti közösség még mélyebb

megélését, miközben hálát adtunk azért, hogy gyülekezetünkben minden korcsoport találhat a maga számára megfelelő a nagy gyülekezeti alkalmak között is. Hálásak vagyunk a missziói, diakóniai, katechetikai, és sáfársági munkacsoportok létrehozásáért, amelyek révén a lelkészi, a világi presbitervezetők és lelkes önkénteseink munkája még hatékonyabbá teheti a gyülekezet lelki-anyagi közösségének előrehaladását.

A finom ebéd elfogyasztását, amelyet asztalközösségben élhattünk át az iskola udvarán, délután a csoportok beszámolóit követték. Majd vetélkedők és játékok vártak ránk, amelyen ifjúságunk éppúgy jelen volt, mint gyülekezetünk idősebb tagjai dr. Bartha Árpád presbiterünk vezetésével. Az együtt töltött nap öröme számos fénykép megörökítette, ebből szeretnénk néhányat megosztani az olvasókkal.

A gyülekezeti pikniken szolgáló önkénteseinknek, a szervezőknek és a csoportvezetőknek köszönetet szeretnénk mondani munkájukért, áldozatkészségükért, bízva abban, hogy közösségépítő alkalmunk még számos hasonló lebonyolításához ad számukra erőt és lelkesedést, amelyet minden kedves olvasónk számára is szívből kívánunk.

BFI

Egy kitüntetés margójára - Birtalan Juditról

A Tiszaújvárosi Református Énekkar karnagyát, akit ez év augusztus 20-án alkalmából a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztje elismeréssel tüntettek ki, én nem a hivatalosan közzétett és jól ismert tények alapján kívánom bemutatni, hanem mint a kórus elnöke és egyben tagja, aki az elmúlt több mint 10 év alatt minden egyes próbán, fellépésen, kiszálláson és közös programban együtt gondolkodtam és munkálkodtam vele kórusunk fejlődése, kiteljesedése érdekében. Az, hogy sokirányú és sikerekben gazdag előélete alapján is méltó tulajdonosa lehetett volna ilyen magas kitüntetésnek, az egyértelmű dolog. De hogy nyugdíjas létére egy számára új helyen és idegen körülmények között, lehetlent nem ismerve, újabb kihívásokat felvállalva, töretlen lelkesedéssel kezdjen neki egy újabb feladatnak, és érjen el újabb, szép eredményeket, az nem mindennapi teljesítmény. Ilyenre csak kiváltságos tulajdonsággal bíró emberek képesek. Karnagyunk, Birtalan Judit ilyen alkatú, tehetséggel megáldott ember. Melyek ezek a kiváló tulajdonságai? Megpróbálom sorrendben elmondani. Legelsőként talán a zene iránti szeretetét és elkötelezettségét kell megemlíteni. Csak ezzel lehet magyarázni és meg-

érteni, hogy Tiszaújvárosba költözve 70 évesen sem ült – úgymond – a babérjain megérdemelt nyugalomba helyezve magát, hanem nekilátott egy új, és zeneileg egyáltalán nem profi csapattal egy újabb, szokatlan kihívás teljesítéséhez. Elmondható továbbá róla, hogy ő egy rendkívül fegyelmezett és következetes ember, amit elsősorban magán gyakorol, de az énekkar tagjaitól is elvár. Nyilvánvalóan ennek köszönhető az, hogy viszonylag kevés próbával, és az említett tagsági hátrányosság ellenére – miszerint nincsenek köztünk zenei képzettségű emberek – az elmúlt évek alatt gazdag és sokrétű repertoárt tudott velünk elsajátíttatni, amellyel fellépéseink során szakmai körök elismerését is ki tudtuk vívni. Meg kell említeni továbbá, hogy mindezen túl munkájában nagyon fáradhatatlan, kitartó és szívós. Talán ez abból a sokoldalúságából ered, hogy fiatal korában aktívan sportolt is tanulmányai mellett. Miatta az elmúlt évek alatt egyetlen próba sem maradt el, pedig férjét követően – 82 évvel – ő a legidősebb köztünk. Sokszor adódik úgy, hogy mi már talán feladnánk, de mindig Ő az, aki csüggedésünket látva lelket önt belénk. Mit is mondhatnánk mi, jóval fiatalabbak ilyenkor? Ha neki van ereje, nekünk is bírni kell. Végül, de nem utol-

sorban elmondható, hogy rendkívül aktív, friss szellemű, széles érdeklődésű, minden tekintetben tájékozott ember. Ismeri és használja a technikai vívmányok legkorszerűbb eszközeit, ami által széleskörű kapcsolatokat tart mind a családi, mind a munkatársi és szakmai berkeken belül.

Tartsa meg Őt az Úr még sokáig ebben a szolgálatban és hitbeli elkötelezettségében, adjon neki munkáihoz további erőt és egészséget! Ezt kívánjuk mindnyájan, akik ismerjük, szeretjük és tiszteljük Őt.

Fekete Béla
a Tiszaújvárosi Református Énekkar
egyesületi elnöke

A Kazinczy Ferenc Református Általános Iskola Tiszaújvárosban

A Tiszaújvárosi Önkormányzat már korábban elhatározta azt, hogy a településen helye van, sőt szükség is lenne egy olyan oktatási intézményre, amely keresztyén értékeket közvetít, és keresztyén keretek között végzi a pedagógiai munkát. Ezt az elhatározást tett követte. A településen már régóta jól működő református gyülekezet szolgál és éli az életét, amely bekapcsolódott a város vérkeringésébe, és egy idősek otthona fenntartásával bizonyította is elhatározottságát és tenni akarását. Így az Önkormányzat a

Tiszaújvárosi Református Egyházközséget kereste meg azzal a szándékkal, hogy lehetőség lenne az egyik általános iskola átvételére. Az egyházközség örömmel fogadta, hogy ezzel bővíthet a gyülekezet missziós lehetősége és a megszólítható emberek köre. Maga az átvétel hatalmas munka volt: kérelmek, igazolások és megállapodások tömkelege, sok-sok pecsét, aláírás és rengeteg hivatali ügyintézés. Mindezek ellenére úgy éreztük, hogy az Úr Isten odafigyel a fáradozásunkra, örömmel tekint mindarra, ami most Tiszaújvárosban elkezdődött,

hiszen minden olyan ékesen és jó rendben zajlott le. Nem volt semmiféle zökkenő, nem volt semmiféle akadályoztatás, és az intézmény átvétele fennakadások nélkül történt meg az egyházkerület vezetőségének hathatós és nagyvonalú támogatásával. Hála az Istennek mindezért!

Az intézmény jelen pillanatban közel 380 tanulóval működik, és 32 pedagógus, valamint egy iskolalelkész fáradozik a gyermekek nevelésén. Ők egytől-egyet az emberek, akik eddig is az intézményben voltak, tehát elbocsátásra, ill. eltanácsolásra

„Utaidat, Uram, ismertesd meg velem.”
(Zsolt. 25,4a)

egyetlen esetben sem került sor. Mindenki maradt a maga helyén – ha fogalmazhatok ilyen egyszerűen. Ez a türelem és ez a békességre való törekvés jellemzi most az iskolánkat. Senkit sem akarunk erőszakkal kényszeríteni olyan dolgokra, amiket nem érez a sajátjának, senkit sem akarunk kitenni a társadalmi változások viharos szélének, és leginkább azt szeretnénk elkerülni, hogy ebben az amúgy is haragos és egymásra ujjal mutogató világban a rossz hangok és gonosz indulatok erősödjenek. Az iskolánk tehát felmenő rendszerben kezdi meg a működését, és Isten áldásában bízva munkálkodunk tovább.

A Kazinczy Ferenc Református Általános Iskola tanévnnyitó ünnepségére 2012. szeptember 2-án került sor délután 3 órai kezdettel a református templomban. Ezen az alkalmon dr. Varga István, a Tiszaújvárosi Református Egyházközség lelkipásztora hirdette Isten Igéjét, és ő biztatva a gyermekeket és szülőket, hogy a szeretettel teli összefogást minden bizonnal megáldja Isten. Ezután nagytiszteletű Szőnyi Tamás, a Borsod-Gömöri Református Egyházmegye esperese köszöntötte a gyülekezetet. Gacsályi Gábor, a Hajdúnánási Református Egyházközség lelkipásztora, és

mint az ottani református iskola fenntartója, mondta el támogató szavait. Nagy örömmel osztozott a jelen boldogságában és a jövőbeni reménységben Tiszaújváros polgármestere, Bráz György úr, és ugyanilyen örömmel nyitotta meg az új tanévet Dorony Attiláné, iskolánk igazgatója.

Így indult el református iskolaként ez az intézmény, és nagy reménységünk, hogy így fog fennállni évtizedek múltán is. Azért, hogy bástya és szószék legyen

Tiszaújvárosban, és azért is, hogy minél többen induljanak el azon az úton, ami az Úr Jézus Krisztus felé visz bennünket. Hiszen a küldetésnyilatkozatunk szerint: „mi arra törekszünk, hogy diákjaink tudásukkal és magatartásukkal becsületes magyar állampolgárokká váljanak, valamint Istenhez és hazájukhoz hű emberek legyenek”. Adja Isten, hogy ez valóban így legyen!

Nagy István Károly iskolalelkész

Imaház renoválás Ózdon

Ez év szeptemberében elkezdődhetett az a munka, amiért már régóta imádkozunk, és amit már nagyon vártunk. Megkezdtük az ózdi gyülekezet imaházának a renoválását. Teljes külső-belső felújítás, tetőcsere, valamint egy új rész hozzáépítése mai igényeknek megfelelően teakonyhával, mosdóhelyiségek kialakításával. Évek óta készültünk már erre a munkára, egy ilyen renoválás több millió forintba kerül, nekünk pedig korlátozottak az anyagi lehetőségeink. Azért szorgalmasan gyűjtögettük kis forintjainkat, és imádkoztunk – csodáért. Imádságainkra megtett a válasz, Isten megmutatta gondviselő szeretetét, és adott utakat és lehetőségeket. Az országgyűlési képviselőnk, valamint a város vezetőit kerestük meg gond-

jainkkal. Ők is átlátták a probléma komolyságát, mert egy málló vakolatú, beomló tetű épület nem igazán szépíti a városképet. Az imaterem renoválásának a tervét belevették a START munkaprogramba, amely már korábban is sikeres volt a városban. A

munkadíjat és járulékait az önkormányzat a pályázat útján nyert összegből fizeti, az egyházközség pedig az építési anyagokat biztosítja. Ez mindkét fél számára kedvező, mert így az önkormányzat tud munkát biztosítani a tartósan munkanélkülieknek,

az egyház számára pedig jelentős megtakarítás a munkadíj önkormányzati átvállalása. Az egyház által vállalt önrészt a gyülekezet tagjainak anyagi áldozathozatalával próbáljuk meg biztosítani. A gyülekezet tagjai – többnyire kisnyugdíjasok – erejükön felül adakoznak. Közben keressük a további lehetőségeket, hogy a megkezdett munkát be tudjuk fejezni. Imádságainkban arra kérjük Urunkat, hogy kegyelmével erősítsen bennünket. „Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők” (Zsolt. 127,1). Mennyei Atyánk most arra tanít bennünket, hogy tanuljunk meg a teljes reá hagyatkozást, s merjük rábízni magunkat. Legyen hitünk hinni abban, hogy Ő valóban tud segíteni, és betölti szükségünket. Minden gondunkat reá bízva tapasztaljuk meg azt, hogy Őnéki gondja van ránk, és naponként

gondot visel rólunk. Amikor Jézus hívta Pétert, hogy szálljon ki a csónakból és járjon a vízen, neki az addig sikerült, amíg Jézusra nézett. Amikor leemelte Jézusról a tekintetét, csak a hullámokat és a tenger mélyét látta maga előtt, kétségbeesett és süllyedni kezdett. Jézus azonban biztos kézzel tartotta meg, s megkérdezte: „Kicsinyhitű, miért kételkedtél?” (Mt.14,31b.) Bennünket is arra tanít, hogy ne kételkedjünk, ne legyen fogyatékos a hitünk, hogy megtapasztalhassuk áldását, segítségét. Bízunk benne, hogy a megkezdett munkát be is tudjuk fejezni, hiszen addig, amíg nincs megfelelő hely, nem tudunk gyülekezeti alkalmakat szervezni. Terveink között szerepel a rendszeres gyülekezeti alkalmak mellett az idősek gondozása, a cigánymisszió, a baba-mama kör újraindítása, a gyermekek

sámára játszóház kialakítása. Mindezek az evangélium hirdetésének újabb és újabb lehetőségei, s akkor tudjuk megvalósítani, ha a szükséges feltételek adóttak. Szeretettel kérjük Kedves Testvéreinket, hordozzanak bennünket imádságaikban, hogy el tudjuk végezni a ránk bízott feladatot, és megújulhasson az imaházunk. Ha valakit Isten Szentlelke arra indít, szeretettel fogadjuk Istentől elkészített adományát a renoválás támogatására a 11734121-20009386-os számlaszámra, vagy az egyházközség címére: Ózd, Szabó Lőrinc út 2.

A mi Urunk áldását, kegyelmét kívánom minden Kedves Testvérem életére!

Lezákné Hajdu Enikő lelképásztor
Ózd I.

Egy gyülekezet húszéves jubileuma

A Miskolc-Alsóvárosi gyülekezet 1992-ben választotta meg lelképásztorának dr. Szathmáry Sándornét (Joó Magdolna). Ő volt a gyülekezet első női lelkésze. Azt a munkát folytatta tovább, melyet elődje, Kóris Lajos lelkész mint gyülekezetet és templomot alapító és építő pásztor elkezdett. A munkában hűséges társa volt férje, dr. Szathmáry Sándor teológiai professzor, aki tanítói feladatán kívül örömmel vett részt az igehirdetés munkájában. A gyülekezet augusztus utolsó vasárnapján kirándulást szervezett a Bükk kies vidékén, Szentlélek üdülőhelyen, és ott ünnepelték meg a jeles évfordulót. Ünnepi beszédet mondott a gyülekezet gondnoka, Makray István tanár, melynek mottója ez az ige volt: „Ezek után pedig rendelete az Úr munkásokat is, hetvenet, és elküldé azokat kettőnként az ő orcája előtt, minden városba és helyre, ahová ő menendő vala. Monda ezért nekik: Az aratnivaló sok, a munkás kevés, kérjétek az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába...” A gondnoki méltatás személyes hangvételében szó volt a lelkészpárról, majd

felsorolta az elmúlt húsz esztendő kézzelfogható és a gyülekezet gyarapodását segítő eredményeit is. Említette a parókia

és a templom épületét érintő újításokat, a szeretetvendégségek és evangelizációk beindítását, a kapcsolatfelvételt a testvérgyülekezetekkel, majd a gyülekezet jövőjéről így szólt: a gyülekezetünk él és továbbra is élni akar, donorként segíteni társadalmunk halódó erkölcsi életén.

Ezen túl megemlékezett a gyülekezet arról is, hogy dr. Szathmáry Sándor professzor e napokban kapott gyémántdiplomát, mivel 60 évvel ezelőtt szerzte meg lelkészi oklevelét. E kettős ünnep öröme vezesse tovább a gyülekezet életét a növekedés és gyarapodás útján.

Makray István gondnok

Híradás a sajobábonyi gyülekezetből

„Tudjátok meg, hogy az Úr az Isten, ő alkotott minket és nem magunk, az ő népe és az ő legelőinek jubai vagyunk. Menjétek be az ő kapuin bálaadással, tornácaiba dicséretetekkel, adjatok hálát neki, áldjátok az ő nevét.”
(Zsolt 100, 3-4)

2012. február 8. a nagy elhatározások napja volt a presbiteri gyűlésen. Mindig bízunk abban, hogy Isten megsegít bennünket, hiszen eddig is így oldottuk meg a feladatainkat. Ebben az évben azt az utat szerettük volna járni, amin elindultunk, nem a magunk erejével, hanem az ő segítségével, bízva mindenkor az Isten útmutatásában.

Nagyon sok gondolat fogalmazódott meg: ablakcsere, a tornác teljes faszerkezetének a kicserélése a parókián, hiszen évek óta gyermekek hangjától hangos az udvar. Nyaranként a hittantáborokban harminc gyermek is van, és az angol bibliai tábort is ennyien látogatják. A gyermekek alig várják ezeket a heteket, hiszen azokkal a gyermekekkel vagyunk együtt, akikkel évközben is találkozunk a hittanórákon. Nem lehet elfelejteni a mosolygós arcukat és a beszélgetéseket. A három hét felemelő érzéseket hagy mindannyiunkban.

Tizenkét éve testvérgyülekezeti kapcsolatunk van az erdélyi désaknai gyülekezetrel, minden évben találkozunk, egyik évben ők jönnek hozzánk, a következő évben mi megyünk. Augusztus 9-én mi in-

dultunk útra nyolcan a gyülekezetből. Ismerős környezet és családok vártak bennünket. Másnap több mint húszan indultunk el a tordai sóbányához, utána a tordai-szoroshoz, ahol hosszú kirándulásban volt részünk. Ezután Torockó, majd a nap végén Kolozsvár. Szombaton Désen voltunk, és este közös vacsorán vettünk részt. Vasárnap az istentiszteleten ismét együtt voltunk. A mai napig szívesen gondolunk vissza ezekre a napokra. Valóban határtalan szeretet köt össze bennünket a désaknai gyülekezetrel.

Itthon újabb munka várt ránk, hiszen a tornácon a járólapot is kicseréltük. Olyan jó átélni a segítségnyújtást. Szeretnénk megköszönni a Borsod-Gömöri Egyházmegyének a munkánkat támogató anyagi segítségét, a helyi önkormányzatnak és a kedves gyülekezetnek, a presbitériumnak is, akik munkájukkal és adományaikkal is segítenek.

Bányiné Varga Erzsébet lelkipásztor

Beszélgetés Jakab-Szászi Andreával, a Református Pedagógiai Intézet munkatársával

A Református Pedagógiai Intézet közös gondolkodásra hívta a tiszáninneri lelkipásztorokat és hitoktatókat a készülő új református hit- és erkölcsstan tanterv munkaanyagának miskolci szakmai napjára. Ebből az alkalomból kérdeztük dr. Jakab-Szászi Andreát, az intézet munkatársát.

- Kíváncsiság, bizonytalanság és bizonyos fokú félelem vegyes érzése hozott ide lelkipásztorokat, katechétákat erre a szakmai napra, és ugyanezen érzések tarthattak távol is némelyeket. Melyek azok a legfontosabb változások, amire fel kell készülni a 2013-as tanévtől?

- Sok kérdés még nincs teljesen letisztázva, illetve csak részben van meg rájuk a válasz, így teljesen érthető a szolgálattevők bizonytalansága. Református hittan esetében a legfontosabb változás az új köznevelési törvény általi lehetőség, mely szerint 2013. szeptember 1-jétől kötelező lesz az erkölcsstan az állami általános iskolákban, mely kiváltható a szabadon választott felekezeti hit- és erkölcsstan órákkal. Ez felmerő rendszerben kerül bevezetésre, tehát a jövő év először az elsős és az ötödik osztályos tanulókat fogja majd érinteni. Elég sok változást hoz ez magával. Egyrészt –

reménység szerint – a hittanórák kikerülnek a késő délutáni szabadidős tevékenységek közül, másrészt, ha ugyanabban az időben a többiek is órán vannak (akár erkölcsstanon, akár más felekezeti hittanórán), akkor nincs meg az a rossz érzés sem a gyermekekben, hogy ők lemaradtak valami jó játéklehetőségről stb.

Tartalmilag és formailag változásként jelentkezik az, hogy a hittancsoportok szervezési határideje korábbra tolódik. A leendő elsősök szüleinek már a beiratkozáskor dönteniük kell, míg a negyedik osztályosok (a következő év ötödikesei) is május 20-ig

eldöntik, hogy milyen órán akarnak részt venni. Hosszú távon egyszerűsíti ez a jelentkezéseket és a csoportok szervezését, hiszen szeptembertől rendben elkezdhető a hittanórán.

- *A törvényalkotó alaposan megkavarta az eddigi gyakorlatot, elég nehéz lesz ehhez alkalmazkodni, miért kellett még a tantervet is átírni?*

- A hit- és erkölcsstan tanterv felülvizsgálata és átgondolása jóval korábban indult, mint ahogyan megszületett az új törvényi szabályozás. Mivel jelenlegi gyakorlatunk 14 éves múltra tekint vissza, elég sok a visszajelzés és tapasztalat. Igen sok kritika érkezett, melyek alapján a Zsinat úgy határozott 2010-ben, hogy a tantervet fölül kell vizsgálni, és újat kell készíteni. Az igazán járható megoldás az lenne a tantervfejlesztésben, ha egy állandó katechetikai bizottság minden évben összegezné a beérkezett visszajelzéseket, és 2-4 évente a mindennapi gyakorlat, valamint a módszertani, szakmai fejlődés lehetőségei alapján elvégezné a „simításokat” a tantervi anyagon. Akkor folyamatos fejlődés lehetne. A mostani tantervet gyakran érte az a kritika, hogy túl sok az ismeretanyag, kevés lehetőség van a beszélgetésre, a hit ébresztésére, mélyítésére – így mindenképpen változtatni kellett rajta. Másrészt, ha azt akarjuk, hogy a hittanórák izgalmasak és érdekesek legyenek, akkor már a tantervben is helye kell, hogy legyen az izgalmas és érdekes témáknak.

A köznevelési törvény külön adalék a tantervi fejlesztőmunkához, hiszen a hit-

tan még inkább „versenyhelyzetbe” kerül. A világi erkölcsstan tanításában izgalmas témák, izgalmas feldolgozási lehetőségek vannak jelen, amihez gyorsan el fognak készülni a magas színvonalú könyvek is. Amikor a hittan alternatív választási lehetőség a gyerekek számára, erre is gondolnunk kell, és a tankönyveinket, segédleteinket is érdemes átnéznünk.

- *A tantervet a zsinat fogadja el, időben elkészülhetnek az új tankönyvek, munkafüzetek?*

- November 15-16-án lesz az őszi zsinati ülés, amin a tanterv témája előkerül. Jövő szeptemberben az első és az ötödik osztály kezd az új keretek szerinti hittanórán, így a legsürgetőbb az ő évfolyamaikra az anyagok elkészítése. Ehhez természetesen arra is szükség van, hogy megfelelő költségvetési fedezet álljon rendelkezésre a tankönyvek és segédanyagok készítéséhez. Ha megvan mind a pénz, mind pedig az a munkacsoport, akik a tankönyveket készítik, akkor van esély arra, hogy folyamatosan készüljenek az anyagok.

- *Az új tanterv munkaanyagában észrevehető, hogy sokkal kisebb az ismeretanyag. Milyen célok vezérelték a készítőket?*

- Valóban cél volt a jelenlegi ismeretközpontúság és a túlsúlyfoltosság megszüntetése. Kevesebb bibliai történet szerepel a tematikában, és nagyobb azon a hangsúly, hogy a gyermekek megérezzék az Istennel való kapcsolat jó ízét. Ez a legfontosabb: megérezni és megtapasztalni Isten szeretetét.

Ha megérinti őket a Szentháromság Isten kegyelme, akkor lehet, hogy kevesebb bibliai történetet fognak tudni az év végére a korábbiaknál, de ezek nem pusztán sztoriként, hanem élő Igeként jutnak el hozzájuk. Persze egy tanterv nem adhat hitet, ahogyan a hittanóra sem. Mégis, a tanterv sokat tehet azért, hogy a hittanóra ne rossz iskolás tudás-hajszolás legyen, hanem a hitre bátorítás alkalma. Saint-Exupéry, a Kis herceg írója mondta a következőt: „Ha hajót akarsz építeni, ne azzal kezd, hogy a munkásokkal fát gyűjtetsz, és szó nélkül kiosztod közöttük a szerszámokat, és rámutatsz a tervrajzra. Ehelyett először keltsd fel bennük az olthatatlan vágyat a végtelen tenger iránt.” A hittanóra is szólhat erről: nem bibliai történetek sokaságát kell a gyerekekre rázúdítani, hanem föl kell kelteni a vágyakozást Isten szeretete iránt.

Ugyanakkor a kevesebb ismeretanyag révén van idő a megállásra, beszélgetésre, közösen gondolkodásra. A mindennapi életkérdéseik, lehetőségeik, örömeik és féltelmek előkerülhetnek a hittanórákon, melyekre Isten útmutatását kaphatják. Természetesen nem kioktató és erőszakolt módon, hanem inkább arra mutathatunk rá, hogy Istennek üzenete van az egész életükre és az ő mindennapjaikra is. Így tehát nagyobb teret kap az erkölcsstan. Az etikai kérdések mellett nagy szerepe van még a református gyülekezetek világába bevezetésnek is. Ma már egyáltalán nem természetes, hogy a gyermekek számára ismerős a gyülekezet élete. Több olyan téma is előkerül, mely ebbe a világba ad betekintést, és lehetőséget ad arra, hogy a hittanóra gyülekezetépítő alkalom is legyen.

- *Még nem volt példa arra, hogy ilyen széles körben megismerhetővé lett a munkaanyag. Megoszlik így a felelősség is?*

- Ez utóbbi nem jutott még az eszembe, bár végül is igaz. A nyilvánosság gondolata abból származott, hogy a református hit- és erkölcsstan oktatás mindannyiunk ügye és fontos szolgálata. Nagyon sok jó katechéta szolgál országszerte, akik komolyan veszik a feladatukat, és a saját lehetőségeik között viszik az Igét a gyermekekhez, fiatalokhoz. Jó őket megkérdezni és közösen gondolkodni! Már az is egy új koncepció, hogy valóban egy munkacsoport közös munkájaként jött létre az elkészült anyag, ahol min-

denki hozta a maga tapasztalatát, tudását, szemléletmódját. Teljesen leképezni nem tudtuk az egyházunkat, míg az országos véleményezés során mindenki hozzászóllhatott, aki érintve érezte magát.

A felelősség megosztása annyiból jogos, hogy a jó hittan tanterv mindannyiunk számára fontos. Jelenleg katechétaink közel 25-30%-a használja 14 év eltelével is a tantervet. Ez igen szomorú arány. Sokan arra hivatkoznak, hogy nem tudnak vele mit kezdeni, ill. nem használhatóak a tankönyvek sem a számukra. Remélem, hogy most elkészülhet az a váz, amit mindenki magáénak tud mondani.

- Az óvodai hitoktatás és a konfirmáció miért maradt ki ebből a nagy munkafolyamatból?

- A konfirmáció kimaradásának oka az a zsinati határozat volt, mely a Doktorok Kollégiumának kezébe tette a konfirmációs megújítás átgondolásának kérdését. Így a munkacsoport úgy döntött, hogy készüljön el előbb a tudományos háttér hozzá, és közben formálódik majd a tantervi anyag is. Az óvodai hitre nevelés pedig azért maradt ki a folyamatból, mert az egy teljesen más terület, mint az iskolai hittanoktatás. Külön munkacsoportra lenne szükség, akik jól ismerik az óvodás gyermekeket és hitesei, jól használható tantervet tudnak számukra készíteni.

- A 2013-as tanévtől a hittan bekerül a tantárgyak sorába, azaz osztályosra lesz. A lelkipásztor vagy hitoktató ott lehet majd az iskola osztályozó konferenciáján, hiszen a bizonyítványba bekerülő jegyet a tantestület „hagyja jóvá”?

- A hitoktató és a lelkész nem az iskola, hanem a gyülekezet vagy az egyházmegye alkalmazásában fog állni továbbra is. Mivel azonban ő adja a jegyet a gyerekeknek, ezért valószínűleg lehetőséget kell az iskolának adni arra, hogy az osztályozó értekezleten jelen legyen. Sok részlet nem került még pontosításra és kidolgozásra, ezekről biztosan születni fog rendelet az elkövetkező időszakokban.

- 2013. május 20-ig kell felmérni az iskoláknak, hogy az új tanévtől ki a választja református hittant az 1. és 5. osztályokban? Ez nagyon

fontos, hiszen addig mi, reformátusok sem télenkedhetünk. Milyen gyakorlati útmutatást javasol a Református Pedagógiai Intézet?

- Az interjú elején szó volt a bizonytalanságról és félelmekről. Segíteni szeretnénk ebben, ezért készül egy részletes ütemtervjavaslat is, melyet az októberben rendezendő egyházmegyei katechetikai előadók találkozóján mutatunk majd be. Néhány gondolat azonban abból, hogy mit is lehet addig is kezdeni! Bár jogos a bizonytalanság, félni nem érdemes. Az új helyzet sok jó lehetőséget is hordoz magában! Már most, a tanévnitő istentiszteleteken lehetőség van fölhívni a szülők figyelmét arra a lehetőségre, hogy a jövő évtől kötelezően választania kell a gyermeknek. Szívükre helyezhetjük azt, hogy kérhetik gyermekük számára a református hittanórák választásának lehetőségét. Ezen kívül érdemes megtervezni az elkövetkező éveinket. Természetesen nem vagyunk jószok, így nem tudhatjuk előre, hogy pontosan milyen létszámú gyermekcsapat fog jelentkezni egy-egy hittanórára. De arra lehetőség van, hogy szétnézzünk a községben, városban, és összegyűjtsük a következő adatokat:

- Állami iskolák – óvodák az adott helyen
- Mennyi 1. és 5. osztály indul a 2013/2014-es tanévben az adott iskolában?

- Kik azok a gyerekek, akik részt vettek már az előző évben is hitoktatásban, és számíthatunk rájuk a következő évben? (A je-

lenleg 4. osztályosok lesznek a következő év 5. osztályosai)

- A helyi óvodából várhatóan mennyien jelentkeznek a helyi általános iskolába? (Több óvoda és iskola esetén érdemes megkérdezni az iskolák vezetőseit. Ők végeznek felméréseket erről mindig.)

- Ha az óvodában is tartunk foglalkozásokat, jelezhető a szülők felé, hogy református hittan indul a következő évben a környékbeli iskolában is, ahová írathatják a gyermeküket. (Akik most nagycsoportosok, azok lesznek a jövő év elsősei).

- Kikalkulálhatjuk, hogy kb. mennyi új csoport indul a következő évben.

Természetesen ez egy hosszabb távú tervezést igényel.

Ebben mindenképpen szeretnénk majd egy jól átlátható, könnyen kezelhető táblázattal segíteni a református lelkipásztorok, és az egyházmegyéek espereseinek munkáját. A tervezésen kívül érdemes folyamatosan tájékozódni. A MRE központilag szeretné segíteni szolgálattevőinek munkáját, ezért a www.reformatus.hu-n folyamatosan frissülni fognak a témával kapcsolatos cikkek. Készül a leggyakoribb kérdések-válaszok listája, mely szintén itt lesz megtekinthető (kérdezni is lehet majd).

- Visszatérve a tantervhez, elhangzott célként, hogy a gyermekek egy új tudásfogalommal fognak ismerkedni: református módra érzékelni, reagálni. Mit értenek ezen?

- Az új tudásfogalom a tantervben ennél szélesebb körű. A református módra való reagálás egy szelete csak, mely a református identitástudat fejlődéséhez – fejlesztéséhez kapcsolódik. A tanterv törekszik arra, hogy a magyar reformátusság alapjaira rámutasson, így segíti azt, hogy a gyermekeink belemésszenek abba, mit jelent magyar reformátusnak lenni. Kezdődjön azzal, hogy az „áldás-békesség” köszöntést tanulják meg a gyermekek, és eljussanak a reformátori alapelvekig is.

Kósa Enikő

Hagyomány, amely újból színesíti az Egervölgyi Egyházmegye életét

Az Egervölgyi Református Egyházmegye egyik legfontosabb és legkiemelkedőbb evangéliumi alkalmá a szilvásváradai szabadtéri evangelizáció. Minden évben több százan gyülekeznek a templom kertjében, hogy az evangéliumot hallgassák azok szájából, akik erre az Élet Urától felhatalmazást kaptak. Persze többségében az egyházmegye gyülekezeteiből érkeznek a testvérek, de azért találkozunk más gyülekezetekből érkező, ígére szomjas testvérekkel is.

Maga az ötlet több évtizeddel korábbra nyúlik vissza, hiszen a háború utáni ébredéskor több igehirdető járta az országot, akiket vándorprédikátornak is neveztek, olyan helyet keresve, ahol a hívő gyülekezeti tagokkal és keresőkkel találkozhattak, és ott a szabadítás útjáról tehettek bizonysgot. Abban az időben egyik helyszíneként a Szalajka-völgyet választották, ami még akkor nem számított turisztikailag fontos helynek. Több idősebb testvér – akik már sajnos nincsenek közöttünk – beszámolt arról, hogy mennyire jók voltak ezek az alkalmak, jó volt találkozni egymással, ígét hallgatni komoly igehirdetőktől, hitben tovább erősödni, és persze a legfontosabb: az Úr Jézussal lenni. A második világháború után, az ébredéskor minden alkalmat megragadtak az emberek, hogy ígét hallgassanak, és együtt lehessenek a Krisztusban.

Erre a hagyományra építve az egyházmegye elnöksége fontosnak tartotta, hogy ha nem is ugyanúgy, de hasonlóképpen együtt legyenek az ige fényében a testvérek. A jónak tűnő ötlet mellett törekedett arra is, hogy

az istentisztelet jó értelemben „formabontó” legyen, ahová az egyházmegye meghívott gyülekezeti tagjain túl más érdeklődőre is lehet számítani, elsősorban olyanokra, akik nem tartoznak semmilyen felekezethez sem. A helyszín annyiban változott, hogy nem a Szalajka-völgy lett a helyszín, hanem a templomkert, mert számításba kellett venni a közben felmerülő kellemetlen időjárási feltételeket. Például, ha esik augusztus első vasárnapján az eső, akkor van lehetősége a népes gyülekezetnek arra, hogy elfoglalja Magyarország egyetlen református kerek templomát, és ott folytatódják tovább az alkalmak. A döntés bölcsnek bizonyult, hiszen az előző esztendőben valóban bekövetkezett az esős nap, és így a templomban folytatódott az evangelizáció.

Több éve, mint már említettem, a szabadtéri istentiszteleten a reformátusokon kívül más felekezetből vagy egyháztól távol állók is érkeznek, hogy hallgassák az Isten ígétjét. Én úgy gondolom, hogy ez olyan lehetőség, amivel talán jobban kellene sáfárkodni, hiszen a népegyházi jelleg helyett hitvallóvá kell átalakulnia református gyülekezeteinknek, és ennek egyik módja az evangelizáció: „A hit hallásból van, a hallás pedig Isten ígétéje által.” (Róma 10,17)

Terveink között szerepel, hogy az evangelizáció túlnoje az egyházmegye kereteit, és első lépésben kerületi, majd – merész elképzelés szerint – országos eseménynyé is váljon. Persze nem csupán Szilvásvárad adhatna ennek helyet, mert számtalan hely rendelkezik hasonló adottságokkal. Úgy gondolom, hogy azok előtt, akik

tartózkodnak bármilyen okból részt venni hagyományos istentiszteleteinken, ezeken az evangelizációs alkalmakon, ahol kötetlen formában hallgathatják az evangéliumot, a falak is könnyebben leomlanak. Persze szükséges az imádság, amely mindennek az alapja, hogy az Úr tegye késszé a szíve-

ket, hogy befogadják Jézust az életükbe, és ehhez Isten Lelkének vezetésére is szükség van, hogy az igehirdető – mint Isten eszköze – áldássá legyen Isten országának építésében.

Az elmúlt pár esztendő áldásai megerősítene bennünket abban, hogy továbbra is

helyet adjunk a szabadtéri evangelizációnak, és az elkövetkezendő esztendőben is kérjük Urunkat, hogy adjon elég kitartást, erőt, hogy ezt a fontos szolgálatot végezhessük.

Karászi Attila lelkipásztor

Egység napja

Cserépfalun

A Kárpát-medencei magyar reformátusság fontosnak tartotta, hogy egy különleges, szimbolikus ünnepi alkalmon kifejezze együvé tartozását, emlékezzen közös gyökereire, keresse a kapcsolatot és az együttműködési lehetőségeket. Akkor, 2009. május 22-én Debrecenben sok ezer emelkedett hangulatú és vidám református keresztyén ember találkozott. Sokunk meggyőződése szerint nem szabad elfelejteni ezt a kezdetet, hanem magunkban és a felnövekvő nemzedék életében újra meg újra fel kell mutatni, hogy egy családnak, a Krisztus testének tagjai vagyunk.

Ebben az esztendőben Cserépfaluban is erősíteni akartuk az együvé tartozás érzését. Az egységet most úgy kívántuk megélni, hogy a sokszínűségünkből bemutattunk néhány figyelemre méltó színfoltot. Jelen voltak fiatalok és idősek, egészségesek és fogyatékosok, a komoly lelki eledel és a vidám tánc, nemzeti kultúránk népzeneje és a modern zene, a múlt és a jelen, a türelmes figyelem és a jókedvű étkezés. Ez mind benne van abban, amit magyarnak, reformátusnak és keresztyénnek nevezünk.

A regionális alkalomra az Egervölgyi Egyházmegye valamennyi gyülekezete számára elküldtük a meghívást. Jöttek is az érdeklődők Mezőnagymihályról, Mezőkövesdről,

Noszvajról, Bükkzsércről, Nagyvisnyóról, Bogácsról és még Miskolcra is. Az önkormányzat és az igazgatónő örömmel bocsátotta rendelkezésünkre e nemes cél érdekében a Hórvölgye Tagiskola Általános Iskolájának auláját és technikai berendezéseit.

Közös éneklés után Deliné Horkay Márta nagyvisnyói lelkipásztor evangelizáló jellegű igehirdetése adta meg az ünneplő közösségnek a lelki táplálékot. A Jerikó református fúvózenekar, Gecse Attila lelkipásztor vezetésével, az egész termet betöltő dicsőítő zenéjével lelkesített. A komolyzenei darabok mellett gyülekezeti énekeskönyvünk jól ismert dallamait is megszólaltatták és a hallgatóságot is bevonták közös éneklésbe. Dr. Balog Judit egyetemi adjunktus a történelmi szemszögéből láttatta a magyar reformátusság múltját és jelenét is. Az őt ismerők már megszokták lendületes, tartalmas,

mégis könnyed előadásmódját, amely most is mindenkit magával ragadott. Megmutatta, hogyan lehet nagyon komoly témáról mosolyogva, közvetlen módon, érthetően beszélni. Sokak szemébe a meghatottság könnyeit csalta a sajtósenyei „FÉSZEK” Fogyatékosok Református Ápoló - Gondozó Otthona lakóinak sok munkával begyakorolt szolgálata. Jó volt látni Kövér Imre intézetvezető és felesége, Zsuzsa különleges elhivatottsággal és szakértelemmel végzett munkájának az eredményeit. Új színfolt volt a település lakói és a vendégek számára a Lévay József Református Gimnázium és Diákotthon Köcsöntyű Együttesének tánca, akik a Kárpát-medence egyik szegletének, Szatmárnak a néptáncából adtak ízelítőt. Szűcs Miklós fergeteges szőlője után a lányok és fiúk táncát lenyűgözve, sok-sok tapssal figyelte a közönség. Szinte még a lábak is megmozdul-

tak, hogy személyesen is részt vegyenek ebben az élményben. A táncokat betanította Barsi Csaba néptáncművész. Miközben a táncosok átöltöztek az újabb darabhoz, az együttes Orosz Gábor tanár úr által veze-

tett citerazenekara tartotta frissen az érdeklődést és a jó hangulatot. Záró programként a gyülekezet asszonyai gondoskodtak a bőséges vendéglátásról. Az alkalom végén a fardt táncosokkal a lelkileg és szellemileg fel-

frissült hallgatóság együtt próbálta meg a lehetetlent: végigkóstolni az asztalokra rakott változatos és ízletes ennivalót.

Ökumenikus hétvége Poroszlón

Szerkesztőségünkbe lapzártá előtt egy érdekes híradás érkezett. A 2012 augusztusában megtartott ökumenikus hétvége Poroszlón a beszámoló alapján különös élmény és értékes idő lehetett mindazoknak, akik részt vehettek rajta. „Augusztus első felének várva várt eseménye községünkben a Dudás Ferenc református lelkipásztor kezdeményezésére megrendezett ökumenikus hétvége. A szokásoknak megfelelően meghívott lelkipásztorok igehirdetését hallgathatták a résztvevők, és bizonyosságot tettek Istenbe vetett hitükről, az életükben megtapasztalt kegyelemről a felkért előadók.”

A beszámoló részletesen bemutatja az istentiszteleti alkalmak igehirdetéseit, bizonyosságtételeit. Ebben különösen érdekes, hogy az igehirdetések tanító, bátorító üzeneteit Krisztust követő, hitüket életük alapjaként megélt keresztyének osztották meg a hallgatósággal, mit jelent az ő életükben az evangélium: hogyan válhat valósággá különböző élettörténetű, foglalkozású és felekezetű ember mindennapjaiban a Krisztushoz tartozás. Mindezt pedig nem az általánosan megszokott téli ökumenikus imahét keretében tették, amely sok Olvasó számára is ismerős lehet, hanem egy külön hétvégén. Poroszló nem akkora település, hogy megengedhet-

né magának a széthúzást – és ha saját településünkre gondolunk, ez ránk nézve is igaz. Valójában minden egyes településről elmondhatjuk, milyen jó lenne egymást erősítve, hitünket egymással megosztva élni együtt. Kiss Katalin és Kovács Ilona beszámolójában erről így olvashatunk:

„Amikor nemrégiben az olimpiát, a magyar sikereket kísértük figyelemmel, büszkén, meghatódva hallgattuk a magyar himnuszt.

Azt éreztük, hogy jó magyarnak lenni, bár sok vihar szaggatta az évszázadok alatt a magyarságot. Példaképeket kell az emberek közül is választanunk, de legfontosabb, hogy azzal legyünk tisztában, hogy egymagunkban nem tudunk boldogulni, Isten nélkül tévúton járunk. Úgy kellünk egymás mellé: katolikusok, reformátusok, evangélikusok, baptisták, ahogyan a házasság sem képzelhető el férfi és nő nélkül. Nem szabad elfogadni azokat a véleményeket, akik a széthúzást hangoztatják, akik helytelenítik az ökumené, közösség gondolatát. A keresztyénségnek egységre van szüksége, és egy-

ségre lenne szükség az országon belül is. Össze kellene fogniuk az embereknek, hogy erkölcsi, vallási és gazdasági megújulás történjen. Föl kellene ismerni, hogy a boldogulás egyetlen útja, ha Isten felé fordulunk és először a saját lelkünket tisztítjuk meg és saját gondolatainkból száműzzük az ellenségeskedést és gonoszszágot.”

A teljes beszámolót, melyben megtalálható az igehirdetések és bizonyosságtételének tartalmának ismertetése is a www.tirek.hu egyházkerületi honlapon megtalálja az érdeklődő Olvasó.

(Kovács Ilona és Kiss Katalin beszámolója alapján a Szerk.)

A Füzesabonyi Református Egyházközség 80 éves története 1930-2010

Füzesabonyban, a körülbelül 8000 lakost számláló városban maroknyi református él. 2010. szeptember 12-én hálaadó istentiszteletre gyűltünk össze, hogy megemlékezzünk a gyülekezet nyolcvanéves múltjáról, és hálát adjunk a mi Istenünk minket megtartó kegyelméért.

Honnan indultunk, s mi az, amit ma magunkról mondhatunk? A füzesabonyi gyülekezet mindig a makkári református gyülekezettel közösségben élte életét. 1930. márci-

us 26-án Kazai Sándor makkári lelkész írt a füzesabonyi reformátusok érdekében a magyar Királyi Államvasutak Elnökségéhez, melyben azzal a kéréssel fordult hozzájuk, hogy engedélyezzék a füzesabonyi vasútállomás nemdohányzó várótermében a reformátusoknak az istentiszteletek tartását.

1930. november 23-án Kereszturi József makkári lelkész hívogatója a MÁV olvasókör helyiségében 45 református vett részt az istentiszteleten, Ettől kezdve vált rendszer-

essé az istentiszteletek tartása Füzesabonyban. A következő tizenkét évben sok helyen tartottak bibliaórát, illetve istentiszteletet a városban, leginkább a nagylelkű, istenfélő családoknál.

1952-ben Tóth István házában tartottak bibliaórát, ahol Tóth Istvánné átadta életét a megváltó Jézus Krisztusnak. Megtérésével elindul egy lelki építkezés is Füzesabonyban. Így lett ő a gyülekezet egyik alapító tagja. A következő években Makkárról járt szol-

gálni Kőrösy József lelkész, aki azzal biztatta a gyülekezetet, hogy a maradék megtartatik. Ahogyan Izráelben Illés próféta idejében volt egy maroknyi nép, aki nem hajtott fejet a Baal isten előtt, hanem hűséges maradt az Úrhoz, úgy Füzesabonyban is lesz református népe az Istennek.

Hosszú-hosszú várakozás után 1974-ben a Szihalmi út 51. sz. alatt imaház céljára vásárolt ingatlant a gyülekezet. Itt tartotta egészen 2000 szeptemberéig az istentiszteleteit.

A kicsiny parasztház szobája, ahol alkalmainkat tartottuk, az Úr Isten csodája és sok-sok szerető szívű, önzetlenül adakozó ember

munkája és áldozatkészsége nyomán templommá alakult. Szécsényi György esperes úr, az egyházkerület elnöksége és a belföldi és külföldi barátok segítségével 2000. szeptember 10-én megtörtént a templommá alakított épület felszentelése. Mindehhez harangot is kaptunk, mely az Isten nagy kegyelme.

A mögöttünk lévő évek folyamán építettük és szépítettük a templomot és környezetét. 2004 szeptemberében hálaadó istentiszteleten emlékeztünk meg az új parókia felépüléséről.

Ma a gyülekezet a választói névjegyzék szerint száz tagot számlál. Hittanórára ke-

vés gyermek jár. Én huszonhét éve szolgállok Füzesabonyban és Makláron. Először Maklárról jártam át a gyülekezetbe, aztán az új parókia elkészültével hetedik éve Füzesabonyból járok Maklárra.

Hálát adok Istennek, hogy adott bátorító ígéretet, adott erőt, és az építkezésekhez is mindig adott anyagi segítséget. Köszönöm a segítségét mindazoknak, akik a gyülekezet fizikai és lelki építésében mellettem állnak, és szívvel-leléssel végzik ezt a munkát.

Pocsai Júlia lelképásztor
Füzesabony

Énekeskönyvben elrejtett kincseink.

Dr. Barsi Ernő és a Sályi Kamarakórus előadása Bükkszécsényen

Régi csaták helyén, ahol ma szántóföld, üres rét található, néha látnunk furcsa embereket különleges eszközökkel. Fémkeresővel kutatják a föld mélyét, hogy aztán a megfelelő helyen ásva kardot, régi pénzt vagy ócska patkót találjanak. Különleges a szántóföldbe elrejtett kincs, mert nem erős falak, pánccs szekrény óvja, hanem a feledés. Sajnos énekeskönyvünkben is sok ilyen elfeledett kincs lapul, vagy azért, mert nem használjuk, nem énekeljük, vagy azért, mert bár ismerjük, nem tudjuk a történetét, értékét. A miénk, mégis méltatlanul mellőzzük, és leporolás helyett kicseréljük újra. Pedig nem mind arany, ami fénylik! Gyülekezeti éneklésünk megújítására, felfrissítésére kértük meg dr. Barsi Ernő bácsit. Közel áll hozzánk, hisz a Bükk lábainál, Sályban született, itt volt gyermek, tanító, kórusvezető. Testvérként szólított meg, aki jól ismeri a szüretelő énekeket, népdalainkat, dalos lelkünket. Tanulmányai és tapasztalata pedig tudományos igényességet hozott, garantálva, hogy amit ő előás, az értékes, arról érdemes lefújni a port, azt jó lesz újra megtanulni, mert gazdag, tartalmas, lelket építő. A délutáni istentisztelet keretében XVI. századi énekeinktől kezdve ismerkedtünk nemcsak az énekekkel, dallamokkal,

de a szerzők életével, hősiességével, végvári vitézségükkel vagy a későbbi diákélet hangulatával is. A muzsikáló magyar költők belopták szívünkbe magukat. Ernő bácsi nemcsak a 92 éves korát meghazudtoló átéléssel közvetítette a múltat, hanem meg is mutatja, milyen aktuális ma is a szép magyarsággal kifejezett hitvallás, öröm és szerelem. A Sályi Kamarakórus, Barsi Hajna szólóéneke és Ernő bácsi hegedűje segítségével meghallottuk, hogy ezek az énekek élnek, nem csak szövegük szép, de dallamuk is kedves a magyar fülnek. Külön öröm volt velük énekelni! Mivel az előadás nem ragaszkodott szorosán az énekeskönyvhöz, megtudtuk, hogy az Unió himnuszaként ismert örömdának is van magyar vonatkozása! A találkozás ötletgazdája és fő szervezője Madarász Bertalan presbiter testvérünk volt, ő és családja segített, hogy szép lelki, zenei élmények-

ben legyen részünk, illetve találkozzon a két gyülekezet. Az alkalom után a gyülekezeti teremben természetesen nem csak sütemény, de szőlő és bor is fogyott. Senki nem sietett haza, hisz itt sem csak a gyomrunkat kényeztettük: versek hangzottak el, kapcsolatok épültek, Ernő bácsi pedig a Daloló Bükkalja című könyvét dedikálta.

Köszönet illeti a résztvevőket, hogy kis gyülekezetünk ilyen szép ajándékot kapott. A kapott kincsek megtartása, használata most már a mi feladatunk, felelősségünk és lehetőségünk. Igyekezünk értékeinket tovább bővíteni, és nem csak vitrin alatt mutatgatni, hanem használni, a fiataloknak továbbadni, hogy ami élt és életet hordozott, az jó földbe elvetve ma is mag lehessen!

F.J.

Hálaadás

templomunk építésének 100. évfordulóján

Nagyrozsányi kis település a Bodrogházmező közepén. 2012. szeptember 23-án mégis nagy ünnep volt a falu életében. Kettős ünnep, hiszen e napon ünnepeltük templomunk 100. születésnapját, és köszöntöttük az 50-60-70 éves konfirmált testvéreinket. Délután 3 órakor kezdődött a hálaadó istentisztelet.

Almási Ferenc lelképásztor a 84. zsoltár szavaival köszöntötte az egybegyűlteket: „Boldogok, akik házában laknak, szüntelenül dicsérhetnek Téged!” Majd a 264. dicséret éneklésével magasztaltuk tovább Urunkat. Ezután a Sárospataki Református Kollégium Általános Iskolájának kisdíákjai szívünket, lelkünket átható gyönyörű énekekkel örvendeztettek meg bennünket, ezzel is emelve az ünnep fényét.

Dr. Börzsönyi József esperes igehirdetésében a Máté 10,32. vers sorait idézte: „Aki tehát vallást tesz rólam az emberek előtt, arról majd én is vallást teszek mennyei Atyám előtt.” Esperes úr kiemelte, hogy a Nagyrozsányi Református Egyházközség egyik kézzelfogható vallástétele a ma ünnepelt 100 éves templomunk, a másik az 50-60-70 éves vallást tett konfirmándusok, akik ennyi éven keresztül megtartották hitüket, s most itt vannak közöttünk.

Továbbiakban a nagyrozsányi hittanos gyerekek versekkel és énekkel színesítették a megemlékezést.

Almási Ferenc lelképásztorunk röviden ismertette a helyi gyülekezetre és templomra vonatkozó adatokat. Az 1595. évi összeírás szerint már volt a faluban református templom. Az 1696-ban épült templomot 1820-ban lebontották, helyére újat építettek. Ez sajnos 8 évtized alatt életveszélyessé vált, ezért 1909-ben földig lerombolták. A templomot az akkori lelképásztor, Janka Károly vezetésével és az Amerikába költözött, de szív szerint itt élő testvérek és a gyülekezet anyagi segítségével sikerült felépíteni.

Az írásokból kiderült, hogy 100 éve a Nagyrozsányi Református Egyházközség a Bodrogházmező egyik legerősebb és legkomolyabb gyülekezete volt, melyre ma is

büszkék lehetünk. A felszentelésre 1912. november 17-én került sor. A templom 8x21m alapterületű, 535 férőhelyes, tornya 28 m magas. Két karzata és két harangja van, a nagyharang 639 kg, a kisharang pedig 298 kg. Az orgonát Angster József építette 8 fő és 7 mellékregiszterrel. 100 év alatt kétszer került sor nagyobb felújításra, tatarozásra. A templom ma is időtálló és korszerűnek mondható.

Az ünnepség a Nőszövetség énekes és verses szolgálatával folytatódott, majd az 50-60-70 éve konfirmáltak köszöntése következett. Lelkipásztorunk Aranykonfirmációi Emléklapot adott át a jelenlévő

konfirmandusoknak az Úr Jézus Krisztusról mint Megváltójukról Isten és a gyülekezet előtt tett hitvallástételük évfordulóján.

A záró ének után a megjelent vendégeket a gyülekezet szeretetvendégségre hívta a helyi Kultúrházba, ahol az asszonytestvérek által készített finomságokat fogyasztva kötetlenül beszélgethettek, felidézve a régi emlékeket.

Hálát adunk Istenünknek, hogy ennyi éven át megőrizte templomunkat, gyülekezetünket, és hogy most mi is részesei lehettünk ennek a jeles eseménynek. Egyedül Istené a dicsőség!

„Ó Isten te vagy Istenem, hozzád vágyakozom! Utánad szomjazik lelkem, utánad sóvárog testem, mint kiszikkadt, kopár, víztelen föld. Így nézek rád a szentélyben, hogy lássam hatalmat és dicsőségedet. Mert szereteted az életnél is jobb, ajkam téged dicsőít.” (Zsolt 63,2-4)

Vécsiné Sipos Anikó és
Tóthné Tótok Beáta
Nőszövetségi tagok

Hittantáborok Zemplénben

Az idei nyár sem múlhatott el sok gyülekezetben a gyerekek táboroztatása nélkül, hogy élményekkel és ismeretekkel gazdagodhassanak, együtt lehessenek a nyári napokon, és persze nem utolsósorban nagy segítség az a szülőknél, hogy biztonságban tudhatják gyermekeiket a nyári szünet egy idejére.

Pácín, Karcsa és Karos, Vámosújfalú, Bodrogkeresztúr, Kovácsvágás, Füzéradvány, Taktaharkány, és még kit tudja hány település gyülekezete gyűjtötte össze gyermekeit, hogy együtt örülhessenek és dicsérhessék Istent. A pácini gyermekek

Bartimeussal, Zákeussal, a tanítványok féltelmével a tengeren ismerkedhettek meg Jézussal. A karcsai és a karosi gyermekek foglalkoztak a pénz helyével az evangéliumban, egy Paraklétosz kiadású táborfüzet anyagát használva ismerkedtek meg a pénz szerepével, használatával, az adakozással. A tábori vetélkedő nyeresége pedig egy szerencsi pizzázás és fürdőzés volt. A vámosújfalui gyerekek a szabolcsi földvárnál és műemléktemplomnál, majd a nyíregyházi templomnál tettek látogatást, és a sóstói állatkertben nézték meg a teremtés csodáit. Kovácsvágáson a Vasárnapi Iskolaszövetség segítségével di-

csérték Istent, és tanultak az Ő hatalmáról. Taktaharkányban Ábrahám történetével ismerkedtek meg a gyermekek, sok segítő kézzel és örömmel találkoztak.

Egyik táborban sem maradt el az együtt éneklés gitárral, zenével, az imádság és a csendesség, a feladatok és az ismeretek elmélyítése, a felejthetetlen játékok, a szabadidős tevékenységek élménye sorversenyekkel, ügyességi játékokkal, filmnézéssel és sok más programmal. A tábor előkészítése sok erőt és felkészülést igényelt, de mindenütt öröm és boldogság volt látni a gyermekek csillogó, örömtől boldog arcát, és hallani őszinteséggel megnyilvánuló hitvallásaikat.

Isten áldja azokat, akik ezeken az alkalmon szolgáltak, áldja meg gyermekeinket, hogy ismereteik erős hitté növekedjenek, és legyen erő, kitartás a jövő időkben is világítani a kicsiknek, a fiataloknak.

Szabó Ágnes

Életképek

a Zempléni Református Átmeneti Anyaotthonból

A mikor e sorok íródnak, már szeptember közepe van, ismét megindult a tanév a gyermekek számára. Azonban a mögöttünk lévő hónapokban is volt bőséggel sok esemény, melyeket most szeretnék megosztani e sorok olvasóival.

2012. május 2. napja igen mozgalmas volt. A kovácsvágási gyülekezet néhány lelkes tagja Tóth Tamás lelkész vezetésével, vetőmagokkal, rotációs kapával, ásóval, gereblyével felszerelve eljöttek, és az anyukákkal közösen bevetették az Anyaotthonhoz tartozó kertet. Köszönet az áldozatos és útmutató, példamutató munkájukért.

Ugyanezen a napon szakmai napot is tartottunk, mivel a Miskolci Megyei Módszertani Központ 40 családgyógyozója intézményi látogatást tett Lantócziné Szomorú Mónika intézményvezető asszony vezetésével. Értékes tapasztalatcserére került sor, hiszen sokukkal munkakapcsolatban állunk.

2012. május 18. napja a Szeretethíd jegyében telt el, hiszen intézményünkben végeztek önkéntes munkát a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziumának tanulói (7-8-9.osztályosok) vezetőik: Fejér Zoltán és Fejérné Darab Krisztina vezetésével. Feladatuk drótkerítés felállítás, kertrendezés volt. Öröm volt látni a lelkes fiatalokat, és egyben reménységgel töltött el bennünket, hogy az utánunk következő generáció szociálisan érzékeny, s a krisztusi szeretet hordozója, továbbadója. Köszönetnyilvánításunkat fejezzük ki.

2012. május 19. napja pedig a szórakozásé volt szintén a Szeretethíd keretében, egybekötve a gyermeknappal. Az anyaotthon kis és nagy lakói ingyenesen élvezhették a sátoraljaújhelyi Zempléni Kalandpark izgalmas játékeit. Ez a nap nem jöhetett volna létre Tóth Tamás lelkész Szeretethíd-koordinátor szervezése nélkül. Itt mondunk köszönetet a vezető asszonynak: Csorbáné Bolega Erikának, hogy ingyenesen rendelkezésünkre bocsátotta a Kalandpark izgalmas játékeit. Ugyanezen a napon látogatást tettünk a sátoraljaújhelyi református templomban. Majd a gyermeknap is folytatódott, mivel Sátoraljaújhely történelmi jelentőségű és szép belvárosában a Kövér cukrászda vendégei lehettünk fagyfaltra. Köszönet Kövér Zsolt cukrászmesternek és üzletlajdonosnak.

2012. július 30. napja szintén az áldott találkozás napja volt. A bodrogkeresztúri gyülekezet látogatta meg intézményün-

ket Szűcs Edina lelkész nő vezetésével. A bőséges adományokon túl hozták a bodrogkeresztúri, bodrogkisfaludi, szegi gyülekezetek szeretetét imádságos szóval, verssel és énekszóval. Hála és köszönet mindezért.

Továbbá itt szeretnénk megköszönni egy magát megnevezni nem kívánó családnak az anyaotthon részére juttatott bőkezű pénzbeli adományt. Hála és köszönet azon testvéreknek és gyülekezeteknek is, akik az elmúlt hónapokban is támogatták adományaikkal intézményünk életét. Isten Igéjével mondunk köszönetet: „Békesség a testvéreknek és szeretet hittel együtt az Atya Istentől és az Úr Jézus Krisztustól! A kegyelem legyen mindazokkal, akik el nem múló szeretettel szeretik a mi Urunkat, Jézus Krisztust. Ámen” (Efézus 6,23-24)

Elek Gabriella
lelkész-intézményvezető

Kovácsvágási nyáresti koncert a református templomban

A Magyar Continental Singers Együttes adott koncertet augusztus 25-én, egy gyönyörű nyári estén a kovácsvágási református templomban. A szép számban összegyűlt hallgatóság – a környező falvakból is érkeztek emberek – elbűvölten hallgatta a fiatal arcokat, akikről sugárzott az öröm és az Istenbe vetett bizalom. A több mint egy órát boldog énekléssel, örömező nézéssel, tánccal töltötték meg.

Milyen fiatalok, milyen kedvesek! – lehetett hallani a padsorokból a halk és elismerő suttogásokat.

Bizony, nagy öröm ilyen fiatalokat is látni és hallani, mert akadnak elrettentő életet élők is! Bár eljönne minden fiatal életében a megvilágosodás, hogy az életét szeresse, és ne tegye tönkre a különféle árthatalmas dolgokkal. Nem azt mondom, hogy most már aztán zárjanak be a diszkók, ne hallgassák a kemény – „hard” – metalt, ha azt szeretik, csak tudjanak hártart szabni maguknak, és jobban járnának,

jobban sáfárkodnának a fiatal életükkel! Ehhez persze beszélgetések kellenének, egy kissé komolyabban, mint amit megszoktak a fiatalok. Szükségük van nekik is néha az elmélyültebb gondolatokra, ezt sokszor lehet tapasztalni náluk. Csak hát ráfogunk mindent a rohanó világunkra, és nem akarjuk észrevenni, hogy arra van időnk, amire akarjuk! Rajtunk áll, hogy hova megyünk, mit hallgatunk meg. Például maradhattunk volna mi is otthon, a szomszédos kis falunkban, Füzérradványban, nézhetünk volna a TV-t, vagy bármi mást csinálhattunk volna, de mi néhányan úgy döntöttünk, hogy eljövünk erre a koncertre. És milyen jól tettük!!! Nagyon jó érzés volt látni és hallani ezeket az ízig-vérig mai fiatalokat, és mégis, mintha szebb, jobb emberi lélek nézett volna vissza ránk a szemeikből.

Ez bizony a lélek békéje, nyugalma, szeretete, amit csak az Isten-hit nyújthat az embereknek! Szívből köszönöm nekik a szép élményt, amit nyújtottak. Kívánom, hogy még sokáig örvendeztessék meg a hallgatóságaikat kedves lényükkel, énekekkel, szeretetükkel!

Berez Katalin
Füzérradvány

Szűcs István (1910-1974)

Szakolyban született 1910 karácsony estéjén egy szegény sorsú, de igyekvő házaspár tizenegyedik gyermekeként.

Elemi iskoláit Szakolyban végezte, majd Kovács József tanító közbenjárására az akkor már özvegy édesanyja a Nagykállói Gimnáziumba, majd a Sárospataki Kollégiumba küldte tanulni. Teológiai tanulmányait szintén Sárospatakon végezte 1931 és 1935 között, közben vallásnári végzettséget is szerzett. Lelkészi szentelését édesanyja már nem érte meg.

Helyettesítő szolgálatok után Rimaszombatba került, ahol kórházlelkészi és vallásnári szolgálatokat végzett, és kijárt a jánoszi gyülekezetbe is. Megnősült, feleségül vette Andreánszky Saroltát. Három gyermekük született. A második világháború végén menekülni kényszerülnek, majd hiába térnek vissza, a kitelepítések miatt visz-

szaköltöznek, menekülnek felesége szüleihez Tiszakarádra. Innen dr. Enyedi An-

dor kinevezésével Miskolcra kerül vallásnári szolgálatra, ahol elvégezte a tanítóképzőt és járt az Evangélikus Jogakadémiára is. 1947-ben a vajdácskai gyülekezet egyhangúlag meghívta és megválasztotta lelképásztornak. Első és egyetlen önálló lelképásztori szolgálati helyén 27 esztendő telt 1974-ben bekövetkezett haláláig.

Kovács Imre lelképásztor 1971-ben feleségül vette Szűcs István leányát, Erzsébetet. A továbbiakban az apósáról szeretettel emlékező lelképásztor visszaemlékezésének szerkesztett változatát olvashatjuk. A teljes szöveg, mely előadásként elhangzott zempléni lelképásztorok előtt olvasható a www.tirek.hu honlapon.

Visszatekintésemben magam előtt látom Szűcs Istvánt: a férjet, édesapát, nagyapát, a vajdácskai gyülekezet tudós lelképásztor-

rát, a faluját szerető néprajzkutatót. De lehet-e ezekről szétválasztva beszélni, hiszen mindegyikben benne van az egész? Fülemben cseng Madách Imre halhatatlan művéből, Az ember tragédiájából a szép megfogalmazás: „az élet küzdelem, az ember célja e küzdés maga.” Mi más volt kedves apósom földi pályafutásának 74 esztendeje, ha nem ez: futás, harc, küzdés! Amikor Pál apostol visszatekint földi pályafutására, így összegez: „Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam.” (2Tim 4,7) Igaz ez Urunknak arra a szolgájára is, akinek születése 102., halálának 38. évfordulójára emlékezünk. Ez a pályafutás, nemes harc nem ért véget akkor és azzal, hogy Vajdácskára került, sokkal inkább folytatódott.

Utólag kérdezhetné valaki: miért adta fel a városi biztos állást, itt töltött másfél év után miért költözött falura? A kérdésre sokszor hallottam tőle is és anyósomtól is a választ. Miskolcon a lakáskérdésük nem oldódott meg, egy szobában öten laktak, konyhájuk közös volt a sógora családjával, a zárt udvarban pedig sok idegen gyerek is volt, ami sok súrlódásra adott okot; ezen kívül a háború utáni inflációs években városon nehezebb volt a megélhetés, mint falun. Így kerültek Vajdácskára, ahol háromszobás lakás, tágas udvar fogadta őket. Igaz, villany nem volt a parókián, sem fürdőszoba, és kerekes kútról hordták be a vizet, az udvaron azonban lehetett kacsát, libát, baromfit, és még kecskét is tartani. Volt tej a gyerekeknek, és az édesapának is, aki bor vagy pálinka helyett szívesen ivott tejet. A nagy kert temetőjára megteremtette az évi szükségletet, még a pataki piacra is jutott belőle. A fizetés ugyanis nagyon szerény volt, a gyülekezet tagjai maguk is szegényes anyagi körülmények között éltek. Nemzedékem tagjai még nagyon jól emlékezünk „Rákosi kispajtás” uralkodásának éveire, és nem sokkal voltak könnyebbek azok az évek sem, amikor Kádár János bácsi vezetésével haladtunk előre a „fejlett cocilizmusnak útján”... Részletekbe nem bocsátkozom, ismerős mindnyájunk előtt, Vajdácskára sem volt kivétel!

Míndeközben hűséggel, nagy hittel, reménységgel végezte lelkipásztori szolgálatát, és vívta a mindennapok nemes harcát családjáért, három gyermeke továbbtanulásáért, a nagyobb családért, a gondjaira bí-

zott gyülekezetért. Prédikált, családokat látogatott, betegeket vigasztalt, adott körülmények között iskolában hittanórákat tartott. A templom gyakran megtelt, sőt, kicsinek is bizonyult. A gyülekezet áldozatos szeretettel, sok-sok társadalmi munkával kibővítette a templomot. Karácsonykor négyszázan is vettek úrvacsorát.

Természetesen nem dicsérték meg érte, illetve a korszakra jellemző módon tették. Nagyobbik leányát, feleségemet, aki kormánykitűntetéssel érettségizett Patakon, harmadszori nekifutással vették fel az orvosi egyetemre. Az édesapa ilyen elismerést kapott a zsinat elnökétől: „Pista nem kell minden paplányának orvosira menni! Menjen a Mezőgazdasági Akadémiára, legyen baromfi-tenyésztő, gondozó!” Nem lett az. A megyei ÁEH főelőadójánál apósom ugyanebben az ügyben ígény érvelt: „de hiszen pap gyerekeket is vettek már fel az orvosira”, a válasz így hangzott: „Igen, de azoknak az apja nem épített templomot”! (Ehhez hasonló „dicséretben” nekem is volt részem.) Ilyen formán szimbolikusan feleségem is beépült a vajdácskai templom építésébe. Ugyanígy sok nemes harc és áldozatos munka húzódott meg apósom részéről elsőszülött fia és kisebbik leánya érettségije mögött is, de megérte: „a ti munkátok nem hiábavaló az Úrban!” (1Kor 15,58)

1961-től életének, munkásságának új oldalát mutatta meg. Egyre többször tette le a kapát a kertben; támadt egy ötlete, jött egy gondolata, bement irodájába, gyorsan gépbe került a papír, 10-15 perc múlva már vitte is ki, felolvasta feleségének, majd borítékba tette és postára ment. Néhány nap elteltével már sokan olvashatták rövidebb-hosszabb írásait a Reformátusok Lapja, Református Egyház, a Kálvin Naptár, Észak-magyarország, illetve a Borsodi Szemle hasábjain. (...) Szorgalmának, fáradságának gyümölcseként egymás után látnak napvilágot nyomtatásban megjelent jelentősebb, nagyobb terjedelmű munkái, melyek közül a teljesség igénye nélkül csak néhányat említek: Hagyományos paraszti gazdálkodás ismeret anyaga és szókincese; Adatok a bodrogközi Vajdácskára község készülő monográfiájához; És mégis béke lesz; Észak-magyarországi harangok története; A Tarcali zsinat és hitvallás története. Nem sorolom tovább!

Írói munkásságának értékelésére nem merek vállalkozni; nem érzem magam erre alkalmasnak. Elvégezte ezt helyettem néhai Darányi Lajos szeretett püspökünk, 1963. dec. 6-án kelt levelében: „Úgy tudlak téged jellemezni, hogy 1963-ban a tiszáninneni lelkipásztorok között a te szellemi munkálkodásod hozott a legbővebb termést. Tehát a legeredményesebben munkálkodó tudós lelkipásztor voltál. Segítsen meg Isten továbbra is...” Ehhez, úgy érzem nem lehet, de nem is kell hozzátenni semmit.

Végül, de nem utolsó sorban hadd szóljak még röviden: Szűcs Istvánról, mint igehirdető lelkipásztorról. Ezzel kapcsolatban nem beszélhetek nyomtatásban megjelent prédikációs kötetekről, ilyenek ugyanis nem maradtak ránk. Nem tartott monoton hangon felolvasott, kommentárokból összeollózott igehirdetést. Ebben is példakép volt előttem. Ott volt azonban a Bibliájában egy írógéppapíron néhány emlékeztető szó. Nyilván magában többször átgondolta a továbbadásra szánt mondanivalót. Életében, sajnos, csak hatszor hallgathattam szolgálatát: Mátraházán a Filippi levél magyarázatát, itt a vajdácskai templomban 1971. márc. 11-én házasságkötésünket megáldó bizonyágtételét; Járdánházán és Bükkaranyoson beiktatásomon mondott köszöntését és két kislányunk keresztelelési szolgálatát. Vasárnaponként, ünnepnapokon ugyanabban az időben mindketten szószéken voltunk; testben 100-150 km. távolságra, lélekben azonban mindig közel. Harmincnyolc év távlatából is ma is hallom hangját, csupa tűz, dinamizmus, mégis árad belőle a melegség, kedvesség. Gyermekek szájátva hallgatták, de felnőttek, öregek sem tudtak aludni prédikációja alatt!

1974. újév 1. napja után rosszul lett, bevittük az Újhelyi kórházba, akkor derült ki, hogy súlyos betegséget hordoz magában. Benyújtotta nyugdíjazási kérelmét. Az első nyugdíjat már nem érthette meg. Súlyos szenvedések után, könyörült rajta az Úr. Június 23-án magához szólította a nemes harcok megvívásában megfáradt szolgáját. Nagy családja, egykori szolgatársai, jó barátai, a Vajdácskai Gyülekezet népes küldöttsége kísértük utolsó útjára a Miskolci Deszka temetőben, 1974. június 26-án. Emléke legyen áldott!

(Kovács Imre lelkipásztor előadása alapján a Szerk.)

Angol tábor a Zempléni Református Egyházmegyében

2012 tavaszán vetődött fel a gondolat dr. Börzsönyi József esperes részéről, hogy jó lenne egy tábort szervezni a fiataloknak itt a megyében. Sokáig csak gondolati síkon élt ez a vágy bennünk, de az egyházmegye közgyűlésére már eldöntöttük, ki fogjuk hirdetni, és ha lesz megfelelő létszámú gyermek, akkor belefogunk. Történt mindez olyan ínséges időkben, amikor a Szikra, az egyházmegye ifjúsági közössége éppen a holtponton volt, hiszen felnőtt egy generáció és a nemzedékváltást megsínylettük, elfogytunk, mi lelkészek is egy kicsit elfáradtunk. Új „Szikrára” volt szükségünk. Isten a mi kishitűségünk ellenére – arról beszélgettünk, hogy tíz ember alatt nem tartunk alkalmat – megáldotta a kezdeményezést: teljes létszámmal, azaz huszonöt emberrel kezdhettük el a tábort. Az együttlét elején szembesültünk az a ténynel, hogy a munkatársjelöltek közül többen visszaléptek. Isten válasza erre az volt, hogy olyan gyerekeket kaptunk, akik bár már a kamaszkorban vannak, de semmilyen fegyelmezési vagy egyéb problémánk nem volt velük. A tábor első napján még sokaknak furcsa volt az asztali áldás, az esti imádságok és áhítatok, a más dallamú és szövegű keresztyén ifjúsági dalok, de nagyon gyorsan kialakult az összhang, és ráhangolódtunk arra, hogy távol a világtól Istenre figyelve töltsünk el egy hetet Bózsván, az egyházmegye nagyon szép természeti környezetében lévő táborhelyén.

Aki vezetett már ilyen tábort, tudja, nagy felelősség, de valahogy nekünk is nagyon jólesett a csend és az Istennel való szoros együttlét. A tábor programja a következőképpen alakult: reggeli áhítattal kezdtünk, ahol vendégünk volt Kállay László Nyiri-

ből, Szabó Dániel és Kállai Zoltán Sárospatakról. Délelőtt bibliai történeteket dolgoztunk fel angolul, ebben Tóthné Jeney Gabriella tanárnő Kovácsvágásról és Egeressy Gábor olaszlisztkai lelkipásztor segített. Délutánonként Sárosi Eszter szerencsi nyugdíjas tanárnő tartott nyelvórákat, amivel hálátlan feladatot vett magára, de szeretetével és kedves határozottságával jól boldogult. Az esti áhítaton vendégünk volt Fejér Zoltán vallás tanár Sárospatakról. A dicsőítésben és sokféle lelki munkában társunk volt még Grega Róbert teológus.

A kötött alkalmakon felül rengeteg focimeccs, kirándulás és játékos este tette színessé az alkalmakat. Ahogyan haladtunk előre, egyre mélyebb szálakon kötődött egybe a közösség. A tábori záró áhítaton – és ez a legnagyobb boldogság – többen kifejezték abbéli szándékukat, hogy ezentúl komolyabban veszik mindazt, amit Istenről tanultak és halottak, és megpróbálják életformává tenni Jézus Krisztus követését.

Mit is mondhatunk? Hálásak vagyunk Istennek, hogy ilyen erővel munkálkodott, megadott és kipótolta mindent, amire csak szükségünk volt. Köszönjük az egyházmegye és a szülők támogatását, és köszönöm minden kedves munkatársamnak, hogy szívvel lélekkel végezték a munkájukat. A tábor utáni estén többször elpityeregtek magukat gyermekeink, és amikor megkérdeztük, hogy mi a baj, csak ennyi volt a válasz: „Vissza akarunk még menni a táborba.” Mi felnőttek is így éreztük ezt, de talán nem volt bátorságunk ennyire őszintén kifejezni az érzéseinket. A végső következtetés pedig az, hogy megéri ilyen tábort szervezni, és ilyen tábortba elmenni, mert az az öt nap, amit Őneki és egymásnak szántunk, óriási nyereség volt számunkra és a hitéletünket egy újabb nagyobb fokozatba állította.

A folytatás pedig csodálatos: új magja lett a Szikrának, és szeptemberben már megvolt az első találkozás, amire egy akarattal és szívvel jöttek el a fiatalok. Ezért újra csak dicsőség Istennek!

Fontos a keresztyén értékrend és a személyes példamutatás

Átvett intézményeink első pillanataiból

Könnyű volt eddig ujjhegyre venni a kerületi fenntartásban lévő intézményeket, hiszen akárhogy számoltunk, két kezünk bőven elég volt a felsoroláshoz. Idén szeptemberben megváltozott a helyzet, ugyanis „másfél ember” kezén kell megszámolnunk csak az oktatási intézményeinket. Egy közösség új tagjai mindig megérdemlik, hogy a figyelem középpontjába kerüljenek, ezt szem előtt tartva kerületünk médiaszolgálata minden új intézmény tanévnyitójára ellátogatott, hogy körképet adhassunk induló iskoláink első pillanatairól.

A református nevelés szeretetteljes szigor és következetesség – hangzott el a Pitypalatty-völgyi Református Körzeti Általános Iskola tanévnyitó ünnepségén, Parasznyán. Kerületünk új intézményében összesen 209 diák kezd el a tanévet, akiknek hitoktatást, napközis foglalkozást és művészeti képzéseket egyaránt tartanak. Az intézménybe hat településről: Parasznyáról, Varbóról, Radostyánból, Sajólászlófalváról, Sajókápolnárról és Kondórról járatják majd a gyerekeket. Új iskola születik – vélte Sasné Venczel Ildikó igazgató, aki szerint ilyenkor mindig szükség van „a

régiből egy darabra”, ezért a korábbi iskolából nemcsak a tárgyi javakat, hanem a hagyományokat is továbbviszik. Egyházi iskolaként azonban a tanítási napok áhítattal kezdődnek, illetve minden hétfőn közös istentiszteletet tartanak a helyi református templomban. A keresztyén hit- és erkölcsstanra a környező települések református lelkészei tanítják, nevelik a gyerekeket. Sasné Venczel Ildikó szerint a református nevelésnek túl kell mutatnia a napirend változásain, hiszen az erkölcsi alapértékeket plántál a gyerekekbe.

Mintegy 320 tanuló kezdte meg az önkormányzattól átvett épület padjaiban a tanévet a Miskolc-Szirmai Református Általános Iskolában, Alapfokú Művészeti Intézményben és Óvodában. Hegyesi Károly igazgató arra figyelmeztetett, hogy értékesített világunkban iskolát alapítani és üzemeltetni nehéz és fáradtságos feladat, ugyanakkor rámutatott arra is, hogy „egy iskola attól lesz református, hogy a diákok és nevelők erkölcsi tartásukkal, személyes példamutatásukkal, egymás iránti tiszteletükkel, és Istennek tetsző magatartásukkal keresztyén közösséget alkotnak.” A szirmai iskolában a diákok emelt óraszámú tanulhatnak angolt és matematikát, csoportbontásban informatikát és technikát, és kidolgozták az Alapfokú Művészeti Intézmény (AMI) képzéseit is. A 2012/2013-as tanévben egyelőre színi- és drámapedagógiai foglalkozásokon vehetnek részt a gyerekek.

Zászlóavatással vette kezdetét a tanév a felsőlászlói Kazinczy Ferenc Református Általános- és Művészeti Alapiskolában. Az épület használatba adásáról idén tavasszal egyezett meg a város önkormányzata és a Tiszáninneni Református Egyházkerület, így hétfőn mintegy 110 kisdíák léphette át az új református oktatási intézmény küszöbét. Nagy György igazgató szerint a református oktatás célja, hogy a diákok hitükben erős és kiegyensúlyozott emberekké váljanak, melyet alkalmazható és fejleszthető tudás átadásával, illetve a keresztyén értékek közvetítésével lehet elér-

ni. „Számunkra a minőség fogalma magas szintű nevelést, oktatást, munkafegyelmet, hitelbeli elkötelezettséget, emberi kapcsolatokat, szervezethez való kötődést jelent.” A felújított iskolában felmenő rendszerben, az 1-5. évfolyammal indult el a tanítás, az alsó tagozatban iskolaotthonos formában, az 5. osztályban pedig emelt szintű angol nyelvű oktatással – tájékoztatott az igazgató.

A város tulajdonában lévő, de az egyházkerület által felújított iskolaépületet avattak szeptember 2-án, vasárnap, az első tanévnyitó ünnepségen a sátoraljúj helyi Pető-

fi Sándor Református Általános Iskolában, melynek falai között idén mintegy 70 diák tanulhat. „Ez az iskola azért jött létre, hogy Isten gyermekeinek otthona legyen, növekedjenek hitben és értelemben, táplálékra és védelemre leljenek” – mondta Deák István, az

intézmény igazgatója, aki szerint az egyházi intézményeknek szilárd értékrendjük van, melyekben nemcsak az oktatásra, hanem a nevelésre is nagy hangsúlyt helyeznek, ami fontos értékvesztett világunkban.

Isten, ember, iskola és szakma – így összegezte dr. Téglás Zsolt a Vay Miklós Református Szakképző Iskola programját. Az intézmény igazgatója úgy fogalmazott, hogy jelentős változást jelent számukra a fenntartóváltás, hiszen így értékvesztett, globalizált világunkban a valódi értékek kerülnek középpontba. Az évnyitó ün-

nepségen, melyet szeptember 3-án tartottak, tiszteletes viselkedésre, együttműködésre, tanulásra biztatta az intézmény 560 diákját, akik 12 oktatott szakmában (gye-bek mellett pincér, szakács vagy fazekas), valamint autószerelő, magasépítő- és épületgépész technikus képzéseken folytathatják tanulmányaikat.

„Az oktatás kizárólag a nevelésen keresztül lehet hatékony” – hangsúlyozta tanévnyitó beszédében Együd László, a hevesi Eötvös József Református Középfiskola, Szakiskola és Kollégium igazgatója, aki úgy véli, hogy az iskolának nem az a feladata, hogy tudásgyárként óriási mennyiségű információt tömjön a diákok fejébe, hanem hogy talentumokat gondozzon. Az intézményben 800 tanuló kezdte meg a 2012/13-as tanévet úgy, hogy református értékek mentén ápolják majd tehetségüket.

Bővült a család, s szeretnénk, ha lapunk figyelme is megoszlna a megszaporodott intézmények között, így ezúton is bátorítjuk őket, adjanak rendszeresen életjeleket magukról Kedves Olvasóink számára.

Összeállította: Rácsok András
sajtó és kommunikációs referens

Erdélybe a fejedelmek útján

A Miskolc-Diósgyőri Református Általános Iskola és Óvoda 7. osztályosai és tanárai a Bethlen Gábor Zrt. Határtalanul! programjának sikeres pályázata segítségével május 30-tól június 1-jéig kirándulásra utaztak Erdélybe.

A háromnapos gazdag program kulturális és emberi téren is sokat nyújtott a kiutazóknak.

Nagy fejedelmek, Szent László, Hunyadi Mátyás nyomán haladva műemlékeket látogattak meg. Gyulafehérváron megkoszorúzták Hunyadi László sírját.

Sétáltak Kolozsvár belvárosában, ahol megtekintették Hunyadi Mátyás szülőházát és lovas szobrát. Tiszteletüket tették az aradi vértanúk emlékművénél.

Pihenőre a festői Torockón hajtották fejüket. Az itt élő emberek saját gyerekeikként fogadták a miskolci tanulókat, és az erdélyi

emberek vendégszeretetéről tettek tanúbizonyságot.

A kirándulás során a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégiumot is meglátogatták, ahol kézműves foglalkozáson vettek részt a diákok, és átadták könyvadományukat. Eljutottak a Bójte Csaba által alapított gyermekotthonba is. Ide sem tértek be üres kézzel: pénz- és ruhaadományt vittek. Itt megismerkedhettek azokkal a gyerekekkel, akik családjuk nélkül élik mindennapjaikat.

Felejthetetlen élményekkel, a visszatérés reményében tértek haza az utazók.

Tízéves a Görgey

A nyár elején ünnepi istentiszteleten emlékeztünk meg arról, hogy a Miskolc-Diósgyőri Református Általános Iskola és Óvoda Görgey úti tagóvodája 2002-ben nyitotta meg kapuit. Az indulás hálaadásra kötelez, hiszen azóta is ez az egyetlen református óvoda Miskolc belvárosában.

Sajtos Istvánné, az intézmény vezetője párhuzamba állította a gyermeki lélek fejlődését az óvoda indulásával. Kiemelte, hogy az első évek a bizalom kialakulásának időszakát jelentik, amikor mind az egyházkerület felé, mind a társintézmények felé kellett erősíteni a létjogosultságot. A szülők bizalmát mutatja, hogy az elmúlt esztendőben telházal működött az óvoda, sőt több férőhelyre is lett volna igény.

Az önállósodás éveit követték, amelyben – akárcsak a gyermek, az intézmény is – „az vagyok, amit szabadon akarhatok”. Később, az évek múlásával már azzá lett az óvoda, aminek magát el tudta képzelni. Az óvodáskorú gyermekálmok kezdtek megvalósulni: játszótér, tornaterem, sószoba. A református nevelés szerint Isten Igéjére alapozva minden napot áhítattal kezdenek a csoportszobákban. A gyermekek nemcsak Isten szeretetéről hallanak, hanem arról is, hogy Vele kapcsolatban lehet lenni. Hitük ébredése az, amikor saját szavaikkal imádkoznak számukra fontos dolgokért. Külön öröm, amikor a gyermek vonzza Istenhez közel a szülő-

ket, ennek eredménye a sok-sok keresztesítés.

A gyülekezeti kötődés erősítésére a nevelési program része, hogy a családok a saját gyülekezetük életébe bekapcsolódjanak. A tanévnyitó és tanévzáró istentiszteletekre a Miskolc-Avasi templomban kerül sor. Ez a gyülekezet mindig is szoros kapcsolatot ápol az intézménnyel.

Az óvodai fakultatív programok is változatos képet mutatnak: angol tanulásra, a zene alapjainak megtanulására, néptáncra, logopédiára, korcsolyázásra vagy bábszínház látogatásra van lehetőség.

Az eltelt tíz év visszatekintve számokban: több mint 300 gyermek, 15 óvopedagógus, dajka, konyhai és egyéb segítő fordult meg az intézményben, és végezte hűségesen a rá bízott feladatokat.

Csomós József püspök úr az ünnepi istentiszteleten kiemelte, milyen nagy fele-

lősség a gyermekek között végzett munka, Isten Igéjének a gyermekek felé való tolmácsolása. Köszönet illeti azokat, akik erre elhívást kaptak, és küldetésüket naponta gyakorolják Isten segítségével.

A legelső óvodások ma már középiskolások, akik örömmel járnak vissza egy-egy délután vagy családi napon a régi közösségbe. Istené a dicsőség az elindulásért és a megmaradásért, a jövődő „csudálatos tetteire” nyitott gyermekszemek és szívek várnak hálaadással:

„Nem éltem még e föld színén:
te értem megszülettél;
Még rólad mit sem tudtam én:
tulajdonoddá tettél;
Még meg sem formált szent kezed,
Már elváltasz engemet,
Hogy társam légy e földön.”

Kósa Enikő

A Kazinczy Ferenc

Református Általános Iskola születése

Mint egy újszülött gyermek családba érkezését, úgy élték meg sokan Felsőzsolcán a Kazinczy születését. Sokan aggódtak érte, vették körül gondoskodó szeretettel már „születése” előtt az egyházkerület oktatási intézményeinek ezt az új tagját.

Nem csak a fenntartó, de több egyházi szeretetszolgálat, a testvériskolák, a felsőzsolcai önkormányzat, a helyi református gyülekezet, és természetesen szülők, pedagógusok is nagy odafigyeléssel és sok segítségnyújtással voltak, hogy szeptem-

ber 3-án minden szép rendben várja az iskola tanulóit.

Az egyházkerület támogatásával megkezdődhetett az önkormányzattól használatba kapott épület szépülése, hiszen a rendkívül rossz állapotban lévő vizesblokkok felújításra kerültek, három tanterem megújulhatott, tisztasági meszelés, lambériázás történt. E munkák elvégzéséhez az önkormányzat segítségképpen néhány munkást is biztosított.

A tantermek berendezéséhez több helyről is kapott az intézmény segítséget. A Magyar Református Szeretetszolgálat, a Dorcas segélyszervezet, a Tompa Mihály Református Általános Iskola és a Mérai Református Egyházközség bútoradományai révén megszűntek az iskolapadok és székek miatti aggodalmak. A bútorok szállítását a legtöbb esetben szintén adományba kapta az iskola. A termek berendezésében a szülők is aktívan részt vettek. Elkészült az iskola címere, a református címer, és az épület külső és belső homlokzatán az iskola nevének felirata is helyre került.

A felszólcai gyülekezet felajánlotta, hogy adakozásból összegyűjtik a szükséges anyagiakat az iskola zászlajának elkészítéséhez, melyet elkészülte után a tanévnyitó alkalmával átadtak az iskola számára, hogy az mindig emlékeztesse az intézményhez kötődő személyeket közösségük befogadó és kitartó szeretetére.

A külső készülődés mellett azonban, ahogy egy gyermek érkezésekor is, legalább akkora volt a belső, lelki készülődés.

A tanári kar tagjai házastársaikkal együtt közösen vettek részt a helyi református templomban augusztus 19-én az új kenyérért való hálaadó istentiszteleten, ahol Tar Sándor lelkipásztor szeretetteljes szavakkal köszöntötte őket. A következő vasárnap szintén házastársakkal utazott el a pedagógusközösség Kányba, hogy ott együk családjának tanyáján közösen töltsenek el egy napot. Először az üstbe való készületek el, majd egy rövid túrára indultak. Ebéd előtt a lelki táplálékot fogyasztották el, ahol a vasárnapi istentiszteletet Alexa Gábor iskolalelkész tartotta meg számukra. Az ebédet követően Nagy György iskolaigazgató vezetésével csapatépítő, a közösséget erősítő, egymás meg-

ismerésében segítő játékos vetélkedő követte. A programok mellett persze jutott idő a kötetlen beszélgetésekre is.

Feltöltekezve érkezett a csapat haza, amire nagy szükség is volt, hiszen a következő három nap már a gyermekek fel-

készüléséről szólt. A napközis táborhoz hasonlóan Suli-váró napokat tartottunk, melyen a tanulók szinte teljes létszámban részt vettek. A napok fő gondolata az volt, hogy Isten új útra hív. Mindehhez a Bírák könyvéből Gedeon története szolgáltatta az alapot. A református templomban reggeli áhítattal indultak a napok, ahol köszöntötte az iskola diákságát a gyülekezet lelkipásztora is. A gyermekek lelkesen énekelték az egyházkerulettől ajándékba kapott Tiszáninzeni énekesfüzet gyermek és ifjúsági énekeit. A tanévnyitó istentiszteletre készülve énekeskönyvi énekeket is örömmel tanultak.

Az első napon Gedeon elhívásának története által Isten kiválasztó szeretetére csodálkoztak rá, s felismerték, az Úr őket is kiválasztotta egy szent, az eddigi életüket talán teljesen megváltoztató, új feladatra, arra, hogy ezentúl református iskolásként legyenek az ő gyermekei. Kézműves foglalkozás során szép angyalok készültek a gyermekek által. A nap szakörccsalogatókra is alkalmat kínált.

A második napon a bátorítás és sereggyűjtés témakörét dolgozták fel, és ráébredtek arra, hogy Istenben kell bízniuk, nem csak saját képességeikben, mert az Úr megerősíti a csüggedőt, ahogyan Gedeont a gypajúfürt jeleivel, de megál-

lítja a túl magabiztost, ahogyan a Gedeon vezette sereg létszámát is lecsökkentette. Ezen a napon akadályversenyen vettek részt a gyermekek, ahol természetesen minden állomás valamilyen módon Gedeon történetéhez kapcsolódott. Délután a

cserkészek érkeztek hozzájuk, hogy tobozzák a jövő kis cserkészeit.

A harmadik napon arra figyeltek, hogy Isten hogyan bátorít, ad győzelmet Gedeonéknak, és ígérete szerint minden gyermekének is. Ezen a napon a különleges harci eszközökre emlékeztető dolgokat készítettek, gyertyát mártottak, és egy fazekas segítségével mindenki korongozhatott is. Így érkeztek el az estéhez, amikor a szülők is megérkeztek az iskolaudvarra. A gyermekek beszámoltak a héten tanultakról, énekeltek nekik megtanult lelki énekekből, majd következett a szülők által szalonaprésrel készített zsíroskenyér-vacsora.

Így érkezett el a sok készülődés után a tanévnyitó napja, szeptember elseje, amikor előbb az országos református tanévnyitón, Kunhegyesen vett részt az iskola küldöttsége, majd 17 órától az új iskola első tanévnyitó ünnepén mindenki, aki e napra várt. A tanévnyitó emelkedett alkalmáról a TIREK honlapja közölt tudósítást, s aki kíváncsi, felvételtől a www.zsolcstv.hu honlapon a 2012/36. heti adást megnyitva részese lehet az örömeinek, melyet mindnyájan átéltünk az intézmény születése által.

Alexa Gábor iskolalelkész

Ténykép

A legnagyobb ünnepeinken sem fordult még elő, hogy ne férünk volna be a templomba. Most mégis megtörtént velünk itt, Felső-Barcikán, hogy mintegy nyolcvanan kinnrekedtünk a templom előtti térre, utcára.

Kis fehér templom, ápolt terecske. A hőség elől árnyékba húzott padokon, a kertekből kihajló fák védőernyői alatt ülünk, állunk mi, akik már nem férünk be és várjuk, hogy kijöjjenek a benti ünnepség résztvevői. Nem a lagzis népre várunk annyian. Iskolai évnyitó helye most az Isten háza. A Tompa Mihály Református Általános Iskola második évnyitóján vagyunk. Az ablakokba állított hangszórókból mi is halljuk a gyerekek szavatait, református énekeinket, amelyek így, 150 gyermekhangon csilingelve szólnak talán a legszebben.

Lelkészünk, Kolumbán Gábor, majd Szűcs Endre püspök-helyettes köszöntő, útmutató szavai után Csernaburczky Ferenc, az iskola új igazgatója szól a gyerekekhez és szüleikhez. Tiszta, követhető gondolatok, világosan megjelölt célok és református elkötelezettség jellemzi beszédét. A tanítás mellett a nevelés, a református hiten alapuló erkölcsös élet alapjainak lerakása is a cél – mondja. Tudjátok, a padokon vagy a tuják árnyékában

több olyan idős, fiatal ember is jelen van, akik nem unokáikat kísérték el az évnyitóra. Ők gyülekezetünk tagjai. Azé a gyülekezeté, amelyik eddig is magáénak érezte az iskolát. Ez a gyülekezet ígéri, hogy továbbra is segítséget nyújt, ha kint az udvaron vagy bent a tantermekben, kirándulásokon vagy ünnepi készülődésnél egyáltalán segíteni tud. Mindezt persze nem önzetlenül teszi, ezért fizetség jár! Fizetségként azt fogadnánk el, ha vasárnaponként és ünnepeinken egyre több apróság ülne köztünk (szüleikkel együtt), akiket büszkén emlegetnénk úgy, hogy ők a „mieink”, a „mi iskolánkból” valók, hozzánk tartoznak. Az igazgatói beszédet hallva többen

is arra gondoltunk, hogy végre mostantól nem kell majd megmagyarázni mitől is református az iskola.

Eredetileg úgy gondoltam, hogy beszámolóként küldök egy-két képet, majd hozzáírok néhány sort, magyarázó szöveget. Fényképet tényekkel. De rájöttem, nem kell kijávitnom a valójában elütésből származó címkezdő T-betűt. Jobb, ha így marad. Jobb, ha leírom a rövid, de fontos eseményt, a hozzá fűződő gondolatainkat, bizakodó érzéseinket (erre a fénykép úgy se képes), melléteszek néhány fotót, és így küldöm el nektek, mint ... tényképet.

Bartha Zoltán presbiter

Hírek a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziumából és Általános Iskolájából

Tanévnyitó istentisztelet

„Ti magatok is mint élő kövek, épüljtek fel lelki házzá...” – a Péter első levéléből (2,5) idézett igeszakasz jegyében tartotta meg 482. tanévnyitóját a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és Diákotthona szeptember 2-án.

„A 2012/2013-as tanév a közösségépítés éve” – fogalmazta meg Fejér Zoltán, az évnyitó istentisztelet igehirdetője, ehhez azonban valóságos lelki házzá kell fel-

épülnie az iskola közösségének. Hogyan valósítható meg mindez? Szeretni kell azokat, akikkel együtt építkezünk, diaktársakat és tanárokat, szeretni kell azt, ahol építkezünk, az osztályt, az iskolát, és magát azt, amit építünk. Közvetíteni kell az iskola falain belül és kívül, hogy valóban jobbá akarjuk tenni a világot, kezdve közvetlen környezetünkkel, családjainkkal, osztályunkkal, egészen a nemzetig. Meg kell tanulni egymásért imádkozni, tanár a diákért és fordítva, diák a diákért, szülő az iskoláért. Elengedhetetlen a hibák őszinte felismerése,

pán létjogosultságáról, hanem óriási úrt betöltő funkciójáról is tanúbizonyságot adnak. A kiteljesedett és boldog élet kritériumai a tisztelet, a hazafiság, az istenhit, az iskola legfőbb alappillérei. Az intézmény elsődleges színtere a minőségi oktatás keretein belül a keresztyén értékrenden alapuló iskolaközösség létrehozásának, mely képes naponta megújuló erőt adni tagjainak. A cél Isten és a magyarok országát szolgáló tudó diákok nevelése.

A hagyományoknak megfelelően ebben az évben is fogadalomtétellel váltak az is-

de ugyanakkor a jó, a maradandók meglátása is mind az osztályterekben, mind az otthonokban, mind az országban. És nem utolsósorban újra kell építeni a diákokat és tanárokat egyaránt befogadó lelki otthont.

„Higgyétek meg, az egyháznak, sőt az államnak is a kollégiumok az alapjai. Ezek azok a források, amelyekből minden jó fakad az egyház számára és az emberi életben minden más szervezet számára is. Csak addig állanak szilárdan az egyházak, és nem tovább, míg szívügyüknek tekintik jól szervezett iskolák fenntartását. Ezért, aki Isten dicsőségének előmozdítására bölcs és gyümölcsöző gondolatot igyekszik ápolni magában, annak éjjel-nappal elsősorban az iskolákról való gondoskodás járjon az eszébe” – ezzel az Apáczai Csere János idézettel nyitotta meg az új tanévet Szatmáriné Tóth-Pál Ildikó igazgató asszony. Beszédében kifejtette, hogy a mai vészterhes, iskolabezárásokkal tarkított idők az igazi értéket mutató egyházi iskoláknak nem csu-

kola közösségének teljes jogú tagjaivá az új munkatársak és a 9. évfolyam tanulói. Varga Ferencné Évnyitóra című versét a leendő első osztályosokat képviselve Matusz Áron, Vaskó Luca, Szemkó Réka és Rák Johanna szavalta. Az iskola énekkara két ifjúsági dallal tette valóban fennkölt indulásá az év első közös alkalmát.

Szoták Orsolya

Talentum tehetséggondozó tábor

A Sárospataki Református Kollégium Gimnáziumának nevelőtestülete az elmúlt tanév végén úgy határozott, hogy a nyár folyamán az intézmény diákjai közül Kozma Éva és Kiss Zoltán vehetnek részt a Talentum Tehetséggondozó Táborban. Az alábbiakban az ő beszámolójukat olvashatják:

A helyszínt Pécssett biztosították a szervezők. Gyönyörű vidék öleli körbe, melyet lehetőség szerint közelebről is megcsodálhattunk. A várost ellepte az ünnepi forgatag; kellemes muzsika, fülbemászó dal-

lamok ékesítették estéink egy részét a hét minden napján. 20-án, nemzeti ünnepünk délelőttjén alkalmunk nyílt közösen felfedezni Pécs látványosságait, s biztos állíthatom, hogy ámulatba ejtő szépségek, rengeteg műemlék, hangulatos kis utcák szövik át a települést, ami minden látogatót rabul ejt egy szempillantás alatt. Délután részt vettünk a kenyérszégésen – a magyarok kenyérének megszegésén -, ami szívet melengető esemény egy magyar ember számára. Továbbá említést érdemel még a többi nap délutáni programjai közül Abaliget, Orfű, az Ormánság, a Jakab-hegy is, ahol strand, a sportolni vágyókat (tehát engem mindenképp) túra, cseppkőbarlang, denevérmúzeum, mesés kilátás várt. Keresztyén lelkesületű társaság gyűlt össze (a Kárpát-medence különféle vidékeiről) számos református középiskolából, s e közös pont azonnal összekovácsolta a csapatot. A reggeli és esti áhítatok pátoszos hangulatot teremtettek nap mint nap; a közös énekek, magyar néptánc tanulása pedig örömteli pillanatok okoztak minden kedves jelenlévőknek.

Jómagam a humán szekció csoportjában foglaltam helyet. Erről szeretnék kissé részletesebben írni, hisz szó sincs róla, hogy csupán szórakoztunk... a délelőtti órákban előadásokkal színesítették programjainkat. Magas rangú előadók – dékán, egyetemi docens, egyetemi adjunktus, ny. r. ezredes, stb. – tartották az érdekesebbnél érdekesebb témájú előadásokat. Figyelmünket folyamatosan fenntartották azzal, hogy bekapcsoltak minket kérdésekkel – hozzászólásokkal. Maximálisan felkészülten érkeztek és interaktív módon tartották beszámolójukat. Izgalmas témakörökbe nyertünk betekintést. A jog különböző területeire kalauzoltak el az első alkalommal; a második és harmadik alkalommal pedig a bűnügy rejtelméből kaptunk némi ízelítőt. Nagyszerű ötlet volt, hogy nem csupán egy teremben ülve, hallgatóként ismerkedhettünk e területekkel, hanem ún. „terepgyakorlaton” is részt vehettünk. Ilyen volt pl. a magyar bűnügyi helyszínelők rendőrségi bemutatója, amelynek aktív részesei lehettünk. Csupa új dolgot tártak elénk pár nap alatt, amivel bővíthettük tudásunkat, fogékonyságunkat és szituációs készségünket.

Kozma Éva 12/A

Összeállította: Csikó Szilvia tanárnő

„...hogy elmenjete és gyümölcsöt teremjetek...”

Fejlesztési törekvések a Lévy József Református Gimnázium és Diákotthonban a 2012/2013. tanévben

Kedves Tiszáninneni Gyülekezeteink! Kedves Testvérek!

A 2012/2013. tanév elején szeretettel köszöntjük gyülekezetünk tagjait! Köszönjük gyülekezeteinknek, hogy az elmúlt tanévekben megtapasztalhattuk érdeklődésüket intézményünk munkája iránt, és érezhettük a jövője iránti felelősségüket. Köszönjük, hogy imádságban gondoltak ránk! Külön is köszönjük annak a 140-nél több tiszáninneni gyülekezetünknek, ahonnan a 674 tanulóink érkeznek az intézménnyel való szorosabb kapcsolatát. Köszönjük, hogy bátorítják ifjukaikat a Lévyba felvételizni, és köszönjük, hogy számon tartják és nyomon követik őket tanulmányaik során.

A Lévyban a 2011-ben lezárt jubileumi év után egy nagyon tudatos fejlesztési időszak indult el. Nem kevesebbet tűzött ki a nevelőtestület, mint azt, hogy minden tekintetben kiváló intézménnyé szeretnénk formálni iskolánkat. Olyan közösséggé, amelyben a dolgok Isten dicsőségére történnek, még akkor is, ha sokszor elsőre nem találjuk ennek teljes és tökéletes módját. Olyan közösséggé, amelyben rendje van a tevékenységeinknek, mégpedig átgondolt jó rendje, amely a növekedést szolgálja: a tanulóink növekedését. Olyan közösséggé, amelyben a szülőkkkel való szoros együttműködés elengedhetetlen, hiszen a személyiségformálódás legforrongóbb időszakában veszünk részt gyermekeik nevelésében, és jó ezt közösen, összehangoltan és egy akarattal tenni.

Olyan közösséggé, amely keresi, hogy a gyülekezetekkel milyen módon válhat kapcsolata évről-évre szorosabbá, és hogyan segíthet az ifjúságot úgy nevelni, hogy érezzék és vágyják a gyülekezeti jelenlét fontosságát.

Olyan közösséggé, amely kifelé is nyitott, és keresi a kapcsolatot testvérintézményeivel szerte a Kárpát-medencében és azon túl, törekedve a tartalmas és hasznos testvériskolai közös programokra és tevékenységekre.

Olyan nevelői közösséggé, amely szakmailag is kiváló és igényes, és fontosnak tartja saját maga belső növekedését is.

Minden közösség életében egy folyamatos tervezésnek kell lennie. Van, ahol úgy nevezik ezt, hogy stratégiai tervezés, de a keresztyén közösségek egyszerűbben ezt így mondják: folyamatosan keresnünk kell, hogy mi Isten akarata az életünkben. Ugyanis ez önvizsgálatot is jelent, azzal szembenézni, hogy a napi gyakorlatunkban mi az, ami jó, és mi az, amin változtatni kell. Mi az, amit hűségesen végezni kell, akkor is, ha még látható eredménye nincs, és mi az, ami hiábavalóság tevékenységeink között – sok energiát igényel és haszna vajmi kevés.

Ez a tervezési folyamat indult el az elmúlt esztendőben és ezt szeretnénk folytatni az előttünk állóban is. Nem elsősorban a törvényi változások kényszere alatt – bár az elkövetkező időben

az iskolákat szervezetileg és tartalmilag szabályozó jogszabályok megváltoznak –, hanem felülről kapott belső kényszerre.

Az elmúlt tanévben a nevelőtestület a Lévy küldetésnyilatkozatát fogalmazta újra. Tömören összefoglalva azt, hogy a Tiszáninneni Református Egyházkerület által elkészített alapító okirat hivatalos feladatleírásából a nevelőtestület milyen küldetést lát a Lévy számára megvalósítandónak. Ezzel együtt elkezdtünk a Lévy középtávú fejlesztési tervén dolgozni. Ebben a tanévben a munkaközösségeink 3-5 éves fejlesztési terve készül el, hiszen a szakmai munka alapközösségei az egy tantárgyat, vagy tantárgycsoportot tanító pedagógusok. Rajtuk múlik az, hogy az adott tudományterületen az intézményben milyen színvonalú szakmai-pedagógiai munka folyik. A munkaközösségek fejlesztési terve azt is tartalmazza, hogy milyen segítséget kell adnunk ahhoz, hogy a szakmai kiválóság folyamatosan fenntartható legyen.

Három már benyújtott, de még el nem bíralt jelentős pályázat lesz hivatott kedvező döntés esetén szolgálni a Lévy szakmai fejlesztését az elkövetkező három évben. Egy nagyszabású, természettudományos laboratóriumi központ kiépítésére pályáztunk, amely saját tanulóink mellett 15 miskolci és környékbeli általános iskolának nyújt segítséget a természettudományos oktatásban. Az innovatív iskolák fejlesztésére nyújtottunk be jelentős pályázatot, mint ahogy a tehetséggondozás támogatására is jelentős összegű támogatást pályáztunk meg. Közösen nyertünk el pályázatot a Sárospataki Református Kollégium Gyűjteményeivel, amelynek a megvalósítása az előttünk álló tanévben esedékes.

A Lévy a közel 700 tanulóval és 230 kollégistával nélkülöz olyan közösségi teret, ahol az egész intézmény helyet tud foglalni. Meglehetősen beszűkíti ez kulturális tevékenységeinket, hiszen ahol elférünk – az Avasi templomban – nem minden tevékenység valósítható meg, és nincs a belvárosban olyan kulturális tér, ahol a teljes iskola helyet tud foglalni. Évek óta dédelgetett tervként a színházterem tervezése a végéhez közeledik. Ősszel az engedélyeztetése is megtörténhet, így keressük azt a pályázati lehetőséget, amellyel a közeli években ez megépíthető.

Igyekszünk az intézmény honlapján keresztül (www.levay.tirek.hu) részletesen tájékoztatást nyújtani környezetünk számára. Ha tehetik, látogassák meg Önök is rendszeresen honlapunkat.

A református iskola akkor végzi jól munkáját, ha mindenben fölfelé figyel, és a fiatalokra jó hatást tud gyakorolni. Lelki, értelmi és testi vonatkozásban is. Szeretettel, gondoskodó módon, de azzal a határozott céllal, hogy felkészítse őket a felelős felnőtt keresztyén életre: hogy elmenjenek és gyümölcsöt teremjenek.

Ábrám Tibor igazgató

Búcsúzás és találkozások

Miután 40 évnyi pedagógiai munka után, melyből 16 évet a Lévay József Református Gimnáziumban szolgáltam, nyugdíjba vonultam, két meghívót hozott a postás. Örömteli esemény állt a levelekben: egy tíz éve és egy öt éve érettségizett osztályom rendezett érettségi találkozót, és mint volt osztályfőnöküket, szeretettel vártak a rendezvényre.

Amikor megkaptam a meghívókat, gondolatban visszapörgettem az eltelt időt attól a pillanattól kezdve, amikor először álltam katedrára, egészen odáig, hogy a tanév végén elbúcsúztam kollégáimtól. Hálával tartozom az Úrnak, hogy az egyik legnemesebb hivatás művelője lehettem hosszú éveken keresztül: taníthattam, nevelhettem, fiatalok lelki és szellemi növekedéséhez járulhattam hozzá. Összesen nyolc osztály osztályfőnöke voltam, három osztályom a Lévay Gimnáziumban érettségizett. Felidéztem a tíz évvel és az öt évvel ezelőtti kisdíjak arcát, amikor először találkoztam velük a gimnáziumban. Akkor a lehetőségeket szerettem volna meglátni a kis emberkében, hogy honnan hová lehet őket eljuttatni, erősíteni bennük a hitet, tudatosítani bennük, hogy mindannyian értékesek és tehetségesek valamiben, csak mindenkinek meg kell találni, hogy miben, és meg is kell valósítani azt.

Izgatottan készültem mindkét osztálytalálkozóra, próbáltam elképzelni a viszontlátás pillanatát a mára már huszonhárom, huszonnyolc éves fiatal felnőttekkel. Szerettem volna tudni, mi maradt meg lelkükben mindabból a szépből, jóból, igazból, amit

a gimnáziumi évek alatt igyekeztünk beléjük plántálni. Átvillant agyamon a latin idézet: „Tempora mutantur, et nos mutamur in illis.” „Az idők változnak, és vele változunk mi is.” Vajon milyenek lettek ezek a fiatalok? Nem tévedtek-e el? Sikerült-e olyan magyar tudatú, keresztyén gondolkodású emberekké válniuk, akik egyben világpolgárok is, és itthon és külföldön egyaránt tovább viszik a reformáció örökségét?

Ilyen és hasonló gondolatok foglalkoztattak, amikor készülődtem a találkozóra, az „osztályfőnöki órára.”

Amikor megérkeztem az iskolába és megpillantottam volt tanítványaimat, kezdett kiesni az öt év, a tíz év; az üdvözlések, boldog mosolyok, leplezetlen méregetés, vidám hangzavar, egymás szavába vágó élménybeszámolók mind arra utaltak, hogy ott folytathatjuk, ahol évekkal ezelőtt abbahagytuk, hiszen négy éven keresztül részesei voltunk egymás életének.

A tíz évvel ezelőtt végzett öregdiákok már túljutottak az egyetemi éveken, szinte minden diák felsőfokú képesítést szerzett, a munka világában is megállják a helyüket. Többen családot alapítottak, és boldogan mutatták gyermekeik, férjük, feleségük fényképeit. Az öt

éve végzett diákok elsősorban tanulmányaikban elért sikereikről számoltak be, hiszen egyetemi, főiskolai éveik végén járnak, vagy éppen befejezték azt. Egy páran külföldön keresik a megélhetésüket, de elsősorban jó angol és német nyelvismeretüknek köszönhetően ott is megállják helyüket.

Nagyon jó érzés volt ezeket a szép, életvidám, lelkes fiatalokat így együtt viszontlátni, és érezni azt, hogy az elvetett magok jó talajra találtak bennük. Egy pedagógus számára bármikor, de különösen egy pályaut végén ez a legszébb jutalom.

Dr. Kóczi Rozália

„Krisztussal egy életen át”

Az idei nyár júliusának első hete kiemelt jelentőséggel bírt az egyházkerület életében, hiszen a hagyományokhoz híven Sárospatakon ismét összesereglettek gyülekezeteink gyermekei, hogy birtokba vegyék az iskolakert bólingató fái között a felújításon átesett Kossuth és az Erdélyi Internátus épületét, ezzel párhuzamosan a mályi Mécses Központban a 17 éves-től idősebb korosztály volt együtt. Ebben az évben több mint 150 kis tanítvány figyelt a pataki gyermektáborban Timóteus példáján keresztül arra, hogy mit jelent Krisztussal járni.

A közel 40 segítő, a tábor lebonyolításáért felelős személy számára természetesen jóval korábban elkezdődött a munkálkodás. Márciusban ült össze a „nagy öregek” kisebb közössége, hogy imádsággal és a Lélek vezetését kérve új, a misszió ügyét segítő közös látással kezdjenek a tábor központi témájának megtalálásához. A több elhangzó javaslat után a „Krisztussal egy életen át” címre egy emberként bólintottunk rá. Timóteus személye kínált a Bibliából számunkra olyan mintát, aki gyermekkorában a szülői, nagyszülői hit példáját láthatta, majd Pál apostol szolgálata által Krisztust követve élt, s aki a jelenére, de jövőjére nézve is útmutatást kapott az apostoltól. Ezek az útmutatások Isten ígéjeként ma is szólnak a gyermekekhez, őket is segíthetik abban, hogy rádöbbenjenek, vannak olyan személyek, akik példák lehetnek számukra az istenfélelemben, segítenek észrevenni a rájuk bízott feladatokat, segítenek hitüket megőrizni, megtartani, megélni, és segítik őket az előttük álló úton is észrevenni: lehet Krisztussal járni egy életen át.

A táborban minden reggel és este a sárospataki református templomban áhítatra gyűltek össze a résztvevők. Az ott tanult énekanyagot átnéztük és bővítettük. Az igehirdetések eddigi hagyományán változtattunk, hiszen a

korábbi években egy-egy szolgálattevő végezte a reggeli és esti igehirdetést, ám ezen a nyáron minden alkalommal mástól hallhattunk prédikációt. Ezt utólag igen jó kezdeményezésnek tartottuk, hiszen a gyermekek mindig kíváncsiak figyelték az új szolgálattevők szavait, és mi, felnőttek is rácsodálkoztunk, hogy Isten milyen gazdagon és sokszínűen ajándékozott meg minket üzeneteivel.

A sok hitbéli ismeret, lelki töltekezés, és a kollégium egyháztörténeli értékeinek felfedezése mellett természetesen jutott lehetőség a gyermeki lét legtermészetesebb jellemzőire, a játékra, vidámságra, szórakozásra is. A hét során az időjárás rendkívül forró volt, ezért több délután a gyermekek a végardói strand vizében hűsölhettek. Volt lehetősége a kisebbeknek és nagyobbaknak is egy-egy délután mozizni, meg lehetett látogatni a Rákóczi várat, csütörtökön pedig hagyományosan összemérhették a csapatok ügyességüket az akadályverseny során.

A héten a nagy meleg miatt a szokásosnál talán fáradtabb volt a gyermekcsapat, de Isten mindvégig mellettünk volt, hogy támogasson és megőrizzen minket. Talán ez volt az első olyan tábor, amikor egyáltalán nem történt baleset, nem voltak nagy betegek, akikkel ügyeletre kellett volna menni. Szépen, a maga rendjén történt minden, és sok élménnyel gazdagodva ezért is köszönetet mondunk kegyelmes Urunknak, kérve őt, hogy legyen segítségünkre a jövő esztendei munkában is, ha ez kedves dolog az ő szemében.

Alexa Gábor

„...Kórház, köszönöm neked...”

Úgy gondolom, egyben mindannyian egyet kell, hogy értsünk: „kórházba nem igazán szeretünk menni!” Sem úgy, mint látogató (bár ezen feladatoknak eleget teszünk, főleg ha hozzátartozónk fekszik benn) sem úgy, mint beteg – így aztán pláne nem!

Mit is láthat a kórházból egy egyszerű szemlélő? Komor falak, ott mindenki beteg (hiszen ezért vannak ott), sok a jajszó, elég speciális az illat, meg az a sok tű, infúzió, szinte minden fehér, az orvosi köpenytől kezdve az ágyig, sok a szomorú, megfáradt, üres vagy fájdalommal teli tekintet, orvosok, nővérek sűrögnek a betegek körül, s megpróbálnak tudásuk szerint segíteni az emberen. S ha valamiért bekerül oda az ember fia-lánya, már lehetőség szerint, igyekeznek is onnan mihamarabb „hazakerülni”! Ez a külsőség, amit „ránézésre” láthat az ember.

S mennyivel láthat mást Istennek gyermeke egy kórházból, ha oda kell kerülnie, hogyan láthatjuk másképpen egy kórházi tartózkodás idejét? Tudomásul kell vennünk, ahogyan az évek szállnak fölöttünk, úgy bizony a mi szervezetünk is kopik, elhasználódik. Olyan sokat hajtottunk, pihenést sem engedélyezve magunknak. A szünni nem akaró munkát el kell, kellett végeznünk, a kert, a háztartás, a család, a munkahely, a gyerekek ... sorolhatnánk. A csontok meg a porcok közben kopnak, fogynak, szervezetünk használódik, s az idő múlásával egyre többet fáj itt-ott-amott. Kinek hamarabb, kinek később. Ez tény. Általában, az esetek többségében ez az oka kórházba kerülésnek.

Ha életünk folyamán számolunk azzal a hitbeli meggyőződéssel, hogy a bennünket ért események, találkozások nem véletlenszerűek, mert nincsenek véletlenek, akkor a kórházban eltöltött időre is másképp nézhetünk. Megláthatjuk mögötte az Atyai gondoskodó szeretetet. Istennek gyermeke csodálattal tapasztalhatja, hogy az Úr ott sem hagyja egyedül. Gondoskodik gyermekéről, egy-egy szobatárs, nővérke, orvos, kórházlelkész személyében. Megmutatva nekünk azt, hogy az Istennek gyermeke legyen bárhol is, soha nincs egyedül. Csak ámulhatunk azon, hogy a kívülről rideg épület mennyi apró csodával és melegséggel tud megtelni. Hogy a számunkra ismeretlen emberekkel hogyan is születnek néha életre szóló barátságok.

Ha már mennünk kell egy kórházi befekvésre, jó, ha úgy indulunk el, azzal a hittel, hogy kórházba kerüléssel Istennek CÉLJA van. Mind az én életemben, mind a mások életére nézve. Az Úr el akar végezni valamit bennem vagy általam, amihez ez szükséges.

A kórházi „csend” egy időre magába zárja az embert. Egy időre megálljt parancsolva! S e csöndben alkalom nyílik átgondolni az életünket. Van-e szoros kapcsolatom az Úrral? Látom-e mennyi ajándékot adott az életemben? Vagy állandóan csak a hiányon szomorkodom, megakadályozva ezzel a saját továbblépésem, fejlődésem, boldogulásom lehetőségét is? Alkalom nyílik arra, hogy átgondoljuk, merre tart az életünk, hogy a jó úton járunk-e? Mi az, amit már rég meg kellett volna tennem, és nem tettem? Mi az, amit elhanyagolok, vagy ki az, akivel nem törődöm eleget az elfoglaltság miatt? Ki az a családban, akit nem veszek észre, hogy szenved? Ebben a viszonylagos csöndben egyszer csak az Úr elkezd oda-irányítani a figyelmünket a problémás területekre. Ő általa kezdjük lassan úgy látni a dolgokat, amint azok valójában vannak. Rámutat azokra az eseményekre az életben, amiket ajándékként adott nekünk, amikért sokkal többet kellene hálát adni. Megmutatja ebben a „kiszolgáltatott” állapotban, hogy én is csak egy vagyok a többi embertársam között. Ám mégis az az egy, akiért az Úr Jézusnak meg kellett halnia, hogy megválthasson, megszabadíthasson bűneimből, s akire ő nagyon figyel, nem tévesztve szem elől gyermekét. A csönd nagyon „beszédese” tud lenni. Nem tudom, tapasztaltuk-e már. Amikor csak a bensőből, a lélekből följövő gondolatok árasztják el az embert, s töltenek el hálával mindazért, amink épp van, amit az évek folyamán észre sem vettünk, s mindazért, ami miatt nem kellene aggódnunk, mert annak megoldása nem a mi kezünkben van, nem tőlünk függ, hanem mennyei Atyánktól.

C. S. Lewis angol keresztény író írta: a szenvedés Isten megafonja a süket világ felé. Igen, néha bele kell kiáltania az életünkbe, mert egyébként süketek vagyunk meghallani a csöndesen szóló, szelíd hangját. Igen, ez nem kellemes! Mégis életet menthet, örök életre, s erre nagyon alkalmas hely a kórház.

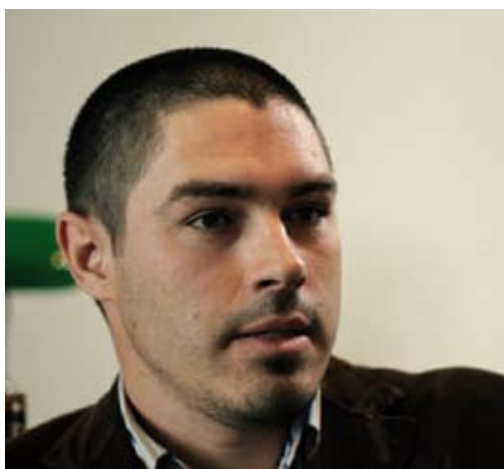
Jó lenne megtanulni a kórházra úgy nézni, ha már mennünk kell, hogy az ott eltöltött idő ALKALOM. Alkalom Istenünk szeretetének átélésére. Alkalom ennek a megértett szeretetnek az átadására másoknak is. Amikor csak egyszerűen, néha magatehetetlenül engedjük, hogy átkaroljon, gondoskodjon, szeressen bennünket az Úr! Ha kórházba kell mennünk, ne féljünk, mert az Úr ott is Úr, és ott sem történik semmi tőle függetlenül! Ott is az ő kezében van az életünk. A kezelőorvosaink, a nővérek tudása, a szobatársaink, és egyáltalán minden. Még azok a szereteteink is, akiket közben odahaza hagytunk.

Az egyik osztályon majd két évvel ezelőtt találkoztam egy beteg férfival, aki elsorolta az életét. Azt is, hogy hívő édesanyjától hallott Isten szeretetéről, mindarról, amit érte Jézus Krisztus tett. Ám az élet gondjai „helyet” követeltek maguknak szívében. Édesanyja halála után érezte, ki kell nyitni a Bibliát, tanulmányozni kellene az ő igéjét. Igen ám, de nem volt ideje ezzel többet foglalkozni. Arra kérte az Urat, adjon neki időt, hogy legyen ideje tanulni, megismerni őt. Beteg lett. Immár két éve beteg. Egyik műtét a másik után. Találkozásaink alkalmával tapasztalom, hogy egyre mélyebb látással, elmélyült hittel olvasza Istennek igéjét. Amit pedig megértett az igéből, azt igyekeznek is átadni mások javára a szobában nagy figyelemmel és érzékenységgel. Lelkileg állandó növekedésben van. Valóban igaz, hogy Istennek lelke vezeti, tanítja az ő útjára. Hiszen régóta a Biblia a társasága, még sincs egyedül! Sőt! Megtanulta az élet apró csodáit is észrevenni, örülni annak. Megtanult nevetni is, amiről a munka hevében elfeledkezett. Sokszor nevetve meséli: de hát én kértem időt, alkalmat, nem? Hát megkaptam, de nem bánom! Persze, nem így kérte, de gondviselő Atyja jobban tudja!

Hát nem furcsa? A betegágy mint növekedési, hálaadási lehetőség. Amikor a test gyengesége közben nem csak az köti le a figyelmét, hol fáj, hanem közben rácsodálkozhat az Atya mindennapi szeretetének csodáira. Igen, lehet így is! Adja Isten, ha mégis kórházban kell lennünk, ott is legyen miért hálát adnunk, legyen alkalmunk az ő csodáiban, segítségében, szeretetében elmerülnünk, s megköszönnünk mindazt, amit talán egészen elmulasztottunk!

Bucsi Csomós Anikó kórházlelkész, Eger

Keresztényként olyan világban élünk, mely egyre keuszábbnak mutatja magát. Magyar társadalmunkban is rengeteg hullámzás, változás, bizonytalanság és igazságtalanság tapasztalható. Ezek a világméreteken is érzékelhető tendenciák rengeteg bűnt bitoroznak magukban, és nem tudjuk elkerülni a következményekkel való szembeesülést. Nem csak a harmadik világban van nyomor, hanem Magyarországon is, falvainkban, cigánytelepeken, leszakadt és leszakadó térségeink összefonódása közt, nagyvárosi lakótelepeken, miközben nyilvánvalóan léteznek olyan egyének és csoportok, akik épp mások nyomorából gazdagodtak és gazdagszanak. A világméretű válság közepén erős nyomás alatt áll minden kormány, hogy a szociális gondoskodáson, egészségügyi ellátáson, oktatáson spóroljon, vagyis a legelesettebbek kárára hajtsa végre megtakarítást szolgáló intézkedéseket. Református egyházunknak feladata, hogy a társadalom, mint közösség számára is megfogalmazza Isten üzenetét. Van Bibliánk, vannak hitvallásaink, törvényeink. Mindezekkel együtt azonban azt a kérdést szeretnénk megvizsgálni, hogy református egyházként, gyülekezetekként és egyháztagokként hogyan és milyen hangosan hallatjuk hangunkat a társadalmi kérdésekben? Hogyan és milyen mértékben érezzük magunkat felelősnek akár a társadalmi változásokért, akár az Ige világhozzá tartozásunk felmutatásáért? Mennyire valósul meg gyülekezeti életünkben, hogy az esetlekezőről való gondoskodás szerves része a gyülekezet fogalmának? Az-e egyáltalán? A gyakorlatban mennyire van jelen társadalmi tanítás igehirdetésünkben, hétköznapjainkban, szeretetszolgálatunkban, közös megközelítésünkben, nyilatkozatokban, vagy bármely egyéb módon? Mi az erősségünk, és mi a gyengeségünk? Ezekre a kérdésekre adott válaszként olvashatunk most három írást.

„Mert az Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem, hogy üdvözüljön a világ általa.” (János 3, 17)

MIATYÁNK...

Atya, te elsősorban nem bíránk és urunk vagy, hanem a mi atyánk, mert meghalod elnyomott gyermekeid kiáltását. A mennyekben vagy, ahová mi földi küzdelmeink közepette feltekintünk. Szenteltesd meg a te felszabadító beavatkozásod azok ellen, akik nevedben nyomják el az embereket. Jöj-jön el közénk, a legszegényebbekhez a te igazságod. Szabadíts meg, és érvényesüljön megváltásod ereje a földtől az égig. Mindennapi kenyereinket, add meg nekünk, és engedd, hogy közösen együk. Bocsásd meg önzésünket - oly mértékben, amely mértékben a kollektív önzés ellen harcolunk. És ne vigyél minket a kísértésbe, mely az emberek kizsákmányolá-

sát mozdítja elő a saját gazdagság növelésével. Hanem szabadíts meg minket a bosszúállás lelkületétől és a gyűlölködéstől, mely elfojtja bennünk a jót és újabb elnyomásra serkent. Ámen. - Leonardo Genazio Darci Boff

Talán Farkas Józsefnél olvastam egyszer, hogy az egyház dicsőséges Krisztusának nincs túl sok köze az

evangéliumok Jézusához... Ha megnézzük az impozáns épületeket, égbeszökő katedrálisokat – vagy saját egyházi találkozóink gépkocsiparkját –, akkor igazat kell adnunk a fentebbi gondolatnak. Talán ennek (is) köszönhető, hogy ha maradt még valami hitele az egyháznak az emberek szemében, akkor szépen lassan ezt a maradékot is feléljük...

Persze mondhatná erre valaki azt is, hogy ez egyáltalán nem fontos, hiszen nem azzal kell foglalkoznunk, hogy van-e hitelünk a „világ” szemében (az egyháztörténet szomorú tanulsága gyakran mégis az, hogy az egyház számára nagyon is fontos abba az irányba beállni, ahonnan a legtöbb „világi” támogatás érkezik...). Úgy rémlik, az ekkleziológia sem sokat foglalkozik hitelességi kérdésekkel.

Ebben csak az a nyugtalanító számomra, hogy ez a mentalitás teljesen

megfelelkezik arról, hogy az a fiatal ember Názáretből maga mondta: „... az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért.” (Mt 20, 28) Arról nem is beszélve, hogy a „jánosháromtizenhatot” mintha még mindig nem értenénk, vagy ha értjük, nem vesszük komolyan: úgy szerette Isten EZT A VILÁGOT... Ezt a világot, melyben egyre több a nyomorúság, a megoldhatatlannak tűnő feszültség, emberi tragédia, erőszak, pénztelenség és még sorolhatnánk.

A közelmúltban egyházunk társadalmi kérdéseket illető hallgatásával kapcsolatban valaki megjegyezte: „A református egyház társadalmi küldetése, hogy képviselje Isten országának evangéliumát és etikáját a társadalomban. De a zsinat egyfolytában a pénzen civakodik, és a legkritikább esetben foglalnak állást etikai, erkölcsi kérdésekben.” (Dr. Sipos Ete Álmos, forrás: www.parokia.hu)

Legyen a dicsőség ennek ellenére a mi Urunké, Aki meg tud indulni erőtlenségeinken, életre hív embereket, gyülekezeteket, elindít szolgálatokat, hogy az egyház hallgatása ellenére pusztá létük is kiáltó hanggá legyen: Isten még mindig szereti ezt a világot – rajtad, rajtam, rajtunk keresztül!

Dandé András

Miskolc Avas-Dél Lakótelepi Református Missziói Egyházközség

„Mert éheztem, és ennem adtatok; szomjúboztam, és innom adtatok; jövevény voltam, és befogadtatok engem; Meztelen voltam, és megruháztatok; beteg voltam, és meglátogattatok; fogoly voltam, és eljöttek hozzám.”

(Mt 25,35-36)

Európában különösen, de az egész világon mindinkább egy kibontakozó (vagy már dühöngő?) válság jelei mutatkoznak. Így – mint az emberiség történetében oly sokszor – ismét komoly kérdéssé és választóvonallá formálódnak Jézus idézett szavai. Választóvonal, hiszen a kezemben van a döntés, hogyan viszonulok a körülöttem lévő nyomorúsághoz, szegénységhez, nélkülözéshez, igazságtalansághoz. Hívó keresztyén emberként különösen nagy súlya van válaszainknak. Pusztán társadalmi kérdésekről van szó? Közéleti felvetésekre közéleti megoldásokat kell adnunk? Meggyőződéseim, hogy nem!

Az ézsaiási ige komoly figyelmeztetés (Ézs 49,6): „Így szól (az Úr): Kevés az, hogy nekem szolgálj légy, a Jákób nemzetségének megépítésére és Izrael megszabadultjainak visszahozására: sőt a népeknek is világosság adtalak, hogy üdvöm a föld végéig terjedjen!”

Milyen jó lenne, ha már ennyit elmondhatnánk, hogy hűséges szolgálj vagyunk! „Meglátogattunk, felruháztunk, enni adtunk...” Sok gyülekezetben, egyházmegyében, egyházkerületben nagyon komoly erőfeszítések történnek ez ügyben. Óriási diakóniai feladat! Hála Istennek, hogy a mind több helyen jelentkező igényre nyílik meg út e szolgálatok előtt! És hála Istennek, hogy sok segítő kéz emelkedik magasba!

Ahogy Csiba Kálmán püspök úr egy igehirdetésében fogalmazott: „...a református

egyház egy csodálatos háló, mely összefogja gyülekezeteinket, testvéreinket az országban és az országhatáron túl kelettől nyugatig”. Úgy gondolom, hogy egyik erősségünk ezen összefogásban ennek a „hálónak” az erejében van. Nagy lehetőség a szervezetségünk, az intézményszerű formáink.

Nem szabad ugyanakkor soha elfelejtenünk, hogy a háló halászatra szolgál. Minden cselekedetünket át kell, hogy járja a tudat: Isten halásza lettünk ebben a látható világban, hogy embereket „mentsünk ki” a halálos mély vízből az örökélet reménységére. Több ez, mint szolgálat. Ez hivatás! Elhívás! Szem előtt kell tartanunk azt is, hogy emberi erővel mindez nem lehetséges. A háló fonásához, megtartásához, kiemeléséhez egy sokkal erősebb, mennyei kézre van szükségünk. Ha nem tesszük a saját életünket is ebbe a kézbe, akkor csak emberi próbálkozások maradnak a legjobb szándékú kezdeményezéseink is. Betölthetünk ideig-óráig fizikai szükségeket, de az emberek legnagyobb szükségére („szükség néktek újonnan születetek”) nem adunk megoldást.

Az ige azt mondja: „kevés az, hogy szolgálj légy!” Nem lekicsinylésről van itt szó – hiszen már ez is egy életre szóló feladat –, sőt Isten azt üzeni, hogy még többre vagy képes és még több bízott rád. Válgj „életformáddá” az Ő követése, hogy világíts, és Isten üdvössége (megtartó kegyelme) áradjon a Föld végső határáig! Amikor enni adsz, inni adsz, beteget látogatsz, „Krisztus-arcúvá” formálódasz. Ez világít a másik ember számára. Lehet, hogy ez a fény lesz életben az első lépés Isten országa felé.

Pál apostol szavai nemcsak a korinthusi gyülekezetnek szóltak, hanem ma is érvényesek (1Kor 15,58): „Azért szerelmes atyámfiai erősen álljatok, mozdíthatatlanul, buzgólkodván az Úrnak dolgában mindenkor, tudván, hogy a ti munkátok nem hiábavaló az Úrban.”

Fodor Bertalan
tanszékvezető főiskolai tanár
Miskolc

Hogy társadalmunk „erkölcsi válságban van”, az annyira nyilvánvaló, hogy még az előző miniszterelnök is nyilvánosan kijelentette. Hogy ez miért van, és ezen hogyan lehetne segíteni, erre vélemények vannak, javaslatok is, eredmények még nincsenek. Nagyszerű kiváltságunk, hogy mi a Bibliából tájékozódhatunk, a Szent Lélek Istentől nyerhetünk erőt a magunk – sőt a mások! – erkölcsi életének jobbitására.

A válság eredetét az 1Móz 3. fejezete mondja el. A sátáni ígéret, hogy „olyanok lesztek, mint az Isten, jónak és gonosznak tudói”, nem volt hazugság. Azóta csakugyan van erkölcsi érzéke az embernek – az is romló: „Kik erkölcsi érzés nélkül, önmagukat a bujálkodásra adták, minden tisztatlanságnak nagy nyereséggel való cselekedésére.” (Ef 4,19) A sátáni a kísértésben az volt, hogy nem tette hozzá: „de nem fogjátok tudni a jót választani”. Vagyis: erkölcsi érzékünk van, erkölcsi erőnk nincs – Isten nélkül. Hit nélkül nincs erkölcs! Oktatása kilátástalan.

Akkor is, ha Isten az Ő ismerete nélkül is beír egyes esetekben jó erkölcsi döntéseket emberek szívébe: „A törvény cselekedete be van írva a szívükbe” (Róma 2,15).

Isten megváltó szeretete megváltoztatja az ember belsejét (újjaszületés!), ebből támad az erkölcsi erő. „Amelyek nékem nyereségek voltak, Krisztusért kárnak ítélem” (Fil 3,7). Nem becsületből, nem félelemből, hanem hálából kívánja a megváltott ember szeretni Istent, és tetszése szerint élni. Ez pedig a környezetre is hatással van. Lehetünk a föld sója (Mt 5,13). Gimnazista korunkban négyen vallottuk az osztályban, hogy Jézus Krisztushoz tartozunk; minden csúfnév ránk is hullott, de az osztályban nem csak a káromkodás csökkent, hanem még a puskázás is!

Ha igaz szóval és igaz étellel forgolódunk, gyogyulhat körülöttünk az erkölcsi válság.

Victor István ny. lelkipásztor, Hejce

Szeretet-ízű vajastekercs

Otthon

Én már kóstoltam, és szerintem rajtam kívül még több százan. Hatalmas adagokban készül, és egyszerűségében nagyszerű. Igazi házi sütemény, nem nehéz, minden rafináltságot nélkülöz: az, aminek látszik. Egyetlen baj van vele. Egy darab sosem elég.

A receptért egy hegy tetejére mentem. Hegy tetején igazi falusi ház, kint karos pad, kosárban alma, köcsögök, szőttesek, rendezetlen rendben. Ez a kép megmaradt bennem. Az ajtó előtt mosolygós házaspár fogad. Receptgazdám a hegytető és magaslat kapcsán – vagy nem is emlékszem már, hogyan jött szóba – mosolyogva közli, hogy öreg, míg a nagytiszteletű úr, aki sok évtized házasság után is kézen fogja feleségét, tiltakozik. Ő időse és nem öreg. Igaz is.

Szóval a receptért jöttem, a vajás tekercs receptjéért. „Akkor kis adagban mondom” – fogunk a munkához, és én tiltakozom. Írjuk rendez adagban, ahogy készülni szokott. De az három kiló lisztből készül, tiltakoznak házigazdám, és felelgetik a Patakon töltött időt, amikor rakoncátlan osztályokat szelídítettek otthoni hittan óra alkalmával az ominózus süte-

ménnyel. Végül maradunk a kisebb adagnál, hogy az Olvasó, ha kedvet és elszántságot érez – amire csak bátorítani tudom – nyugodtan kipróbálhassa. Szóval fél kiló lisztből kell kalácstésztát dagasztani. Ehhez szükség van két és fél deciliter tejre, öt deka élesztőre, öt deka cukorra, valamint két tojássárgájára. Ezekből kell tehát jó kalácstésztát készíteni.

„Mitől jó a jó tészta?” – vetem közbe a kérdést, hiszen bár főzni rendszeresen szoktam, sütésben erősen gyakorlatlan vagyok. A válaszban a titkot kerestem: hogyan kell keverni, dagasztani, öröklött mozdulatot, ilyesmit. Másfajta titkot hallottam azonban, mégpedig azt, hogy az ember mindig tanul, mindig fejlődik és fejleszt. Az ezerszámra készült süteményről most derült ki ugyanis, hogy réteslisztből finom igazán. Előtte sima lisztből készült, mert úgy olcsóbb.

A kalácstészta készül, és türelemmel várjuk, hogy kétszeresére dagadjon. Ebben az esetben a gyors és látványos dagadás elvárt követelmény, ellentétben a fogyasztók csinos alakjával. Amikor befejeztük erről való elmélkedésünket, és a tészta megkelt, három csíkra vágjuk, és olajos kézzel fél lap nagyságúra lapítgatjuk – ez nagyjából fél centi vastagságot eredményez. A tészta nem önmagában sül majd: fél margarint, vagyis 12,5 dekagrammnyit összekeverünk ugyanannyi cukorral, és ezzel megkenjük a tésztadarabokat. Ezután

jön a művészet: bejglihez hasonlóan fel kell tekerni, ujjnyi vastagon bevagdolni, majd megkenni a kimaradt tojásfehérjékkel. Végül jöhet a cukrozott dió, és ha kicsi gyakorlatunk is van a konyhában, akkor már tudjuk, hogy a süttő ekkorra fel kell melegíteni. Ha most kezdjük a melegítést, már késő. Szóval 180 fokos sütőben szép pirosra sütjük. Egyesek illat alapján is képesek megállapítani, mikor készült el.

Három teljes csík illatos sütemény fél kiló lisztből. Három kilóból tizennyolc – ennyit még nekem is sikerül kiszámolnom. Ahhoz pedig 12 tojás, 75 deka margarin és ugyanannyi cukor. „Mihez kellhet ennyi sütemény?” – érdeklődöm. Vendégeknek, gyerekeknek, táborozó csoportok megvendéglésére. „És az miért fontos?” – kérdezem kissé provokálóan. „Örömet szerezni jó mindenkinek. Én ezzel tudok.”

Egy családi hagyomány is kötődik a sütemény és általában az ételek ízéhez: „Annak idején, amikor tanultam főzni – 18 éves voltam akkor érettségi után – nem mindig sikerültek jól az ételek. Az ízük jó volt, de a küllemük nem. Édesanyám nagyon szigorú volt, és megszidott, én meg bögttem, édesapám azonban mindig azt mondta, hogy 'ne sírjon, mert szeretet-íze van'. És én azóta rájöttem, hogy amit az ember örömmel és szeretettel készít, annak lelki jelentése is van, és nem csak a has megtöltésére szolgál.”

Barnóczki Anita

Igazi házi sütemény, nem nehéz, minden rafináltságot nélkülöz: az, aminek látszik. Egyetlen baj van vele. Egy darab sosem elég.

Az ősz

az iskolások életében

A családok számára a szeptember nemcsak a taneszközök beszerzését, a napirend változását jelenti, hanem egyfajta családi erőt megmutató időszak is. A tanulóknak rengeteg mindennel meg kell birkózniuk: a közösségekkel való beilleszkedéssel, kortárs csoporttal való azonosulás izgalmával, a különböző elvárások, trendek közötti eligazodással, a teljesítménykényszer kérdésével, az életébe beszivárgó társadalmi és családi feszültségekkel. A felsorolás riasztó, különösen annak a fényében, hogy mindezek általában egyszerre jelentkeznek, a felnőttek számára pedig saját erőfeszítéseik mellett, amelyekkel az iskolakezdés és a családfenntartás anyagi feltételeit igyekeznek előteremteni, szinte elenyésző problémák ezek. A gyerekek csupán annyi a dolga, hogy reggel elinduljon, jól viselkedjen és jól tanuljon, otthon ne okozzon problémát, megfeleljen az esetleges különórákon, vagy csendben és figyelemigény nélkül eltöltse

unalmas óráit. Pedig a nyár alatt megváltozik az élet. Gondoljunk csak bele, ha két teljes hónapig fizetett szabadságon lehetnénk, magunk szerveznénk az életünket, milyen nehezen indulnánk el újra a munkahelyünkre, a „minden percünk be van osztva” világba.

A nyár alatt megváltoznak maguk a gyerekek is. Ezt nem csak növekedésük jelzi, és annak feszítő gondolja, hogy nagyobb ruhát és cipőt kell vásárolni. Változnak, érik, és mindezt eltérő ütemben, mértékben teszik. Az újra találkozás nem megy feszültségek nélkül. Újra illeszkedni kell a csoport életéhez, újra meg kell találni és fel kell venni egy szerepet, vagy újra küzdeni kell érte. Mindezek mellett arról sem szabad elfeledkezünk, hogy a gyermekek, fiatalok életére hatással vannak a családi feszültségek is. Nincs olyan család, amelyben nincsen feszültség vagy gond. Nehéz helyzetbe azok a gyerekek kerülnek, akik-

nek egyedül kell értelmezniük, hogy mi történik körülöttük.

Ehhez járul még a különböző tantárgyak követelményének teljesítése. Vannak, akiknek egyik-másik feladat vagy tantárgy nehezen megy. Bár mindenki szeretne kitűnő osztályzatú bizonyítványt látni,

Gondoljunk csak bele, ha két teljes hónapig fizetett szabadságon lehetnénk, magunk szerveznénk az életünket, milyen nehezen indulnánk el újra a munkahelyünkre, a „minden percünk be van osztva” világba.

de lehet hogy egy közepes osztályzat mögött több szorgalom és tett van, mint az ötös osztályzatban. Ekkor a család dolga, hogy a közepes osztályzatot is értékelje, hiszen a mögé tett erőfeszítés óriási. Nem is az osztályzatot, hanem az erőfeszítést. Hiszen mi a fontos: hogy a gyermek boldog legyen, és azzá váljon, amivé válhat, vagy a szülők és a család elképzeléseinek kell megfelelnie, akkor is, ha képességei másfélék? A dicséret és biztatás minden embert jobban motivál, mint amit a szidás és büntetés elérhet. Miért ne lehetne elmondani, hogy nekünk is voltak nehézségeink, egy-egy feladat igazi kihívás volt, vagy egy-egy tárgy nehezebben ment? Ha otthon másokhoz hasonlítják a gyermeket, és lekicsinylik teljesítményét, keveslik, amiye van, mivel az másokhoz viszonyítva kevés, az nem fog egészséges fejlődéshez vezetni. Ha így teljesít jobban, szorongani fog, sokan pedig még gyengébben teljesítenek ettől. Hogyan fogadja el magát, ha a szülei sem fogadják el? Persze a szülők ezt ritkán fogalmazzák így, ezért sokszor nem

is gondolják, hogy a gyermek így fordítja le a ki nem mondott, vagy félig kimondott üzenetet. Ma már nagyon sok lehetőséget igénybe lehet venni, hogy kiderüljön, mi az, amiben jó egy gyermek. Miben lenne ügyes, mit tanulhat könnyebben, miben szerezhethet sikerélményt?

Persze sok esetben komolyabb problémák is felmerülnek. Előfordul ugyanis, hogy azt fedezzük fel, hogy a kemény munka ellenére is lemaradás jelentkezik egyes területeken. Rettenetes az írás, ne-

héz az olvasás, a betűk világának értelmét nem sikerül megfejteni, összegabalyodnak a számok. Ezekről következő számunkban részletesen szólnunk majd... A felmerült problémákról most csak annyit: nem a nevelést, nem az otthoni törődést minősítik. Annál a gyereknél is előfordulnak a felvetett kérdések, akit a legjobban, legokosabban szerettek, akiknek a legjobbat akarták és akarják a szülei. Nem a családot minősítik ezek az akadályok. Sőt! Milyen jó dolog, ha nem a teljesítmény alap-

ján kapja a gyermek és a szülő egymástól a támogatást, hanem azért, mert a család együtt erős és támogató szeretetük egymásra sugárzik. „Egyedülálló hangszer vagy Isten kezében.” Akár zseniként, akár tanulásban akadályozottként vagy Isten hangszerre. Ha ezt el tudjuk fogadni otthonainkban, családjainkban szeptembertől az iskola végéig erősödik, és sok öröm részese is lesz.

Ö.A.

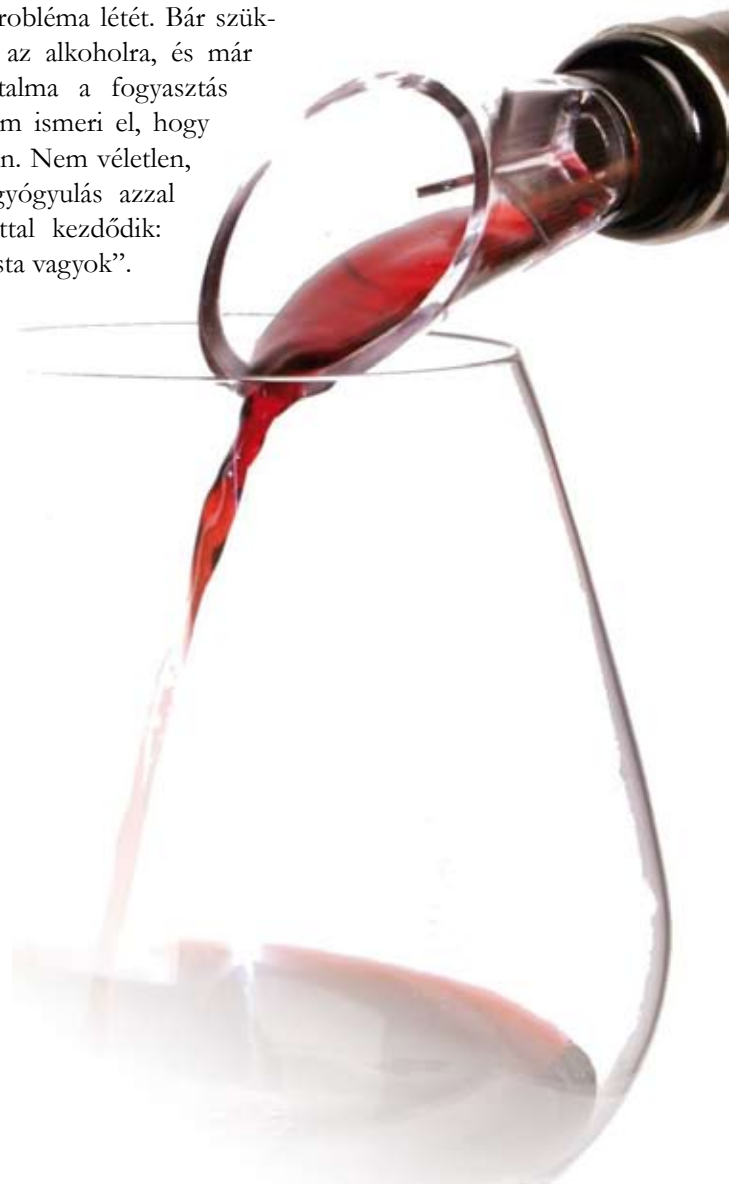
Élj egy kevés *borral*...?!

Szeretem a jó bort. Nem akármelyiket: nem mindegy számomra, mit töltök a pohárba, és milyen pohárba töltök. Tátott szájjal hallgatom mégis azokat, akik értenek is hozzá. Nekem ugyanis csak az ízlik - nem ízlik tengely mentén állnak rendelkezésre a bor leírására szolgáló szavak, és képtelen lennék megfogalmazni, mitől jó az, amit finomnak találok. Szeretem a színeket a zöldestől az aranyig, a halvány rózsaszíntől a mély bordóig. Szeretem a fényeket, élvezem az illatokat, ízeket. Szeretek olyanokkal koccintani, akik kedvesek számomra, és a borozgatás hozzátartozik baráti vidám délutánokhoz, estékhez is. Szeretem a jó bort, amely „megvidámítja a halandók szívét és fényesebbé teszi orcáját az olajnál”.

Szeretem a szüretet és az őszi szőlők hangulatát. A hűvös levegőt, a föld és a szőlőlevél illatát. Ilyenkor tisztelettel gondolok azokra, akik szakértelemmel és keményen dolgoznak azért, hogy jó bort készítsenek. Persze én csak hobbi-szüretelő vagyok, ha éppen meghívást kapok valahová – bár sajnos régen nem történt ilyen. Valahogy a bor része református identitásomnak is. Szívesen lapozgatok történelmi feljegyzéseket és képzelem magam elé azokat az időket, amikor a gyülekezetek életéhez, vagy a Pataki Kollégium életéhez is hozzátartozott a szőlőtermesztés, borkészítés. Lelkészi javadalmak része, fizetőeszköz, napi járandóság a diákság körében. Nem véletlen, hogy minden évben hálát is adunk az új borért, és hogy hálaadásunkat a templomokban éljük meg, közösségekben. Hálát adunk a mindenható Istennek, hogy földet adott, szőlőt teremtett, értelmet adott és hűséget a hagyományozásban, napfényt és esőt, erőt a munkához.

Így szüret és az új borért való hálaadás idején gyakran gondolok azokra is, akik nem tudnak hálát adni a borért, vagy mert saját életük urává vált, vagy mert családtagjukat tartja rabláncon. Az „élj egy kevés borral” gondolatban ugyanis a „kevés”-re nincs meghatározás. A Szentírás nem mondja, hogy ne fogyasszunk semmi alkoholt. Talán egyszerűbb lenne, és persze szegényebbek is lennénk. Azt sem mondja, mennyi az a „kevés”, ami az egészséget szolgálja, vagy legalábbis nem káros. Sajnos sokak életében a „kevés” az egy-

re több. Alattomosan, észrevétlenül lesz egyre többé, egyre rendszeresebbé, észrevétlenül talál ki magának történetet: okot, indokot, vagy célt. „Azért iszom, mert”, „azért iszom egy keveset, hogy...” Ezek a mondatok, ezek a történetek már bajokat takarnak. Az alkoholizmus jele az alkoholista gondolkodás, mely tagadja a probléma létét. Bár szükség van az alkoholra, és már nincs hatalma a fogyasztás fölött, nem ismeri el, hogy bajban van. Nem véletlen, hogy a gyógyulás azzal a mondattal kezdődik: „alkoholista vagyok”.

Eddig a mondatig azonban hosszú út vezet, melyben fokozatosan romlik az egyén élete és a család élete is. A családé is, mely egyfelől elszenvedője az alkoholista betegségének, másfelől erősíti is a problémát. Ezt nehéz belátni, de tény. A családtagok sokszor maguk sem hajlandók szembenézni azzal, hogy férjük, feleségük, gyerekük alkoholista. Ismerősek lehetnek ezek a mondatok: „de ő egyébként jó ember”, „ő nem olyan, aki mindig részeg”, „egyébként rendes és ellátja a családot”. Ezekkel kapcsolatban érdemes végiggondolnunk: jó emberek is lehetnek alkoholisták; tévedés, hogy csak az alkoholista, aki folyamatosan részeg (létezik például a betegségnek olyan formája, amikor hosszú absztinens időszakot követ mindig ciklikusan hosszabb-rövidebb részeg időszak), és sok alkoholista a betegsége kialakulása idején hosszú ideig még képes dolgozni és ellátni a családot.

Sokat inni nem szégyen ma Magyarországon. Sőt, ha valaki asztal alá tud inni másokat, azt bizonyos körökben még egyfajta tisztelet is övezi. A szégyent először a család érzi, magyarázkodni kényszerül az alkoholista viselkedése miatt. A családtagok életét is az alkohol kezdi irányítani, hiszen a cselekvések, családi rutinok alakításában már az alkoholhoz való viszony a meghatározó. Nem fogadunk vendéget, hogy ne lássák elesett állapotában. Nem mozdulunk ki, és lemondunk társas kapcsolatainkról, csak hogy ne legyen lehetősége inni. Amikor pedig a szenvedélybe-

teg már nem tesz eleget feladatainak, akkor a családtagok maguk is mentségeket keresnek, vagy maguk teljesítik az elvált feladatokat, hogy megmentsék családtagjukat – közben pedig, mivel mentesítik a beteget a következményektől, megkönnyítik számára az ivás folytatását. Ottthon is egyre kevesebbet várnak el tőle, hiszen nem lehet rá számítani, gondoskodnak róla, csak hogy ne legyen feszültség, és ne legyen oka inni – és ismételt családásokat okoz, hogy ez a könnyítés is csak az italozást segíti elő. A család közös problémája a gyermekekre is hatással van, és nem csak annyiban, hogy a feszültséget el kell szenvedniük. Gyakorta reagálnak deviáns viselkedéssel, hogy magukra vonják a figyelmet, vagy hősies, erejüket meghaladó teljesítményekkel, amellyel remélik, hogy kiemelkedő jószáguk valahogyan majd megváltoztatja a beteget. Mindez persze csöppet sem tudatos.

A családtagok nem kontrollálhatják az alkoholista italfogyasztását és annak mértékét. A család többi tagjára gyakorolt hatását azonban igen. Ehhez ismereteket kell szerezniük magáról az alkoholizmusról, meg kell érteniük, hogy az alkoholizmus milyen hatást gyakorol személyesen az ő életükre és a teljes családra, és segítséget kell kérniük – a családon kívülről. A segítségkérést azonban rengeteg láthatatlan lelki folyamat akadályozza. A családtagok gyakorta önmagukat hibáztatják,

saját kudarcukként élik meg az ivást, magányos szomorúságukban úgy gondolják, ha ők jobban csinálták volna a dolgokat, jobbak lettek volna, akkor ez nem fordulhatott volna elő. Más esetekben a félelem miatt érzik úgy, hogy lehetetlen segítséget kérni. Félnak attól, hogy mások számára is nyilvánvalóvá válik, hogy ők nem jó feleségek vagy férfiak. Félnak az újabb ivástól, annak következményeitől, az agressziótól, vagy épp a család szétbomlásától. Pedig a szétbomlás erői már munkálnak a rossz hangulatban, az elfojtott szenvedésben, a családi kapcsolatok torzulásában, fel nem dolgozott sérelmekben, az alkoholista fogadkozásaiban és be nem tartott ígéreteiben. Így nem csak a beteg szigetelődik el a többi családtagtól, de azok is egymástól, hiszen nem beszélnek valódi problémáikról: mindenki saját stratégiát alakít ki a túlélésre, mindenki egyéni megoldást keres. Mindeközben mindenkiben nő a neheztelés és a harag.

A kört külső segítséggel lehet megtörni. És meg is kell. A megoldás ugyanis belülről nem látható. Aki „benne van”, annak a gondolatai körbe záródnak, és azal végződnek, hogy nincs megoldás. A megoldás kívülről jöhet. Emberek által. Ezért nagy dolog, ha egy gyülekezetben valódi testvérei, „emberei” lehetünk egymásnak. Vannak segélyvonalak, alapítványok, Anonim Alkoholisták csoportjai, egyházunk Kék keresztis iszákos-mentő missziói, vagy egyszerűen csak keresztyén testvéreink, akikhez fordulva megtehetjük az első lépéseket.

Barnóczki Anita

A kört külső segítséggel lehet megtörni.

És meg is kell.

450 éve ülésezett a tarcali zsinat

A 16. század igen mozgalmas hatodik évtizedében a magyarországi reformációnak talán a legmeghatározóbb döntései születtek meg: tarcali zsinatok 1561, 1562, 1564, tordai zsinat 1563, gönci zsinat 1566, debreceni zsinat 1567. A középkori egyház hagyományos szervezete megmaradt ugyan, de a legalsó szinten már nagy vereséget könyvelhetett el: elvesztette az alsópapság jelentős részét s vele együtt a gyülekezetek nagy többségét. Ugyanakkor 1563-ban lezárult a hosszúra nyúlt trienti zsinat, amely határozataiban elvágott minden kompromisszumos megegyezési lehetőséget az európai protestantizmus számára. Immár nem az volt a döntő kérdés hazánkban sem, hogy a megújult egyház hogyan viszonyuljon a régihez, hanem sokkal inkább az, hogy az európai reformáció két fő ága közül melyik legyen itthon a meghatározó. A lutheri-wittenbergi irány elvileg nagyobb védeltséget jelentett – legalább is a kortársak látásában – az 1555-ben megkötött augsburgi vallásbéke keretei között. Atyáink mégis túlléptek azon, mert a wittenbergi irány eredményeit nem tekintették teljes, következetes reformációnak. Számukra főként a zürichi Bullinger és a genfi Kálvin névével fémjelzett svájci irány számított a szertartásban, a tanban és az egyházszervezetben konzekvens álláspontnak, amit átszűrtek a hazai reformáció mintegy három évtizedes hagyományain és ugyanakkor a magyarországi valósághoz igazítottak.

A tiszáninneri magyar lelkipásztorok ekkorra már szervezetenként is elkülönültek a felső-magyarországi lutheránus németektől és Tarcalon, 1561-ben értekezletet tartottak, amelyen megvitatták a predestinációról szóló tanítást. Ez a tanbeli kérdésekről egyeztető összejövetel előkészítője volt a következő évi, ugyancsak Tarcalon megrendezett zsinatnak. Ezen az atyák Kálvin János genfi munkatársának és utódának Théodore de Bèze-nek 1560-ban közzétett hitvallását elfogadták, s ezzel egyértelművé tették a helvét irányhoz való csatlakozásukat. Majd 1563-ban az erdélyiek Tordán mondtak igent erre a hitvallásra, ezért a magyar egyháztörténetben tarcal-tordai hitvallás néven emlegetjük.

A tarcali-tordai hitvallás sajátossága, hogy elfogadói kiegészítették Bèze szövegét ott, ahol állás-pontjuk attól eltért vagy abban nem találtak arra vonatkozó kifejtést. Így határozta el és toldotta be az eredeti szövegbe, hogy kereszteléskor nem kell nevet adni a megkereszteltnek, továbbá, hogy a házaselektől nem kell templomi esküt megkövetelni, valamint, hogy úrvacsoraosztáskor ostyát nem szabad használni. Betoldottak egy olyan szakaszt is az eredeti szövegbe, amely a lelkipásztorok közösségének vezetőjéről nyilatkozik. Megállapították, hogy szükséges ilyen személy, de az elnevezésén nem kell vitatkozni. Ugyanakkor világossá teszi ez a részlet, hogy a „régieknek” a püspökökre vonatkozó rendelkezését elvetik a zsinat résztvevői a „rettenetes helytelenkedő uralkodás” miatt, amely az egyházat tönkre tette. Ezzel végérvényesen elfordultak az atyák a római katolikus egyházigazgatástól.

A tarcal-tordai hitvallás bekapcsolta a svájci irányt választó hazai reformációt az európai református szellemi vérkeringésbe. Ugyanakkor egyértelműen megszabta a további fejlődés irányát is. Az 1564. évi tarcali zsinat megerősítette a tarcal-tordai hitvallást,

A tarcal-tordai hitvallás bekapcsolta a svájci irányt választó hazai reformációt az európai református szellemi vérkeringésbe.

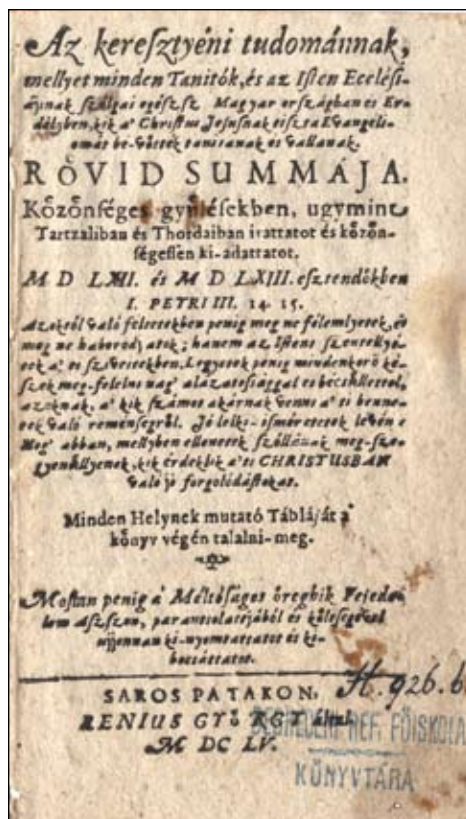
bevette Kálvin genfi kátéját. Két évvel később a gönci zsinat kötelezővé tette ennek a kátének használatát a lelkipásztorok számára. Az 1567-es debreceni zsinaton pedig aláírták a második helvét hitvallást. 1567-ig a Bèze hitvallásán alapuló tarcal-tordai hitvallás számított tehát irányadónak a magyar református gyülekezetekben. Világos az is, hogy a helvét irány bontakozásának éveiben Bèze-t, illetve mesterét, Kálvint tekintették a Szentírás leghűbb tolmácsainak, és az ő iránymutatásukat fogadta el a magyar lelkipásztorok többsége az ország keleti felében.

A tarcal-tordai hitvallás tekintélyét olyan sokáig megőrizte, hogy 1655-ben szükségesnek látták nyomtatásban is közzé tenni, méghozzá a latin szöveg mellett a magyar fordítást is.

A 450. évfordulón a Tiszáninneri Református Egyházkerület rendkívüli kerületi közgyűlés és presbiteri konferencia keretében, október 20-án, Tarcalon emlékezett meg a zsinatról. Az egyházkerület kiadta a hitvallás faksimile változatát.

Részlet a bevezetésből:

Tiszta, tökéletes szívvel alája írunk azért a mennyi tudománynak, mely a prófétáknak s apostoloknak írásokban, és az Apostoli Cédóban s az elődedinvaló és tiszta Ekleziájának Hitágazatjokban kifejezve vagyon. És hogy a mi értelmünk felől senki semmi kétséget ne vehessen, ez rövid könyvecsékben, a tudománynak mindenik részét világosan, minden bomályt megmagyarázván, befoglaltunk. Mindezeket pedig az igaz Ekleziájának ítéleti alá bocsátjuk, melynek mi magunkat igaz tagjainak és tulajdon felekezeteinek hisszük lenni. Ez isteni igazságunk vallásához támaszkodván, azért kívánunk a mi Urunk JÉZUS KRISZTUS ítélőszéki előtt megjelenni. Kinek ajánlunk mind titeket, mind magunkat.

In memoriam

Hegedűs István

(1952 – 2012)

„Mindenre van erőm a
Krisztusban, aki engem megerősít.”
(Fil 4,13)

Július 27-én délután feleségemtől vettem a megrázó hírt, hogy Hegedűs István szolgatársunk nincs többé velünk. Mindketten tudtuk, jó helyen van már, Isten megszabadította attól a gyötrelmes valóságtól, amelynek részese volt. Az abaúji egyházmegye közösségének nevében tiszteleglek lelkipásztor társunk emléke előtt, aki lelkészi szolgálatának teljes idejét (1976-2012), harminchat esztendőt köztünk végezte.

1952. június 7-én született Hegedűs László és Páles Jolán elsőszülött gyermekeként. Sajóhidvégen nőtt fel a parókián. A lelkészcsaládban a szeretet légköre uralkodott, amit személyesen is tapasztaltam egyik legációm alkalmával. Szeretet egymás iránt és Isten iránt.

A gimnáziumot Sárospatakon végezte, ami után a Debreceni Teológiai Akadémiára nyert felvételt. A tanulmányok megkezdése előtt – akkori szokás szerint – a teológust két évre besorozták katonának Nagyatádra. A „büntetőszázadban” eltöltött idő nem térítette el kitűzött céljának, az Istentől kapott elhívásnak beteljesítésétől. Megkezdte és elvégezte Debrecenben a teológiát. 1981-ben szentelték fel Miskolcon.

1976. február 1-től szolgált előbb exmittált teológusként, majd segédlelkészként Baktakék, Csenyété, Fancsal gyülekezetekben. 1979-ben Baktakék megválasztott lelkipásztora lett. 1981-től Beret és Detek gyülekezeteiben is ő látta el a lelkészi szolgálatokat, rövidebb ideig Halmajon is helyettesített. 1994 decemberétől Alsóvadász lelkipásztora lett, és nyolc éven át a selyebi, kupai szolgálatokat is hűséggel végezte betegségéig.

A lelkészi, gyülekezeti munka mellett községi tisztségeket is ellátott. Volt egyházmegyei tanácsbíró, két évtizeden át számvizsgáló. 2002-ben az Abaúji Református Egyházmegye lelkészi főjegyzőjének választotta. Ennek részeként egy ideig az esperesi feladatokat is ellátta. A jelen ciklusban egyházkerületi tisztséget hordozott: kerületi bíró volt.

Isten elhívott és felszentelt szolgálaként minden rábízott szolgálatot hűséggel, fáradhatatlan munkabírással és nagy pontossággal végzett. Küzdött a nehézségek között, és hálás volt az eredményekért, a felemelő ünnepi alkalmakért. Az élete volt a szolgálat, a szolgálat volt az élete. A test gyengességén és fájdalmain is felülkerekedett benne annak a vágya, hogy Isten üzenetét hirdesse. Július 15-én még hirdette az evangéliumot az alsóvadászi gyülekezetben. Szavaival utoljára.

Családi életében is megáldotta a Teremtő. 36 boldog esztendőt élt hitvesével, Tóth Katalin tanárnővel. Igazán segítő társai voltak egymásnak. Három gyerme-

ket kaptak Istentől ajándékba, akiknek sikerei és örömei hálával töltötték be szívét. A szülői szeretetet, amelyet a sajjóhidvégi parókiáról hozott, megélte családja körében, és megtapasztalta annak viszonzását is. Úgy érezte, a kegyelmes Isten általuk is segítette a próbák közt megállni. Bár legszűkebb családjában több ravatal mellé kellett állnia, akkor is kapott felülről jövő erőt és vigasztalást.

Betegsége idején Istenben bízva, erős hittel állta a próbákat. Megadatott neki, hogy családja körében, imádkozás közben hangzott felé a hazahívó szó.

Áldassék a neve Annak, Aki Hegedűs István életében mindent oly szépen intézett!

Baksy Mária esperes, Encs

Hiszem,
és egyre inkább:
a legbenső sötét
és mély vizek fölött
galamb köröz,
majd leszáll,
hogy aztán fölropítse
a szél táplálta láng -
Hiszem,
és egyre inkább:
a zúgásnak
tisztá csöndje lesz
s vigasza minden árvaságnak:
fehérizzású remény,
legyőzött halál.

Nagy Gáspár: Pünkösöd után (részlet)

A TISZÁNINNEI REFORMÁTUS
EGYHÁZKERÜLET TOVÁBBKÉPZŐ
ÉS SZABADIDŐ KÖZPONTJA
MÁLYIBAN

IDEÁLIS EGYÉNI, CSALÁDI ÉS CSOPORTOS ÜDÜLÉSRE, TÁBOROK, KONFERENCIÁK, KÉPZÉSEK SZERVEZÉSÉRE AKÁR 100 FŐIG TELJES ELLÁTÁSSAL!
TEL.: 30-823-5850, E-MAIL: MECSESKOZPONT@GMAIL.COM, WEB: WWW.MECSES.TIREK.HU

Legyen rendszeres látogatója a Tiszáninnyi Református Egyházkerület honlapjának, ahol megoszthatja gyülekeazete, közössége eseményeit, ajánlhatja programjait a világháló nagyközönségének!

- olvasson friss egyházi híreket
- nézze meg, milyen programok lesznek kerületünkben
- épüljön napi igemagyarázataink által
- készítsen gyülekezetének saját honlapot
- kutasson a Sárospataki Református Lapok archívumában

www.tirek.hu
tiszáninnyi reformátusok a világhálón

